

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК СО ТОПОЛА

Година ММХХII

Број 4

Топола

17. Март 2022. године

-1-

На основу члана 94. став 1., 2., 4. и 6. Закона о превозу путника у друмском саобраћају („Службени гласник РС“, број 68/2015, 41/2018, 44/2018-други закон, 83/2018, 31/2019 и 9/2020), члана 40. став 1. тачка 27. и члана 139. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

О Д Л У К У

о

ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ О ТАКСИ ПРЕВОЗУ

Члан 1.

У Одлуци о такси превозу („Службени гласник СО Топола“ број 3/2016 и 14/2020) такси тарифа се мења и гласи:

„Утврђује се цена у оквиру такси тарифе по којој се такси превоз мора обављати на територији општине Топола:

- Старт ..... 85 динара
- Тарифа I ..... 85 динара
- Тарифа II ..... 105 динара
- Тарифа III ..... 122 динара
- Чекање по једном часу ..... 730 динара

Тарифа I – дневна тарифа у времену од 06h до 22h,

Тарифа II – ноћна тарифа у времену од 22h до 06h,

Тарифа III – недељом и за време државних и верских празника.“

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 344-90/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Јасна Вуковић, с.р.

-2-

На основу члана 29. став 1. тачка 8. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС“ бр. 87/18), члана 40. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 1. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године донела је

О Д Л У К У

Члан 1.

I Усваја се Студија акустичности система јавног узубњивања за територију општине Топола број 82-13/2021-05-II од 28.12.2021. године на коју је сагласност дало Министарство унутрашњих послова Сектор за ванредне ситуације Управа за ванредне ситуације Крагујевац, својим решењем 09.15.3. бр.217-20735/21-1 од 28.1.2022. године.

II Саставни део ове Одлуке је Студија акустичности система јавног узубњивања за територију општине Топола бр. 82-13/2021-05-II од 28.12.2021. године.

Члан 2.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-128/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Управа за ванредне ситуације

09.15.3 бр. 217-20735/21-1

28.01.2022. године

Крагујевац

Николе Пашића бр. 2

сб 103432

ПИСМАРНИЦА ОПШТИНСКЕ УПРАВЕ
ОПШТИНЕ ТОПОЛА

ПРИЈЕМО:	04.02.2022			
Орган	Организациона јединица	Број	Датум	Времетраје
051	82-13/21			

ИЛК 110

Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу, Улица Николе Пашића број 2, по овлашћењу Министра унутрашњих послова Републике Србије 01-35/18-17 од 15.03.2018. године, начелник Управе за ванредне ситуације у Крагујевцу доноси решење под 09.15.3 број 217-20735/21 од 28.01.2022. године, у управној ствари давање сагласности на Студију акустичности система јавног узбуњивања за територију општине Топола; на основу члана 25. тачка 23. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, ("Сл.гласник РС" бр. 87/18.) и чл. 104 Закона о општем управном поступку ("Службени лист РС" бр. 18/16).

РЕШЕЊЕ

ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ на Студију акустичности система јавног узбуњивања за територију општине Топола.

Образложење

Студију акустичности система јавног узбуњивања за територију општине Топола, број 82-13/2021-05-II од 28.12.2021. године, коју је израдило правно лице „OPEN IT“ д.о.о. Београд, општина Топола, је Управи за ванредне ситуације у Крагујевцу, доставила дана 31.12.2021. године, на преглед и давање сагласности.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије, Сектор за ванредне ситуације, Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу је преко овлашћених службених лица, извршила увид у достављену документацију и утврдила да је предметна Студија акустичности система јавног узбуњивања израђена у складу са Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, члан 25. тачка 23, члан 29. тачка 8, („Сл.гласник РС“ број 87/2018), као и Правилником о садржини, начину и поступку израде и начину вршења контроле техничке документације, према класи и намени објекта („Сл.гласник РС“ број 73/2019).

На основу изложеног решено је као у диспозитиву.

УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Против овог Решења може се изјавити жалба Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Сектору за ванредне ситуације у року од 15 дана од дана пријема Решења. Жалба се подноси Управи за ванредне ситуације у Крагујевцу непосредно или поштом на адресу Улица Николе Пашића број 2.

Такса за давање предметне сагласности, није наплаћена сходно члану 18. тачка 1. став 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС”, број 43/03, 51/03, 53/04, 42/05, 61/05, 101/05, 42/06, 47/07, 54/085/09, 35/10, 50/11, 70/11, 55/12, 47/13, 57/14, 45/15, 83/15, 50/16, 61/17, 113/17, 50/18, 95/18, 38/19 – усклађени динарски износ, 86/19, 90/19, 98/20, 62/21).

				01.05.2022
ИЗДАЈА	ПРИЈЕМА	ДОВЕШЉИКА	ДОВЕШЉИКА	МАРКА
/CM/CC/				

РЕШЕЊЕ ДОСТАВИТИ:

1. Подносиоцу захтева,
2. Архиви.

**НАЧЕЛНИК УПРАВЕ
ПУКОВНИК ПОЛИЦИЈЕ**

Зоран Кочовић

МУП РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ
Управа за ванредне ситуације у Крагујевцу
Ова документација је саставни део Решења

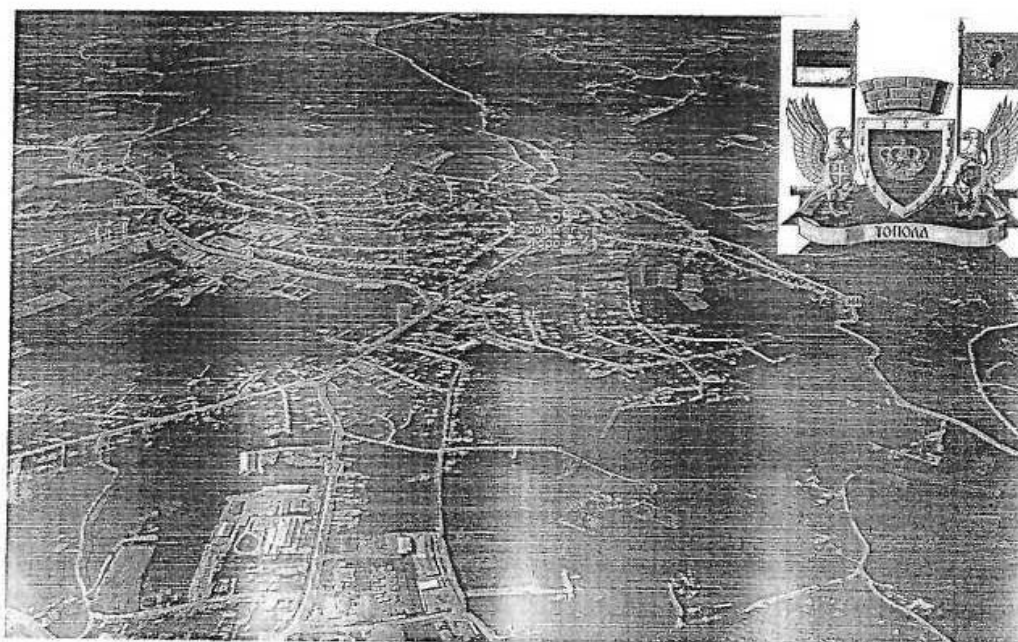
09.15.3 бр. 217-20735/21-бл 28.01.2022. године

С. Манајеловић
Ревизор

Начелник Управе

STUDIJA AKUSTIČNOSTI SISTEMA JAVNOG UZBUNJIVANJA ZA TERITORIJU OPŠTINE TOPOLA

Datum:	Decembar 2021
Naručilac:	Opštinska uprava opštine Topola Bulevar Kralja Aleksandra I br 9 34310 Topola Matični broj: 07183933, PIB: 101988213
Izvođač:	Open it doo Beograd office@openit.rs , 011 4252550 Braće Jugovića 14, 11000 Beograd Matični broj: 20529377, PIB: 106106574
Odgovorni projektant:	Nenad Saković, dipl.ing.el. br licence 353 R304 18 nenad@openit.rs 064 8170007

1 IZJAVA ODGOVORNOG PROJEKTANTA O PRIMENI PROPISA

Prilikom izrade tehničke studije

Dokumentacija: Akustička studija pokrivenosti sistema javnog uzbunjivanja za teritoriju opštine Topola

Naručilac: Opština Topola

Investitor: Opština Topola

Lokacija: Topola

Sistem: Sistem javnog uzbunjivanja

poštovane su u svemu odredbe Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju u vanrednim situacijama ("Sl. glasnik RS", br. 87/18), Zakona o planiranju i izgradnji (Sl. glasnik RS br. 72/09, 81/09, 64/10 i 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 37/19 i 9/20), kao i propisa, standarda, tehničkih normativa i normi kvaliteta koji se primenjuju pri izradi ove vrste tehničke dokumentacije.

Beograd,

22.12.2021.

Odgovorni projektant

Nenad Saković, dipl.inž.el.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ ПРОЈЕКТАНТА

На основу Закона о планирању и изградњи и
Закључка Владе 05 број 021-11294/2017 од 05. децембра 2017. године

МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ
у Београду, дати 18. децембра 2018. године

Ненад Р. Саковић

дипломирани инжењер електротехнике
ЛПБ 11068006119

одговорни пројектант
телекомуникационих према и система

Број лиценце
353 R304 18

ПОТПИСАНИЦА ВЛАДЕ
ЗР МИНИСТАРСТВО

[Signature]
Проф. др
Доротеа Б. Миливојевић

У Београду,
7. децембра 2018. године

2 IZJAVA O ČUVANJU POSLOVNE TAJNE

Studija je namenjena za korišćenje od strane nadležnih službi opštine Topola i Sektora za vanredne situacije MUP RS i eventualno drugih nadležnih organizacija i službi, za potrebe sprovođenja nabavke opreme, projektovanja i izgradnje sistema za javno uzbunjivanje na teritoriji Opštine Topola.

Nije dozvoljeno korišćenje studije za druge svrhe osim za potrebe navedene u prethodnom stavu.

Nije dozvoljeno kopiranje, umnožavanje, objavljivanje, distribucija i deljenje studije u celosti ili nekog njenog dela (teksta, slike, proračuna idr), kako u papirnoj, tako i u elektronskoj formi, bez obzira na razloge za takvo delo, bez prethodno pribavljene pisane saglasnosti autora studije.

Potpisom ove izjave o čuvanju poslovne tajne strane se obavezuju da će čuvati kao poslovnu tajnu bilo koje informacije do kojih dođu, tokom rada i izrade ove studije i njenog kasnijeg korišćenja i u periodu od 3 godine po izradi i predaji studije Naručiocu.

Datum: _____

Za Naručioca

_____ (M.P.)

Za Izvođača:

Nenad Saković, dipl.inž.el.

SADRŽAJ

1	IZJAVA ODGOVORNOG PROJEKTANTA O PRIMENI PROPISA	3
2	IZJAVA O ČUVANJU POSLOVNE TAJNE	4
3	ISTORIJA VERZIJA.....	8
4	UVOD.....	9
5	PROJEKTNII ZADATAK.....	10
6	OPŠTI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJE SIRENA ZA UZBUNJIVANJE.....	11
6.1	Opis Područja Opštine Topla	11
6.2	Prikaz postojećeg stanja sistema za uzbunjivanje	12
6.3	Analiza rizika i zvučni signali opasnosti	15
7	METODOLOGIJA STUDIJE.....	20
7.1	Parametri prostiranja zvuka u vazduhu i uslovi prijema.....	20
7.2	Kriterijumi za izbor tipa sirena i lokacija za montažu	23
7.1	Kriterijumi za povezivanje sirena i centralni sistem za upravljanje.....	26
7.2	Upravljanje sirenama.....	28
7.3	Definisane parametara za nivo zvučnog signala na osnovu buke za računarsku metodu pokrivanja	29
7.4	Domet i akustički model sirena	32
8	MAPA BUKE	34
8.1.1	Buka u industrijskim objektima	41
8.1.2	Buka (tišina) u selima	41
8.2	Modeliranje buke.....	42
9	IZBOR LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE SIRENA	45

4 UVOD

Prema odredbama Zakona o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama [1], jedinice lokalne samouprave su u obavezi da grade i održavaju sistem za uzbunjivanje na svojoj teritoriji, kao i da izrade odgovarajuću akustičku studiju pokrivenosti za svoju teritoriju.

Sprovodeći svoju zakonsku obavezu, predstavnici opštine Topola za izvođača za izradu akustičke studije izabrali firmu Open it doo iz Beograda.

Studija služi za planiranje i mapiranje sirena na teritoriji i izradu specifikacija za dalje korake nabavke, projektovanja i izgradnje sistema za uzbunjivanje.

Akustika, kao nauka koja se bavi zvukom, je veoma kompleksna oblast, koja pored fizičke akustike koja opisuje fizičke veličine relevantne za nastajanje, prenos i prijema zvučnih talasa uključuje i fiziološke i psihološke aspekte i fenomene, na koji način čovek čuje i percipira zvuk.

U okviru ove studije izvučeni su i objašnjeni najvažniji faktori od značaja za prostiranje, pokrivanje i čujnost alarmnog signala opasnosti na način da bude razumljiv korisniku bez zalaženja u teorijske osnove, koje se mogu naći u svim udžbenicima akustike.

Ovu drugu oblast fiziološke i psihološke akustike je znatno teže kvantifikovati i zato treba biti oprezan i svestan da je u toj oblasti primenjuju brojne aproksimacije koje mogu da utiču na krajnji rezultat studije.

Sadržaj studije, koja po [10] spada u kategoriju elaborata i studija, za razliku od druge projektne dokumentacije nije utvrđena propisima. Ona sadrži mere i osnovne zahteve kao i tehnička uputstva i podatke od značaja za izgradnju sistema za uzbunjivanje, samo se prilaže tehničkoj dokumentaciji, ali ne čini njen sastavni deo. Sadržaj i primenjena metodologija su tako, izbor autora, a nivo detaljnosti studije je određen do one tačke da ona sadrži kriterijume i jasne preporuke za projektovanje i izvođenje, u smislu izbora tipa i vrste sirena, tehnologija za povezivanje sirena i sistema za upravljanje, ali ne sadrži detaljnu razradu, koja će projektovanjem i izvođenjem biti rešeni. U radu je korišćena domaća praksa i akustičke studije koje su izrađene u poslednjih 5-6 godina, pre svega najveća studija za grad Beograd, a takođe i evropska praksa zemalja koje imaju razvijenije sistema za uzbunjivanje od nas.

Studija sadrži brojne praktične savete i preporuke za planiranje i gradnju sistema uzbunjivanja, na osnovu višegodišnjeg iskustva autora u radu sa sirenama, kako sa starim sistemima uzbunjivanja, korišćenih u vreme rata sa NATO-om, tako i sa novim sistemima elektronskih sirena, koje su korišćene u Kosovskoj Mitrovici, za davanje signala opasnosti u poslednje tri godine i u nekim drugim gradovima i mestima u Srbiji. Upravo to preplitanje projektantskog dela sa izvođačkim u kombinaciji sa finansijskim aspektom koji traži da se izradi optimalan i štedljiv projekat predstavlja najveću prednost ove studije.

5 PROJEKTNII ZADATAK

Према одредбама Закона о ванредним ситуацијама јединице локалне самоуправе су у обавези да граде и одржавају систем за узбуњивање на својој територији, као и да учествују у изради одговарајуће акустичке студије покривености система јавног узбуњивања (или студије покривености).

Студија покривености треба да:

- Да преглед постојећег стања сирена за узбуњивање
- Утврди потребан број сирена и нивое звучног притиска сирена да би се обезбедио прописани ниво звука од 74 dBC у градском подручју и 60 dBC у мањим приградским насељима и сеоском подручју.
- Изврши мапирање позадинске буке на основу акустичких зона и мерења на терену и утврди да ли постоје зоне повишене буке, на којима сигнал опасности не би имао довољну чујност и у складу са тим да предложи решење
- узме у обзир конфигурацију и тип терена, као и природне препреке и грађевинске објекте које могу да утичу на значајно смањење чујности звучног сигнала опасности
- сагледа стање исправности и дотрајалости постојеће опреме, дефинише критеријуме за замену и начин покривања територије у случају замене сирена
- дефинише које непокривене територије треба покрити или појачати покривање и предложи начин за њихово покривање
- анализира актуелне локације на којима се налазе сирене и централни систем управљања и по потреби предложи нове локације за сирене
- све релевантне резултате прикаже у графичком облику, на начин који је лако разумљив корисницима система и који се може користити за одржавање постојећег система и његово унапређење и постизање пуне функције какву система треба да има.
- За израду мапа користити легалне и у пракси потврђене софтвере реномираних компанија које се баве акустиком или сиренама за узбуњивање
- За мерења амбијеталне буке користити еталониране фонометре.

Студију израдити уз поштовање свих релевантних домаћих прописа из ове области, и уз примену добре праксе и искустава са других сличних пројеката.

За Наручиоца

6 OPŠTI PRIKAZ POSTOJEĆEG STANJE SIRENA ZA Uzbunjivanje

6.1 Opis Područja Opštine Topla

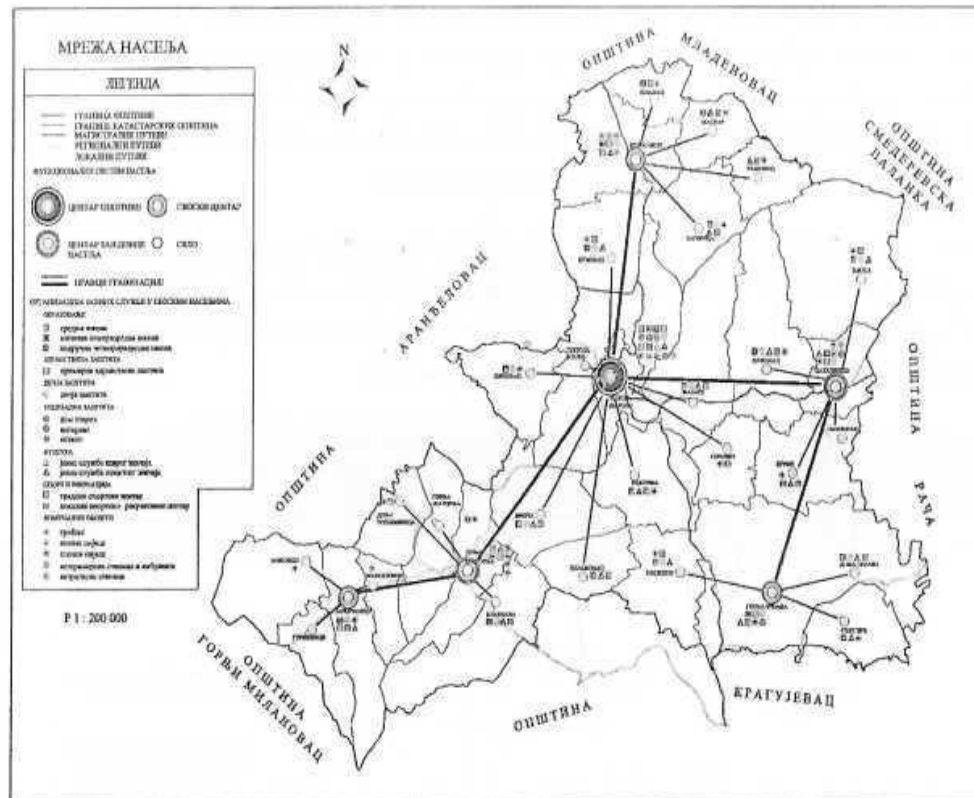
Opština Topola nalazi se u središtu Srbije u Šumadijskom okrugu, između 20°29' i 20°51' stepena istočne geografske dužine i 44°08' i 44°21' stepena severne geografske širine. Prostire se na 356 km², od čega je urbana površina 32 km², a 710 km² ruralni deo. Topola se nalazi na razmeđu visoke Šumadije, koju na zapadnoj i jugozapadnoj strani čine planine Rudnika i Venčac i blago zatalasane Šumadije na severoistoku.

Po popisu iz 2011. opština ima 22.330 stanovnika, od kojih oko 5.500 živi u gradskom naselju Topola, odnosno Topola varoši, što predstavlja samo četvrtinu stanovnika. Većina stanovnika živi u 30 seoskih naseljenih mesta. Gradsko naselje Topola je u rangi grada, a naseljeno mesto Natalinci se tretiraju kao varošica [20]. Opština Topola je izrazito poljoprivredno područje, korišćeno poljoprivredno zemljište čini oko 20.000 ha, što je oko 56 % teritorije.

Prosečna gustina naseljenosti za varoš Topolu je 840 stan/km², za 18 sela je manja od 50 stan/km² a za 12 sela od 50 do 100 stan/km²

Teritorija opštine je podeljena na 5 centara i to, kao što je prikazano na mapi na slici 1.

1. Centar Natalinci, koji obuhvata naseljena mesta: Natalinci (655), Kloka (957), Junkovac (785), Šume (508), Žabare (853), Gorovič (284).
2. Centar Belosavci, koji obuhvata naseljena mesta: Belosavci (1017), Jelenac (329), Maskar (206), Rajkovac (168), Krčevac (641), Zagorica (677).
3. Centar Donja Šatronja, koji obuhvata naseljena mesta: Donja Šatronja (690), Plaskovac (516), Vinča (1097), Donja Trešnjevica (295), Blaznava (493), Jarmenovci (389), (Manojlovci (132), Guriševci (126), Vojkovci (237).
4. Centar Gornja Trnava, koji zajedno sa Donjom Trnavom ima 2311 stanovnika i koji obuhvata naseljena mesta: Gornja Trnava (Varošica, Vitlina), Donja Trnava (Pokozica, Greda), Svetlić (334), Ovshte (536), Božurnja (591).
5. Centar Topola, koji obuhvata naseljena mesta: Topola, selo Topola (1472) (Ljubeseo, Bor, Mitrovčić, Lipovac (508).

Slika 1 Mreža naselja opštine Topola

Opština Topola ima negativan prirodni priraštaj, što važi za sva naselja, pa i za Topolu varoš, tako da nema trenda migracije stanovnika iz sela u grad, što treba imati u vidu prilikom izrade akustičke studije i ne planirati velike kapacitete i rezerve.

Spratnost objekata je samo u najužem centru određena sa P+4, dok je u ostatku varoši P+2, što je još jedan parametar od značaja za studiju, jer su gustina naseljenosti i spratnost objekata, pored komunalne buke, faktor koji najviše utiču na slabljenje prostiranja, tj na čujnost zvučnog signala u gradu.

6.2 Prikaz postojęćeg stanja sistema za uzbunjivanje

Na području grada Opštine Topola je prema postojećem stanju iz procene ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća [20] instalirano 9 sirena od kojih je prema poslednjem izveštaju [22] ispravno i u funkciji su 2 sirene, ispravna i demontirana je jedna siren, 4 su neispravne, i status jedne je nepoznat. Pregled je dat u Tabeli 1.

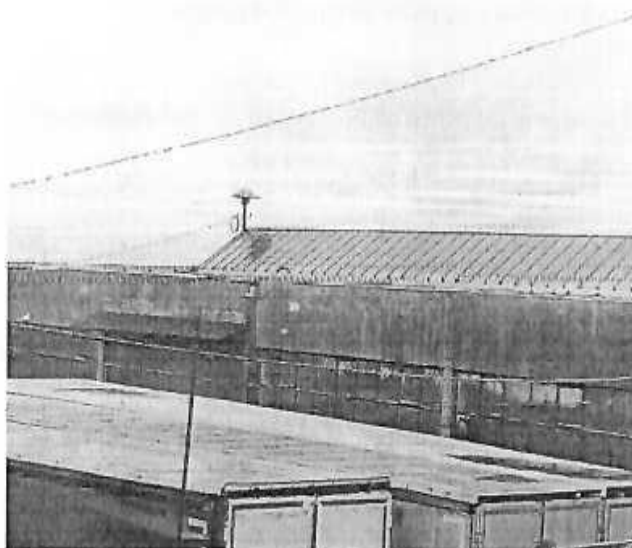
Sve sirene su instalirane osamdesetih godina. Daljinsko upravljanje sirenama, koje je nekada radilo, danas nije više u funkciji, pa se sirene aktiviraju ručno na samoj lokaciji, mobilizacijom rukovaoca sirena u slučaju vanrednih situacija. Sve sirene su iz kategorije električnih sirena. U gradskom naselju je ispravna i u radu samo jedna sirena KG39, u Bulevaru vožda Karađorđa 25. Postoji još jedna ispravna, ali demontirana sirena, za koju je predviđeno da se montira na SŠ Kralj Petar I u ul. Šumadijska br 2, što do sada nije urađeno.

Od četiri sirene u selima, koja predstavljaju centre zajednice naselja ili seoske centre, Belosavci, Gornja Trnava, Natalinci i Jermenovci ispravna je samo sirena u Gornjoj Trnavi, sirene u Natalincima i Jermenovcima su neispravne, dok status ispravnosti sirene u selu Belosavci nije potvrđen prilikom poslednjeg pregleda u oktobru ove godine.

Redni broj	Град/ Општина	Број sirene	Локација sirene (адреса, место, објект)	Врста sirene	Наčin активира- ња (далјинс- ки/ ручно)	Својни пут (број вод а/ радио- веза)	Исправност (ДА/НЕ)			НАПОМЕНА
							сирене	уређај за укупну ОЦ у ДАС у ОЦ	спојни пут	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Топола	КГ-39	Булевар војводе Карађорђа 25	ЕС-80	ручно	/	да	/	да	
2.	Топола	КГ-40	Солунских ратника 5	ЕС-80	ручно	/	не	/	непознат	Зграда бивше Анклице, sirena нестала са локације
3.	Топола	КГ-41	Булевар војводе Карађорђа 128	ЕС-80	ручно	/	не	/	непознат	Сирена демонтирана са крову приватне фирме Бадотекстил, 2018. наложено поновно монтирање али није спроведено до данас
4.	Топола	КГ-42	Вилота Зорана Томића 23	ЕС-80	ручно	/	не	/	непознат	Сирена се налази на крову приватне фирме Технички преглед, командни ормар у лошем стању, прекинуте електроинсталације
5.	Топола	КГ-43	с. Белосавци 66	ЕС-80	ручно	/	да	/	да	статус исправности није потврђен прilikом последњег прегледа ове године
6.	Топола	КГ-44	с. Горња Трнава 66	ЕС-80	ручно	/	да	/	да	
7.	Топола	КГ-45	с. Наталинци 66	ЕС-80	ручно	/	не	/	да	Сирена се налази на згради Апотекарске установе, кнар на електроинсталацијама
8.	Топола	КГ-46	с. Јерменовци 66	ЕС-80	ручно	/	не	/	непознат	Сирена се налази на згради приватне фирме ГМП Вође и шкрбе, несправне електроинсталације
9.	Топола	КГ-47	СШ „Крала Петар I“, Ул. Шумадјиска бр. 2	ЕС-80	ручно	/	не	/	непознат	наложено монтажа али није изведено

Tabela 1 – Pregled lokacija sirena i spojnih puteva (izvor !!22)

Na slici 2 je prikazana jedna od postojećih sirena, koja se nalazi na zgradi Tehničkog pregleda u ulici Pilota Zorana Tomića 23. Ova sirena je neispravna.

Slika 2 Postojeća sirena na zgradi Tehničkog pregleda (nekada Tehnoservis)

Sirene su u radnom stanju, ali su dotrajale i ne mogu da daju deklarisanе nivoe zvučnog signala. Pored toga, nepouzdanе su i verovatnoća otkaza je velika, a dalje održavanje neisplativo.

Sirene nemaju mogućnost za daljinsko uključenje.

Zvučni pritisak ovih sirena je ispod 100 dBC/30m, tako da po tom kriterijumu ne zadovoljavaju zahtev da sirene imaju najmanje 102 dBC/30m, ali ih ne treba zbog toga isključiti iz sistema i razmatranja. Popravka i dalje korišćenje zavise od mogućnosti da se u gradu za njih obezbedi redovna popravka i održavanje. U drugim gradovima postoje elektro servisi koji uspešno popravljaju i održavaju sirene jer se radi o elektromotornom pogonu i iskusni električari znaju kako se to popravlja i održava. Situacija je teža sa sistemom za upravljanje, koji je realizovan u diskretnoj elektronici, i koji koristi frekventno modulisan signal za daljinsko aktiviranje sirena, koji se prenosi preko iznajmljenih telefonskih parica. Većina tih sistema u Srbiji je van funkcije, pa i sistem za upravljanje u Topoli, jer je usled starosti došlo do razdešavanja filterskih kola, tako da prenos signala više nije moguć. Stare sirene se, dakle mogu koristiti u prelaznom periodu dok se na obnovi ceo sistem za uzbunjivanje, u kom slučaju je potrebno izmestiti ih iz centra grada, i montirati ih na periferiji ili u nekom od sela, i opremiti obavezno sistemom za daljinsko upravljanje.

Jedina ispravna sirena u gradu, sirena KG39 nije dovoljna da pokrije grad i treba je izmestiti i zameniti sa jačom sirenom, prema proračunu datom u poglavlju 9. Isto važi za sirenu KG47, za koju je naloženo da se montira na zgradi SŠ Kralj Petar I, kao i za neispravnu sirenu KG42, koja se nalazi na zgradi Tehničkog pregleda (nekada Tehnoservisa).

6.3 Analiza rizika i zvučni signali opasnosti

Signali opasnosti su namenjeni upotrebi u mirnodopskim i u ratnim uslovima.

Iako je bilo najava da će se uvesti samo jedan signal za sve opasnosti po neusvojenoj uredbi [5], kod nas je još uvek na snazi propis [4], koji definiše upotrebu pet zvučnih signala opasnosti i jedan za prestanak opasnosti i to :

Слика 2 Signali opasnosti

Obaveza da se ovi signali nalaze u svim firmama i na svim javnim mestima, koja je definisana Zakonom o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju u vanrednim situacijama [1], zbog urušavanja sistema za javno uzbunjivanje u periodu posle ratnog sukoba sa NATO-om 1999.g je zapostavljena. Stoga će biti potrebno da se, paralelno sa obnavljanjem sistema za javno uzbunjivanje, koji je započet u opštini Topola, izradom procene rizika [20], planom zaštite i spasavanja [21], pa ovom studijom, i dalje izgradnjom sistema, vrati funkcija sistema kakva je nekada bila i biće potrebno da se stanovnici ponovo upoznaju sa signalima opasnosti i obuče o postupcima i ponašanju u vanrednim situacijama, a signali opasnosti da ponovo budu istaknuti na vidnim mestima.

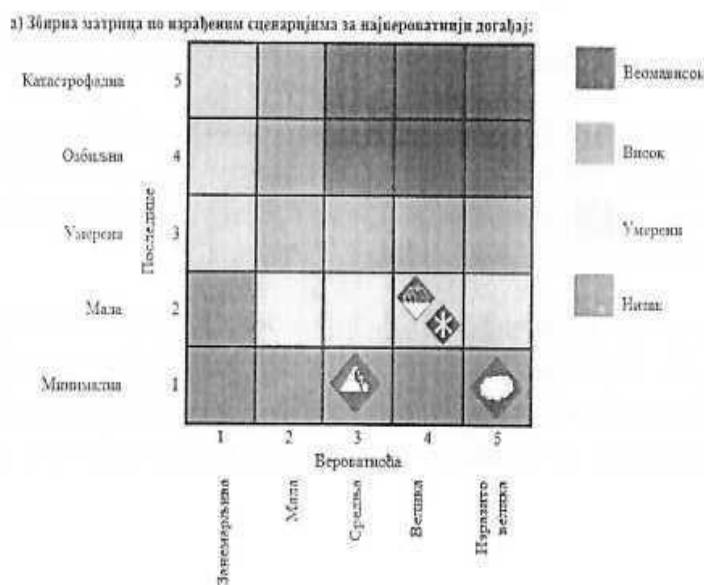
Sirene moraju da proizvedu zvuk svih 6 signala opasnosti, tj „5 plus 1“.

Poželjno je da sirena ima i dodatni „test“ zvučni signal, koji služi za proveru ispravnosti sirene. Taj signal može da bude kratkouzlazni ili kratkosilazni „dong“ signal, kakav se koristi na javnim mestima, na aerodromima, železničkim stanicama i drugde, za najavu tačnog vremena ili davanja servisne informacije. Takav signal je iz domena uobičajenih zvučnih signala koji su poznati građanima i ne izaziva reakciju, uznemirenje i uzbunu. Autor studije redovno koristi „dong“ signal za proveru i testiranje ispravnosti u projektima sirena u gradovima u Srbiji, što se u praksi pokazalo veoma korisnim, jer nije neophodno najavljivati uključanja sirena za uzbunjivanje, omogućava pojedinačno testiranje ispravnosti i merenja pokrivenosti. Korisno je da sirene imaju i mogućnost emitovanja snimljene i žive govorne poruke, koja bi se koristila prilikom testiranja, pre svega, a jednog dana i za buduće neprednije scenarije korišćenja sirena, kada se prethodno uspostavi kvalitetno pokrivanje teritorije i daljinsko upravljanje i kada se sistem ponovo vrati u ispravno i funkcionalno stanje.

Prema Proceni ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća opštine Topola [20] identifikovane su opasnosti od:

1. odrona, klizišta i erozije,
2. poplave,
3. grada i snežne mećave, nanosa, poledice i hladnog talasa.

Verovatnoća ovih događaja i nivoi posledica prikazani su na matrici na Slici 3.

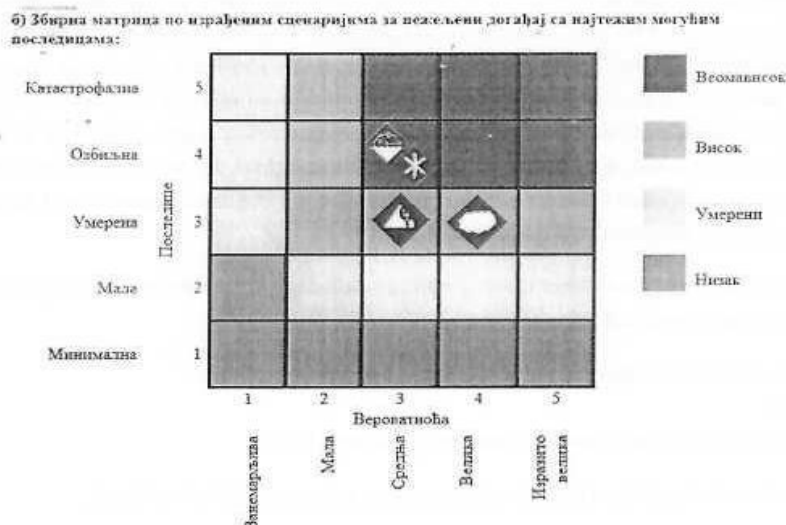

Slika 3 Zbirna matrica za najverovatniji događaj

Analizom scenarija za najverovatniji neželjeni događaj i procenom rizika zaključuje se da je nizak nivo rizika prisutan kod opasnosti od odrona, klizišta i erozija i opasnosti od grada, dok

je za opasnost od poplava i opasnosti od snežnih mečava, nanosa, poledice i hladnog talasa nivo rizika umeren, te kao takvi predstavljaju prihvatljive nivoe sa stanovišta posledica i ne iziskuju preventivne i reaktivne mere za njihovo smanjenje.

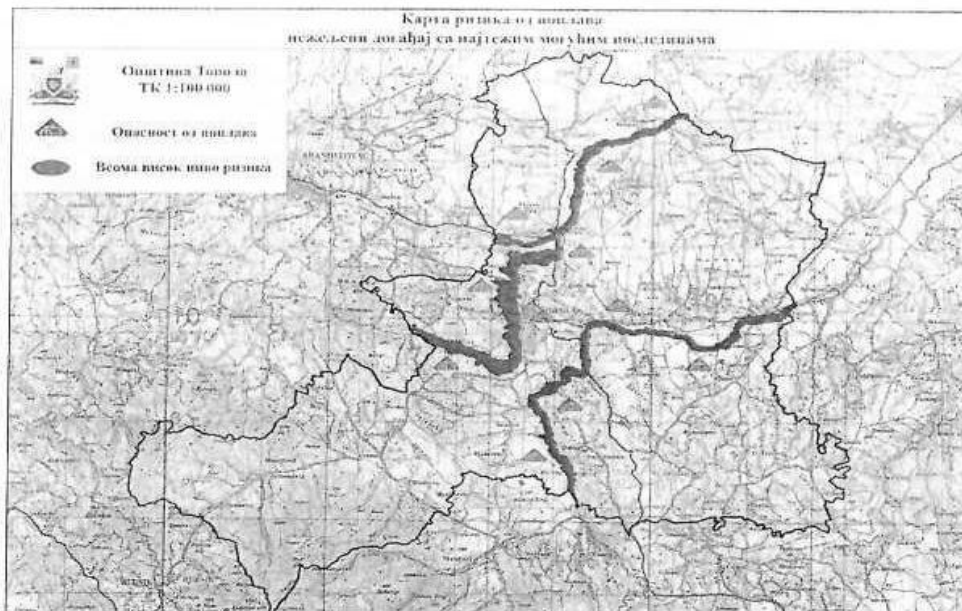
Na slici 4 je prikazana zbirna matrica po izrađenim scenarijima za neželjeni događaj sa najtežim ishodom

Slika 4 Zbirna matrica za neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama

Na osnovu analize i procene rizika zaključuje se da je rizik od odrona, klizišta i erozije, kao i rizik od grada visok, dok je rizik od poplava i opasnosti od snežnih mečava, nanosa, poledice i hladnog talasa veoma visok, te kao neprihvatljivi zahtevaju tretman i preduzimanje raznovrsnih planskih mera, radi smanjenja na prihvatljivi nivo.

Kako su rizici od poplava i opasnosti od snežnih mečava, nanosa, poledice i hladnog talasa veoma visoki, dajemo mapu rizika na slikama 5 i 6, da bi se obratila pažnja na ugrožena područja koja bi trebalo pokriti signalom opasnosti za ranu najavu neželjenih događaja radi obaveštavanja stanovništva na ugroženim teritorijama za preduzimanje mera zaštite i spašavanja.

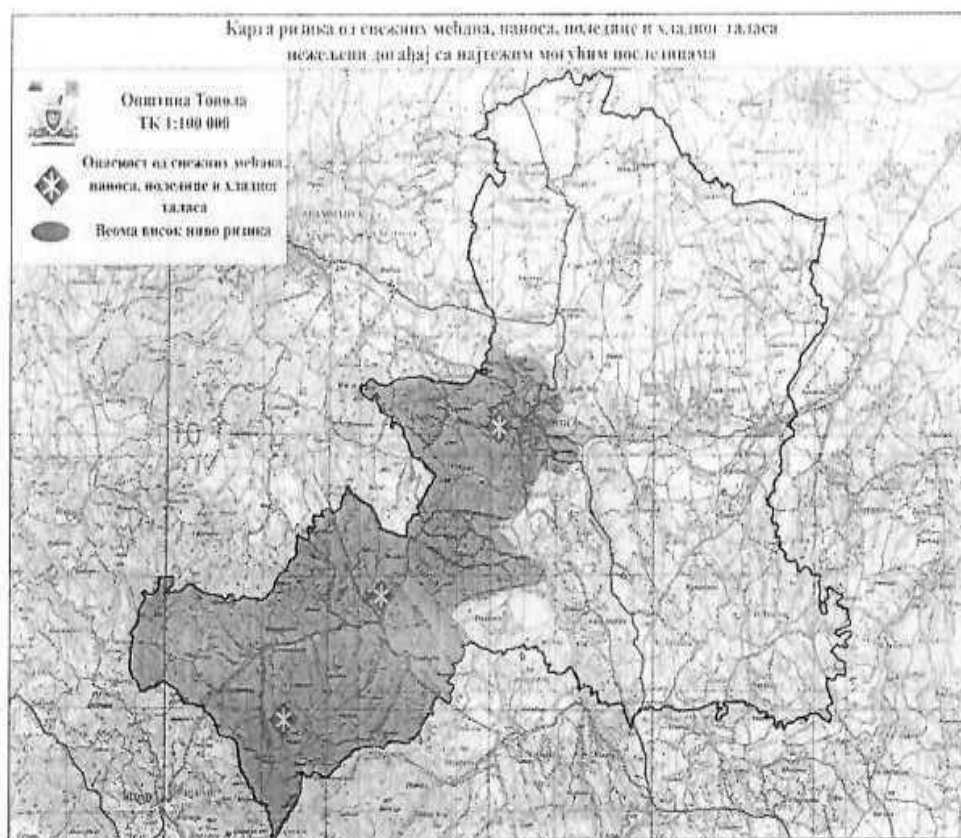

Slika 5 Karta rizika od poplava – neželjeni događaj sa najtežim mogućim posledicama

Sa karte se vidi da su ugrožena područja od poplava u blizini korita dve najveće reke na teritoriji opštine, Kuburšnice i Jasenice.

Iako male i minimalne posledice od poplava, zbog velike verovatnoće njihovog događanja, potrebno je zone ugroženosti pokriti signalom zvučne opasnosti da bi se stanovništvo u ugroženim područjima, bilo da se radi o gradskom ili seoskom području, upozorilo na opasnost.

Slika 6 Karta rizika od opasnosti od snežnih mećava, nanosa, poledice i hladnog talasa

Treba takođe pokriti i sva veća sela koja se nalaze u ugroženom području od snežnih mećava, nanosa, poledice i hladnog talasa sa slike, a to su sela Jarmanovci i Donja Šatornja. (U Jarmanovcima se nalazi stara sirena, ali je neispravna).

7 METODOLOGIJA STUDIJE

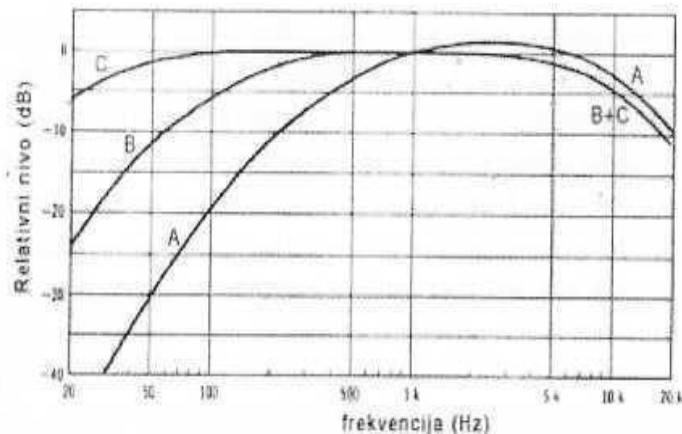
7.1 Parametri prostiranja zvuka u vazduhu i uslovi prijema

Zvuk je mehanički talas raspona frekvencije u kojoj ga čuje ljudsko uho, od 16 Hz do 20 kHz, koji se kroz vazduh prostire longitudinalnim talasima, koji prenose energiju u pravcu prostiranja. Pored brojnih parametara koji definišu zvuk kao pojavu, a koji su široko poznate, frekvencija, period, talasna dužina, brzina prostiranja, idr za jačinu zvuka se koriste veličine zvučni pritisak i intenzitet zvuka. Pojavu oscilacija čestica vazduha, odnosno zvuk, moguće je pratiti kao promenu pritiska u vazduhu. Intenzitet zvuka je ona količina akustičke energije koja u jedinici vremena prođe kroz jediničnu površinu normalnu na pravac prostiranja zvučnih talasa. Intenzitet zvuka opada sa kvadratom rastojanja, a pritisak linearno sa rastojanjem od izvora. Pošto je opseg ovih veličina veoma veliki, u praksi se umesto zvučnog pritiska i intenziteta zvuka, kao apsolutnih veličina, uglavnom koriste relativne veličine, nivo zvučnog pritiska i nivo intenziteta zvuka, koje se izražavaju u decibelima, (piše se dB), kao logaritamski odnos dve veličine. Kao nulti nivo uzet je najniža vrednost pritiska koji čovečije uho može da čuje, koji se zove prag čujnosti i iznosi 20 μ Pa, mereno na 1000 Hz, što odgovara nivou pritiska od 0 dB. Nivo intenziteta zvuka L_I i nivo zvučnog pritiska L_p imaju u praktičnim uslovima iste numeričke vrednosti pa se obično označavaju sa L i nazivaju kratko „nivo zvuka“.

Logaritamski odnos je uzet jer je po Veber Fehnerovom zakonu osećaj srazmeran logaritmu pobude, po kome čovečija čula, pa i čulo sluha, ne reaguju linearno, nego logaritamski. Kad je u pitanju sluh to se odnosi na jačinu i visinu tona.

Na taj način je postignuto da decibel kao veličina za određivanje objektivne jačine zvuka, bude istovremeno, na neki način i merilo subjektivne jačine. Tako normalan razgovor ima nivo zvuka od 50 dB, veoma prometna ulica 80 dB, avionski motor 120 dB, dok 140 dB predstavlja granicu bole, preko koje zvuk izaziva oštećenja slušnog aparata, probijanje bubne opne idr. Pokazalo se, međutim da dva zvuka iste objektivne jačine (istog nivoa) ali različitih frekvencija nemaju isti subjektivni osećaj jačine, zbog čega je uvedena jedinica za merenje subjektivne jačine zvuka fon, za koju je uzeto da na 1000 Hz fon bude jednak decibelu. Po izofonskim linijama koje su definisali Fletcher i Munson, uho je manje osetljivo, odnosno „slabije čuje“ niže i visoke frekvencije od srednjih frekvencija, pa je tako za signal opasnosti na 420 Hz potrebno proizvesti za 10dB viši nivo zvuka u odnosu na zvuk frekvencije 1000 Hz da bi ga uho čulo kao zvuk iste jačine. (U praksi zvuk sirene nema samo osnovni harmonik od 420 Hz, već sadrži i više harmonike <1000 Hz, pa se tako pored prenosa veća akustičke snage, postiže i bolja čujnost alarmnog signala. Ako se pusti samo ton od 420 Hz na njega niko ne bi reagovao, čak i kada mu je nivo značajno viši od ambijentalne buke.)

Zbog potrebe da se jednim brojem izrazi nivo zvuka na način kako ga uho oseća, uvedene su odgovarajuće frekvencijske korekcije kao što je prikazano na slici 7, od kojih su najviše koriste A i C karakteristika.

Slika 7 Korekциони filtri ili standardizovane težinske krive (A, B i C)

Na prostiranje zvuka u prostoru, pored slabljenja zvuka sa rastojanjem, utiču brojni parametri koji su u teoriji detaljno opisani i čiji je efekat izražen empirijskim vrednostima slabljenja koja treba dodati na slabljenje od rastojanja, da bi se dobilo ukupno slabljenje.

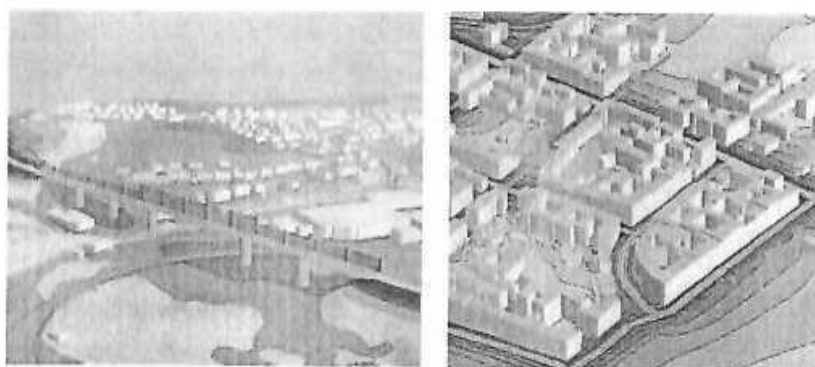
Neke od osnovnih stvari koje treba znati o sirenama za uzbunjivanje su:

- nivo akustičkog pritiska sirene (za koji se često u žargonu kaže i snaga sirena ili jačina zvuka) se meri u dBC na 30m rastojanja od sirene;
- snaga elektronskih sirena se uporedo izražava i u vatima, pri čemu se misli na električnu snagu pojačavača, pa se kaže npr da sirena ima snagu 600 W, odnosno 109 dBC na 30m (ovo može da se razlikuje od proizvođača do proizvođača, ali su bolje one sirene koje postižu veći koeficijent iskorišćenja električne snage);
- donja granica akustičkog pritiska koja je predložena propisima je 102 dBC, što u praksi odgovara elektronskim sirenama od 300W, dok su sve stare električne sirene od 4,5 kW do 5,5 kW električne snage, praktično ispod tog praga, (u tom smislu treba razumno koristiti propis);
- gornja granica akustičkog pritiska ne sme biti veća od 120 dBC na 1,5 od zemlje zbog opasnosti od oštećenja sluha;
- u praksi se najčešće primenjuju sirene snage do 1200 W, odnosno 115dBC, jer sa daljim povećanjem snage, odnos snage sirene i pokrivenosti opada;
- slabljenje se meri u dB, tako slabljenje od 6 dB odgovara dva puta slabijem signalu;
- buka se meri u dBA.

Na strani prijema najznačajniji faktori koji utiču da li će slušalac čuti signal opasnosti su lokalne prepreke, odnosno spratnost i gustina zgrada i nivo ambijentalne, odnosno komunalne buke, tj buke u životnoj sredini (često se kaže samo buka).

Slabljenje zavisi od niza parametara kao što su: apsorpcija zvuka u vazduhu, tip i konfiguracija tla, atmosferski parametri, vetar, temperatura, vlažnost i barijere na putu prostiranja i prepreke objekata. Od svih nabrojanih faktora, faktor koji unosi najveće slabljenje u gradskim sredinama je faktor spratnosti objekata i gustine naseljenosti, zbog čega je neophodno uzeti korekciju prema iskustvenim vrednostima.

Modelovanje slabljenja od uticaja zgrada (*Building Intensity Factor*) se može raditi izradom detaljnih akustičkih modela u kome bi bile unete sve višespratnice i veće prepreke, kao što je prikazano na slikama 8a i 8b, što će verovatno biti dostupno u bližoj budućnosti, jer će gradovi morati još agilnije nego sada da rade na kontroli i merenju buke, a izrada takvih mapa će biti od koristi brojnim gradskim službama, počev od izdavanje građevinskih dozvola pa do inspeksijskih poslova.

Slike 8a i 8b 3D akustički modeli

U nedostatku takvih akustičkih modela, korišćićemo softver koji proračunava prostiranje, a uticaj visine zgrada i naseljenosti, kao i drugi uticaji se unose kao slabljenje izreženo u dB / 100m.

To slabljenje se određuje empirijsko - statistički i iskustveno sa ciljem da se najpreciznije proceni najrealniji faktor slabljenje u okolini svake sirene. Različiti proizvođači sirena predlažu svoje vrednosti slabljenja, manje ili više konzervativno.

Mi ćemo koristiti vrednosti, koje su koristili autori akustičke studije za Beograd [24] kako sledi:

1. Za prigradska i ruralna naselja sa kućama i slabim saobraćajem uzima se slabljenje od 0,8 dB / 100 m do 1,4 dB / 100 (low density),
2. gradska naselja gde mogu postojati i više zgrade, ali ne gusto raspoređene uzima se slabljenje od 1,5 dB / 100 m do 2,4 (medium density),

3. strogi centar velikih gradova u kojima se nalaze gusto raspoređene zgrade, gde prolaze najprometnije saobraćajnice i gde je velika gužva, kao i za industrijska postrojenja uzima se faktor od 2,5 do 3 dB/100m.

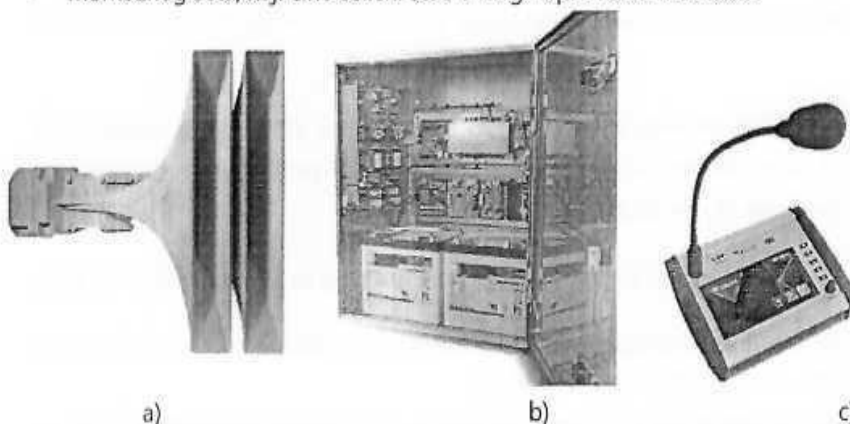
Sirene su prvenstveno namenjene za obaveštavanje stanovništva koje se nalazi na otvorenom prostoru za koju namenu se i radi proračun pokrivanja. Toplotna i zvučna izolacija zgrada i kuća unosi slabljenje koje dopušta, praktično da samo stanovnici koji se nalaze u blizini sirene čuju signal opasnosti. Za putnike u kolima se ne očekuje da čuju signal opasnosti, zbog čega je za davanje signala potrebno, pored zvučnog signala opasnosti kao dominantnog i najpouzdanijeg, uključiti i druge kanale komunikacije, medije, radio I TV, bilborde, info table na putevima, telekom operatere mobilne i fiksne, socijalne mreže idr. Alarmiranje iz kola u pokretu uvek ostaje kao alternativa i dopuna prethodnim načinima, za šta je potrebno obezbediti sirene manje snage koje se montiraju na krovu ili u šasiji automobila.

7.2 Kriterijumi za izbor tipa sirena i lokacija za montažu

Danas se za izgradnju novih sistema za uzbunjivanje skoro isključivo koriste elektronske sirene, zbog brojnih prednosti koje imaju u odnosu na ranije korišćenje pneumatske i električne sirene, te se njihova upotreba predlaže za opštinu Topola.

Elektronske sirene se sastoje od

- jedne ili više horni (Slika 9a) sa elektro akustičkim pretvaračima,
- pojačavača (Slika 9b),
- baterija i sistema za punjenje baterija (Slika 9b),
- sistema za aktiviranje, upravljanje i nadzor (Slika 9c),
- telekomunikacionog dela koji služi za povezivanje sirene sa centralnim sistemom nadzora,
- montažnog seta, koji čine čelični stub i druga oprema za montažu .

Slika 9 - Elementi sirene a) horne b) kabinet sa elektronikom i baterijama i c) konzola za daljinsko uključenje i kontrolu sirena.

Snage elektronskih sirena su u rasponu od 70 W do preko 3000 W, ali se u praksi kao optimalne primenjuju sirene do 1200 W. Preko tog praga pokrivanje i isplativosti opada u odnosu na manje sirene, tako da se za upotrebu u gradovima, a posebno centrima gde su visoke zgrade i velika gustina naseljenosti, preporučuje upotreba više manjih sirena i razmeštaj u trouglu, zvezdasto ili u koncentričnim pojasevima od centra ka periferiji kako bi se smanjilo slabljenje i izbegli zakloni koje mogu da prave visoke zgrade.

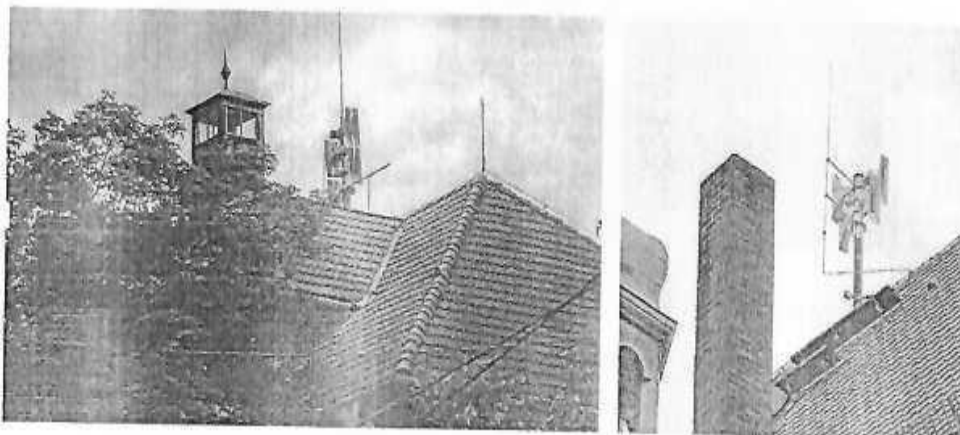
Slika 10-Kompaktna sirena

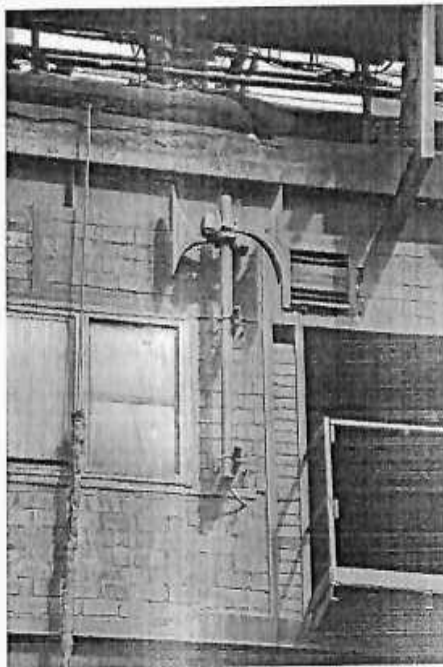
Sirene male snage do 70 - 150 W se izrađuju i u kompaktnoj izvedbi kao na slici 10, gde se u kućištu horne nalazi i pojačavač i baterije, ili samo pojačavač.

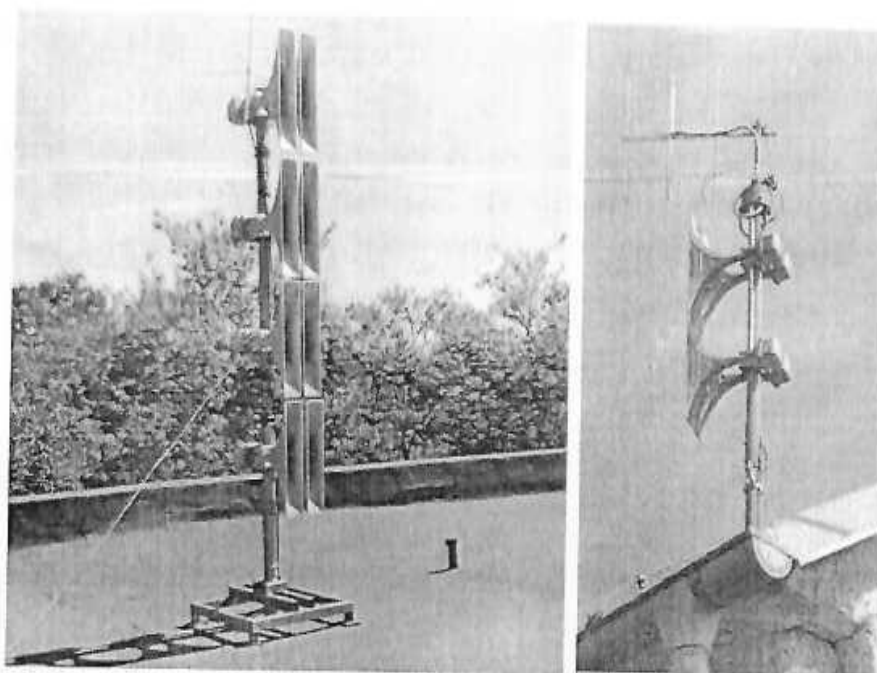
Elektronske sirene rade na akumulatorske baterije, a električna struja (ili solarni punjač) služi za njihovo punjenje i nikako se ne smeju uključivati direktno u struju!

Glavne prednosti u odnosu na električne sirene su, veći nivo zvučnog pritiska uz bolje iskorišćenje električne snage, rade i pri prekidu električnog napajanja, za punjenje akumulatorskih baterija se koristi monofazno napajanje u odnosu na trofazno za električne sirene, a mogu da se koriste i solarni paneli, imaju mogućnost emitovanja snimljenih ili živih govornih poruka, usmeravanja ugla zračenja, podešavanja frekvencija, modularne su i jednostavne za instalaciju i održavanje, upravljaju se daljinski i lokalno.

Velika prednost elektronskih sirena su znatno manji troškovi za pripremu mikrolokacija za montažu, jer su malih gabarita i težine i lake su za montažu, te se predlaže njihovo montiranje na ravnim krovovima zgrada ili kuća na metalnim stubovima tako da su obavezno više, ali ne mnogo više od okolnih zgrada i prepreka, kako bi se izbeglo stvaranje zvučnih zaklona i ometanje prostiranja signala opasnosti. Takođe, treba voditi računa da se sirena ne postavlja suviše blizu ravnoj površini krova zgrade, kao i da se ne postavlja previše daleko od ivice površine, da bi se izbeglo preveliko reflektovanje zvuka i gubitak akustičke snage.

Slike od 11a do 11h - Prikaz montiranih sirena

Sirene se mogu montirati i na stubu pričvršćenom na zidu kuće, zgrade ili industrijskog postrojenja, na samostojećem stubu (banderi), ili na stubu električne rasvete (slike od 11a do 11i). Za napajanje se koristiti sopstveni spoljni privod, koji je potrebno izvesti u skladu sa propisima i povezati ga na najbliži razvodnom ormaru i povezati ga pod sopstvenim osiguračem i jasno označiti i zaštititi od neželjenog isključenja. Ukoliko u dužem vremenskom periodu nema napajanja akumulatori se mogu zameniti i puniti na drugom mestu pomoću agregata, što je lakše i ekonomičnije nego obezbeđivati agregate na samim lokacijama. Mogu se napajati i iz solarnih ćelija, ako je obezbeđivanje priključka na električnu mrežu, na nekoj npr nepristupačnoj lokaciji, manje isplativo.

Montiranje komandnog ormara, ukoliko postoji, treba po mogućnosti predvideti unutra, na poslednjem spratu, u uslovnoj i bezbednoj prostoriji. Ako nema uslova za spoljnu montažu ormar se može montirati napolju, pri čemu treba voditi računa da je izrađen od nerđajućeg čelika, i da je namenjen za ekstremne uslove sredine u skladu sa pravilnikom [6].

7.1 Kriterijumi za povezivanje sirena i centralni sistem za upravljanje

Sistem sirena se sastoji od podsistema za upravljanje sirenama, prenosnih puteva i zvučnih izvora – sirena i druge opreme. Podsistem za upravljanje se sastoji od centralne opreme koja služi za davanje komandi za aktiviranje sirena, prenosnih puteva i periferne opreme.

Centralni sistem za upravljanje sirenama treba sa jednog mesta da upravlja radom svih sirena na teritoriji opštine Topola.

Prema propisima [4], [5] i [6], upravljanje sirenama, odnosno aktiviranje i deaktiviranje signala opasnosti se vrši daljinski iz operativnog centra 112 Sektora za vanredne situacije MUP RS, koji će se nalaziti u zgradi Vatrogasnog doma na adresi Karađorđeva 3, Topola.

Slika 12 Zgrada Vatrogasnog doma u kojoj će se nalaziti Operativni centar 112 u opštini Topola

Potrebno je obezbediti da se svi komunikacioni putevi za povezivanje sirena tu završavaju, a takođe je potrebno predvideti rezervnu lokaciju sa koje bi se upravljalo radom sirena u slučaju takve vanredne situacije, koja onemogućava korišćenje operativnog centra iz glavne lokacije.

Za povezivanje gradskih sirena sa centrom treba koristiti privatnu lokalnu računarsku mrežu LAN koja bi se izgradila pomoću DSL modema i iznajmljenih telefonskih vodova. Za povezivanje sirena u selima treba koristiti iznajmljene L2 veze. Kao *backup* ili alternativni kanal upravljanja treba koristiti 0G/GPRS/3G/4G ili privatne bežične mreže u licenciranim/nelicenciranim opsezima, prema mogućnostima, raspoloživom budžetu i prioritetima izgradnje sistema za uzbunjivanje.

Najpouzdanije je da se za povezivanje sirena obezbede dva spojna puta, i to različitog tipa, žični i bežični. Ovo je potrebno zbog toga što se u određenim vanrednim situacijama, dešava da jedan od ova dva spojna puta bude u prekidu – neraspoloživ, za šta se onda koristi drugi spojni put, koji je raspoloživ. U slučaju poplava ili požara, velika je verovatnoća da žični spojni put, u ugroženom području, koje je potrebno uzbuniti, bude u prekidu. Za takvu vanrednu situaciju na raspolaganju je bežični spojni put. U drugom slučaju, kao za vreme NATO bombardovanja, upotreba bežičnih sistema prenosa je bila onemogućena neprijateljskim radio ometanjem, i u isto vreme zabranjena za upotrebu, jer je postojala opasnost od napada radio navođenim projektilima. Žične veze pokazale su se žilavijim i pouzdanijim prenosnim putevima, koje su korišćene sve vreme za aktiviranje sirena za uzbunjivanje.

Idealno je da do svake sirene imamo uspostavljen i žični LAN i bežični LPWAN, a ako nije, onda najviše što je moguće srazmerno raspoloživom budžetu.

7.2 Upravljanje sirenama

Upravljanje se obavlja preko centralne opreme, korišćenjem namenske konzole, ili preko računara, pomoću softverske aplikacije.

Upravljanje treba da bude intuitivno, jednostavno i brzo i mora da ima odgovarajuće mehanizme za: proveru i potvrdu davanja komande, kontrolu prijema komande od strane sirene, ponovno slanje komande u slučaju da nema potvrde prijema, selektivno i grupno aktiviranje sirena idr, prema Pravilniku [6].

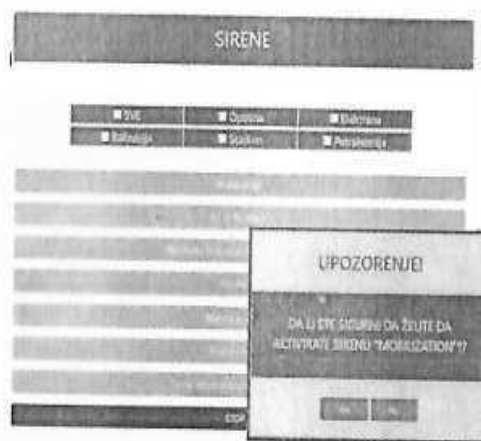
Pored komandi za aktiviranje grupnog ili selektivnog alarma, sa potvrdom, na centralnoj opremi treba da bude izvedena zvučna i svetlosna signalizacija za, ispravnost napona napajanja, spojnog puta, periferne opreme i sirene.

Ukoliko se odluči da se poprave i zadrže stare sirene i nastavi njihovo korišćenje potrebno je obezbediti da se stare sirene integrišu u novi sistem za daljinsko upravljanje, u kojoj god varijanti, žičnoj i/ili bežičnoj, da se realizuje.

Sve sirene treba da budu opremljene i tasterom za ručno uključenje koji bi se koristio u slučaju da nije moguće upravljati sirenama daljinski iz tehničkih ili drugih razloga.

Slika 13a Upravljanje pomoću konzole

Slika 13b Upravljanje preko aplikacije

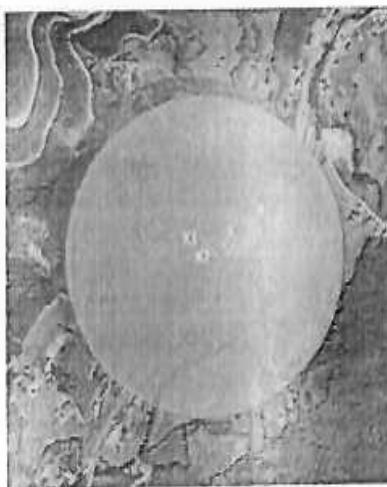
7.3 Definisanje parametara za nivo zvučnog signala na osnovu buke za računarsku metodu pokrivanja

Po projektnom zadatku, potrebno je da se obezbedi da gradsko područje bude pokriveno zvučnim signalom nivoa 74 dB(C), a seoska i manja prigradska naselja nivoa 60 dB(C).

Ove vrednosti se koriste u inženjerskoj praksi u Srbiji za izradu akustičkih studija (kao što je prva studija u Srbiji izrađena sa računarskim proračunom pokrivenosti za Opštinu Lapovo, izrađena 2014. godine [23], ili kao što je najveća studija izrađena za Grad Beograd iz 2015. [24]), a na osnovu nacrtu Pravilnika [6], koji je napisan 2012. godine, a koji do danas nije usvojen, odnosno vodi se kao dokument u fazi donošenja.

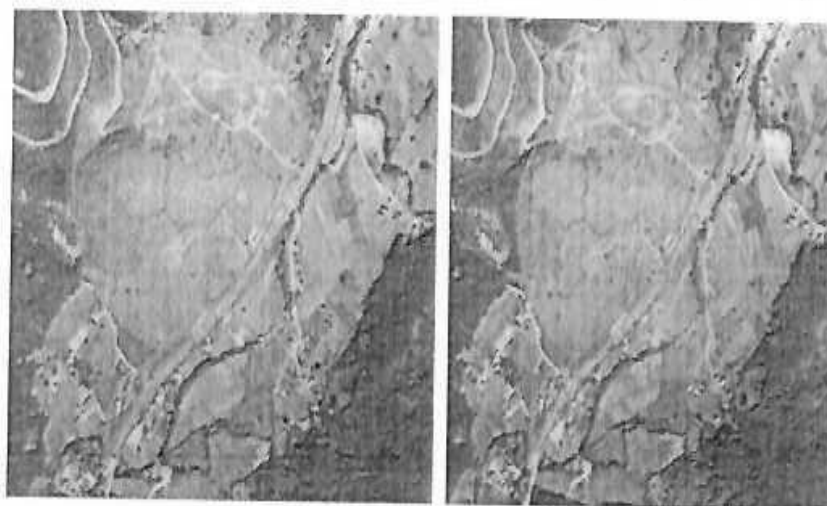
Ovako definisanje kriterijuma za nivo zvučnog signala je imalo svoje opravdanje u prošlosti kada su se akustičke studije radile bez primene softvera za proračun pokrivenosti, već na osnovu analize i primene kriterijuma za prostiranje zvuka i aproksimacija slabljenja za prostiranje usled raznih faktora.

Proračun dometa sirena crtanjem i slaganjem krugova na mapi (tzv „metoda krugova“, kako je zove autor studije) je davalo samo približnu i vrlo nerealnu sliku stvarnog prostiranja zvuka, jer nije uzimalo u obzir mapu buke i poziciju sirene u odnosu na izvor buke, a sledeća slika najbolje prikazuje ovaj nedostatak, kada se sirena nalazi u blizini puta sa izraženom bukom, koja je na Slici 14 i 15a i 15b prikazana kao crveni poligon. Po „metodi krugova“ prostiranje zvuka ima oblik kruga sa obe strane puta.

Slika 14 Zona pokrivanja „metodom krugova“

Stvarno prostiranje zvuka izgleda, međutim, potpuno drugačije. Primenom računarskog proračuna dobija se prostiranje koje izgleda kao na slikama 16a i 16b, koje za razliku od prethodnog slučaja jako zavisi od pozicije sirene, odnosno od njene udaljenosti od puta.

Slika 15a i 15b Zona pokrivanja računarskom metodom

Kao što može da se vidi, za veoma malo pomeranje sirene od puta što je prikazano na slici 15a i 15b, zvuk može biti oslabljen toliko da ne ispunjava zahteve za jačinom zvučnog signala, odnosno da se ne čuje sa druge strane puta uopšte ili se čuje na veoma malom rastojanju. Ovaj problem se u metodi krugova kompenzuje tako što se uzimaju konzervativniji parametri za prostiranje, a što rezultuje da je potrebno da se uzme jača sirena, što vodi konzervativnijem pristupu i predimenzionisanju potrebnih snaga sirena, što u krajnjem ishodu znači veći budžet za nabavku i izgradnju. A to je upravo ono što želimo da izbegnemo, već želimo da akustičkom studijom odredimo optimalne parametre, koji će ispuniti zahteve za pokrivanjem, uz što manje rasipanje i zvuka i para.

Lokalne samouprave su u obavezi da definišu akustičke zone na teritoriji gradskog naselja. To se radi na osnovu namene površina i graničnih vrednosti indikatora datih u tabeli 2, definisanih po [12]. Pošto odluka o akustičkim zonama nije još doneta u opštini Topola, uzeli smo vrednosti iz tabele, kako je urađeno u svim opštinama koje poznajemo.

zona	Namena prostora	nivo buke u dB (A)	
		za dan i veče	za noć
1.	Područja za odmor i rekreaciju, bolničke zone i oporavišta, kulturno-istorijski lokaliteti, veliki parkovi	50	40
2.	Turistička područja, kampovi i školske zone	50	45
3.	Čisto stambena područja	55	45
4.	Poslovno-stambena područja, trgovačko-stambena područja i dečja igrališta	60	50
5.	Gradski centar, zanatska, trgovačka, administrativno-upravna zona sa stanovima, zona duž autoputeva, magistralnih i gradskih saobraćajnica	65	55
6.	Industrijska, skladišna i servisna područja i transportni terminali bez stambenih zgrada	Na granici ove zone buka ne sme prelaziti graničnu vrednost u zoni sa kojom se graniči	

Tabela 2 Granične vrednosti indikatora buke i zone prema nameni prostora

Druga obaveza lokalnih samouprava, posle donošenju odluke o akustičkim zonama, je da se buka redovno meri i proverava da li indikatori buke prevazilaze definisane vrednosti i u skladu sa tim preduzimaju mere za njihovo dovođenje u zadate okvire.

Kako opština Topola još nije počela da radi merenje buke, kreiraćemo mapu buke na osnovu poređenja sa drugim gradovima i iskustva i gore navedenih graničnih vrednosti.

Podaci o buci, mapa buke i namena površina nam služe da precizno odredimo zone koje je potrebno pokriti signalom određene jačine. Ako bismo za primer, celu teritoriju gradskog naselja Topola proglasili gradskim područjem, i odlučili da ga pokrijemo signalom nivoa 74 dB(C), kako se traži projektnim zadatkom, to bi naravno ispunilo zahteve, ali bi zasigurno bilo predimenzionisano i nepotrebno, i znatno više bi koštalo, jer je teritorija van najužeg centra, u zonama namenjenim za stanovanje, u kojima je buka ispod propisanih graničnih vrednosti definisanih Pravilnikom [4], neće nam biti neophodan signal nivoa 74 dBC već će biti dovoljan signal manjeg nivoa od toga.

Ovakav pristup se koristi u praksi nekih EU zemalja, koje prednjače u izgradnji sistema za uzbuđivanje u odnosu na nas. Tako se minimalni nivo signala definiše u odnosu na pozadinsku buku, a ne u odnosu na tip naselja kao kod nas. Takva tehnička specifikacija je znatno preciznija, ali za njenu primenu nije moguće koristiti „metodu krugova“, već je potrebno koristiti programe za proračun zona pokrivenosti.

Program kojim se služimo za izradu ove studije podržava takav način proračuna, tako da možemo istovremeno da koristimo i dobru praksu EU zemalja, a da pri tome ne uđemo u koliziju projektnim zadatkom i domaćom praksom.

Konkretno, uzećemo sledeće parametre za jačinu zvučnog signala:

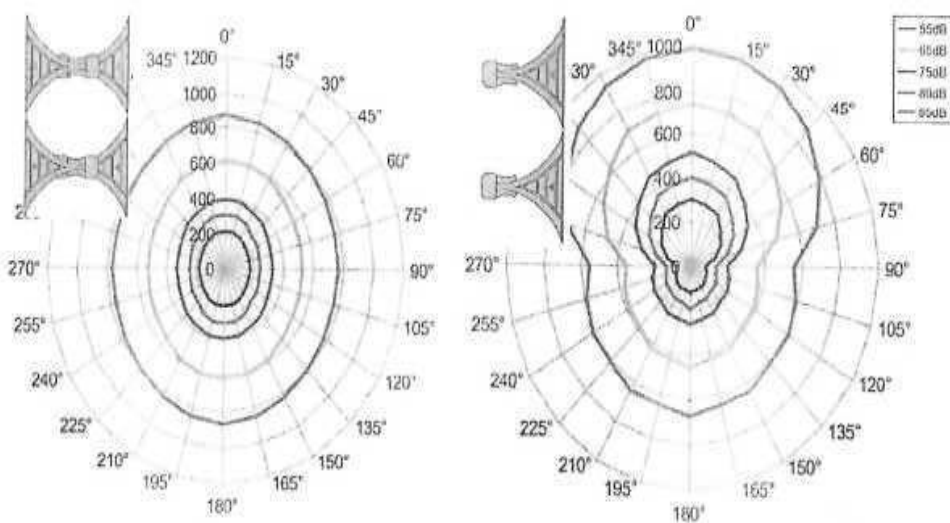
- Ako je buka između 40 i 60 dBA uzećemo da je minimalni potreban nivo akustičkog pritiska 60 dB(C)
- Ako je buka između 61 i 74 dB(A) uzećemo da je minimalni potreban nivo akustičkog pritiska 74 dB(C)
- Ako je buka veća od 74 dB(A) minimalni potreban nivo akustičkog pritiska treba da bude za 3 dB iznad nivoa buke.

Dakle, na osnovu namene površina, graničnih vrednosti indikatora buke, izmerenih vrednosti buke u Topoli i merenja iz drugih gradova, kreiraćemo prvo mapu buke, koju ćemo potom iskoristi kao podlogu u računarskom programu za odabir tipa, snage i pozicija sirena, koje će na optimalni način zadovoljiti projektni zadatak i zahteve izložene u prethodnoj analizi.

7.4 Domet i akustički model sirena

Domet sirene je rastojanje od sirene do linije na kojoj je nivo alarmnog signala jednak unapred zadatoj vrednosti. Realan domet se određuje merenjem. Za projektovanje se koriste proračuni i akustički modeli sirena koji uzimaju u obzir akustičku snagu sirena i karakteristike zračenja određene konfiguracije sirena, kao i parametre prostiranja, odnosno slabljenja, koja se izražavaju u dB/100m i od kojih, kako je ranije rečeno, najveći uticaj ima slabljenje usled visine zgrada i gustine naseljenosti.

Karakteristika zračenja može biti omnidirekciona i usmerena. Dva standardna primera dijagrama zračenja u horizontalnoj ravni, koji se postižu postavljanjem hornu „ledja u ledja“, tzv „O“ dijagram zračenja ili „na istu stranu“ tzv „F“ dijagram zračenja su prikazani na sledećim slikama 16a i 16b i to za sirenu od 600W i za faktor srednje spratnosti do 3 sprata ili 15 m

Slika 16a „O“ dijagram zračenja

16b „F“ dijagram zračenja

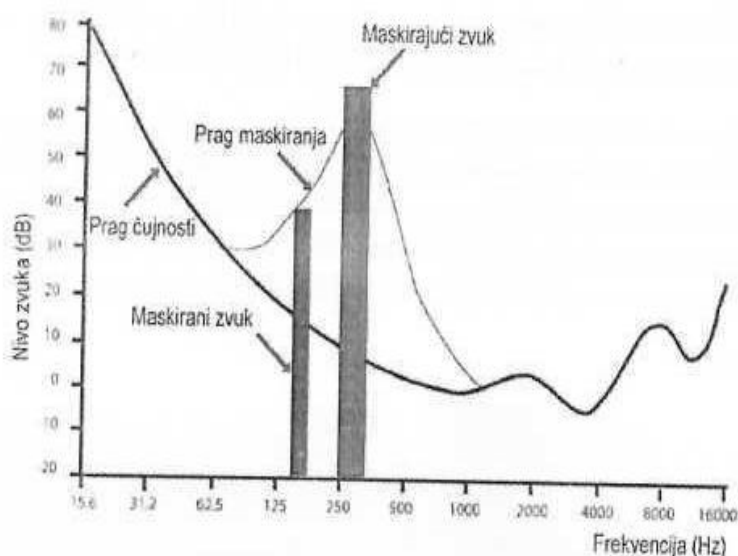
Prilikom izrade studije korišćen je softver Acustic Profesional verzija 4.7.5.Telegrafia a.s.

Za pokrivanje teritorije grada korišćeni su akustički modeli sirene sa „O“ dijagramom zračenja, snage od 600 W i za slabljenja koja su data u tabeli u Prilogu br 2

Za pokrivanje sela, korišćen je akustički model male sirene od 75W, akustičke snage 98 dBA na 30 m, „F dijagrama zračenja“, na otvorenom prostoru, i kuće do jednog sprata visine, odnosno 10 m, kao što je prikazano u Prilogu 1.

8 MAPA BUKE

Buke se definiše kao neželjeni zvuk, što znači da za nju veže svi zakoni akustike kao za zvuk. Komunalna buka ili buka u životnoj sedini koju u evropskim zemljama zovu pozadinska buke, je faktor koji najznačajnije utiče na čujnost zvučnog signala opasnosti. Što je buka veća zvučni signal će biti više „maskiran“ bukom i slabije će se čuti, ili se uopšte neće čuti, jer buka podiže prag čujnosti, te zvučni signal mora biti jači da bi se čuo, kao što je prikazano na slici 17.

Slika 17 Maskirajući zvuk podiže prag čujnosti za signal opasnosti

Zbog toga je potrebno da sirena emituje jači zvučni signal kako bi, kao prvo, signal prešao prag čujnosti, zatim, da bi bio prepoznat kao signal opasnosti i na kraju, ali ne manje bitno, kako bi se adekvatno reagovalo na signal opasnosti.

Dobra strana je, što na maskiranje zvuka, pa tako i signala opasnosti utiču dominantno samo bliske frekvencije, i sve manje što im se frekvencije razlikuje, tako da na signal opasnosti frekvencije 420Hz, utiče praktično samo uzak kritični opseg frekvencija širine oko 100 Hz.

Ovo dalje znači da signal opasnosti ne mora da bude višeg nivoa od buke na istoj učestanosti da bi se čuo, kako bi se moglo intuitivno pretpostaviti. Dovoljno je da bude 2 do 3 dB ispod nivoa buke u kritičnom opsegu centriranom oko frekvencije tona. U tom smislu parametri za nivo zvučnog signala koje smo definisali u 7.3 imaju „još rezerve“, što nećemo da menjamo, ali ćemo zato moći da računamo sa manjim korekcijama prostiranja zbog spratnosti i gustine naseljenosti.

Glavni izvori buke u gradovima su saobraćaj (koji utiče i do 75%), zatim industrija i stanovnici svojim aktivnostima. Što je veći saobraćaj ili veća gustina naseljenosti buka je veća. Postoje

empirijske metode za određivanje buke na osnovu broja vozila koji prolaze nekim putem, kao i gustine naseljenosti i drugih parametara.

Za Topolu imamo malu gustinu naseljenosti od 840 stanovnika na 1 km². Gruba procena nivoa buke po [28] koja je premašena u 50% vremena $L_{50} = 13 + 10 \cdot \log(p)$ [dBA], p (ro) je gustina naseljenosti na 1 km². L_{50} je samo 42 dBA.

Najprometnije saobraćajnice koje prolaze i ukrštaju se u gradu su dva državna puta 1b reda, Mladenovac – Topola – Kragujevac i Arandelovac – Topola – Rača, tzv stari put za Arandelovac, koji je neuporedivo manjeg prometa od prvog puta. Saobraćaj je malog do srednjeg intenziteta i ne proizvodi veliku buku, a ni približno buci u većim gradovima.

Srećna okolnost, sa stanovišta buke je, da se gradski saobraćaj u velikoj meri oslanja na ove dve saobraćajnice [20], tako da je promet na ostalim gradskim saobraćajnicama jako mali a time je i buka od saobraćaja slaba. U to smo imali prilike da se uverimo prilikom obilaska terena, da saobraćaja na periferiji praktično i nema. Najgušći je u centru, ali i to nije uporedivo sa bilo kojom raskrsnicom u nekom većem gradu, na sreću stanovnika Topole.

Ovo su slike iz centra:

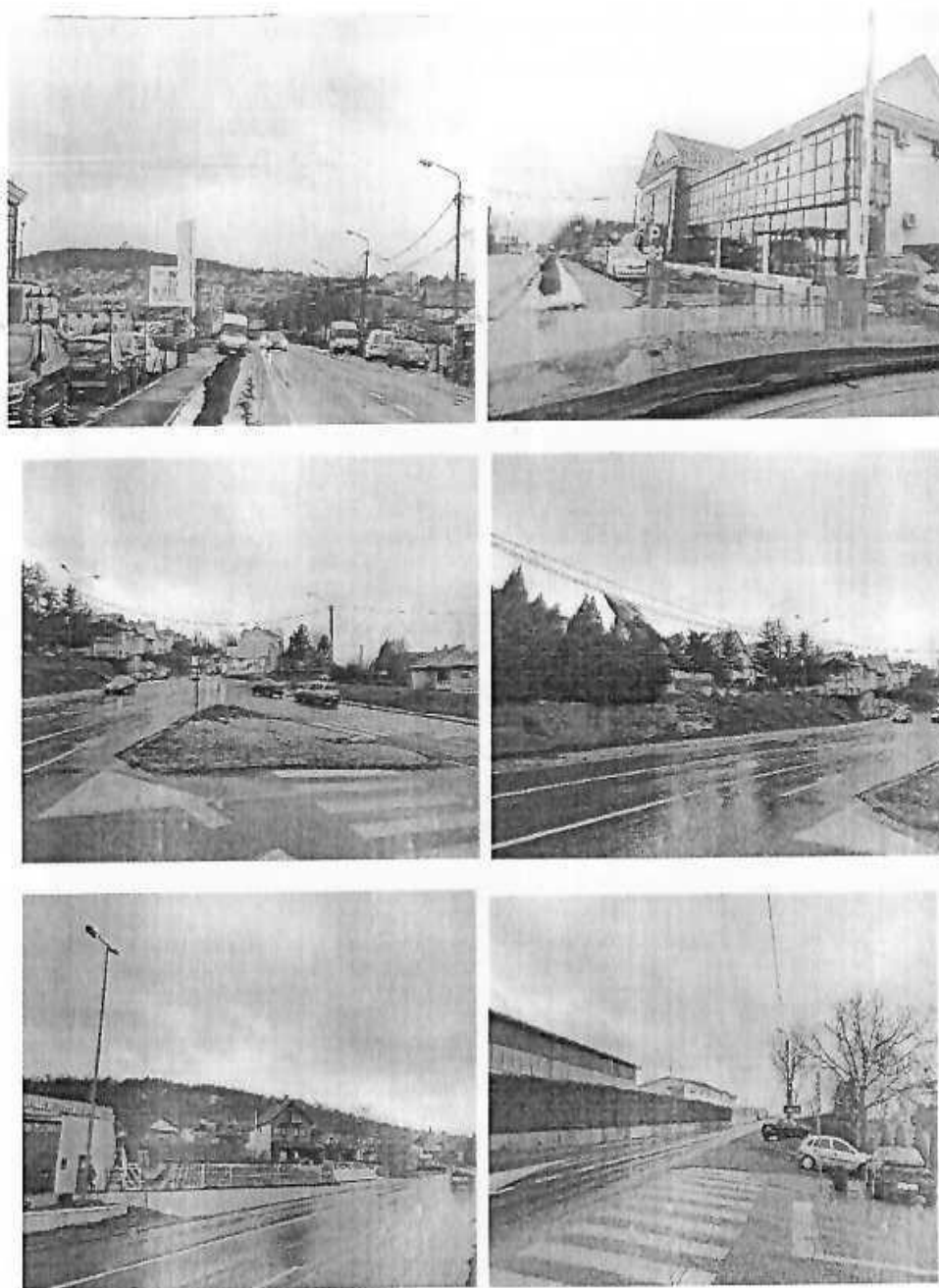

Slike 18a do 18d Slike centra grada

Na sledećim slikama od 19a do 19f su putevi na periferiji i na izlasku iz grada ka Rudniku (Gornjoj Šatornji, starom putu za Arandelovac i ka Rači)

Slike 19a do 19f

Slike 20a do 20f Slike na izlasku iz grada ka Beogradu i Kragujevcu

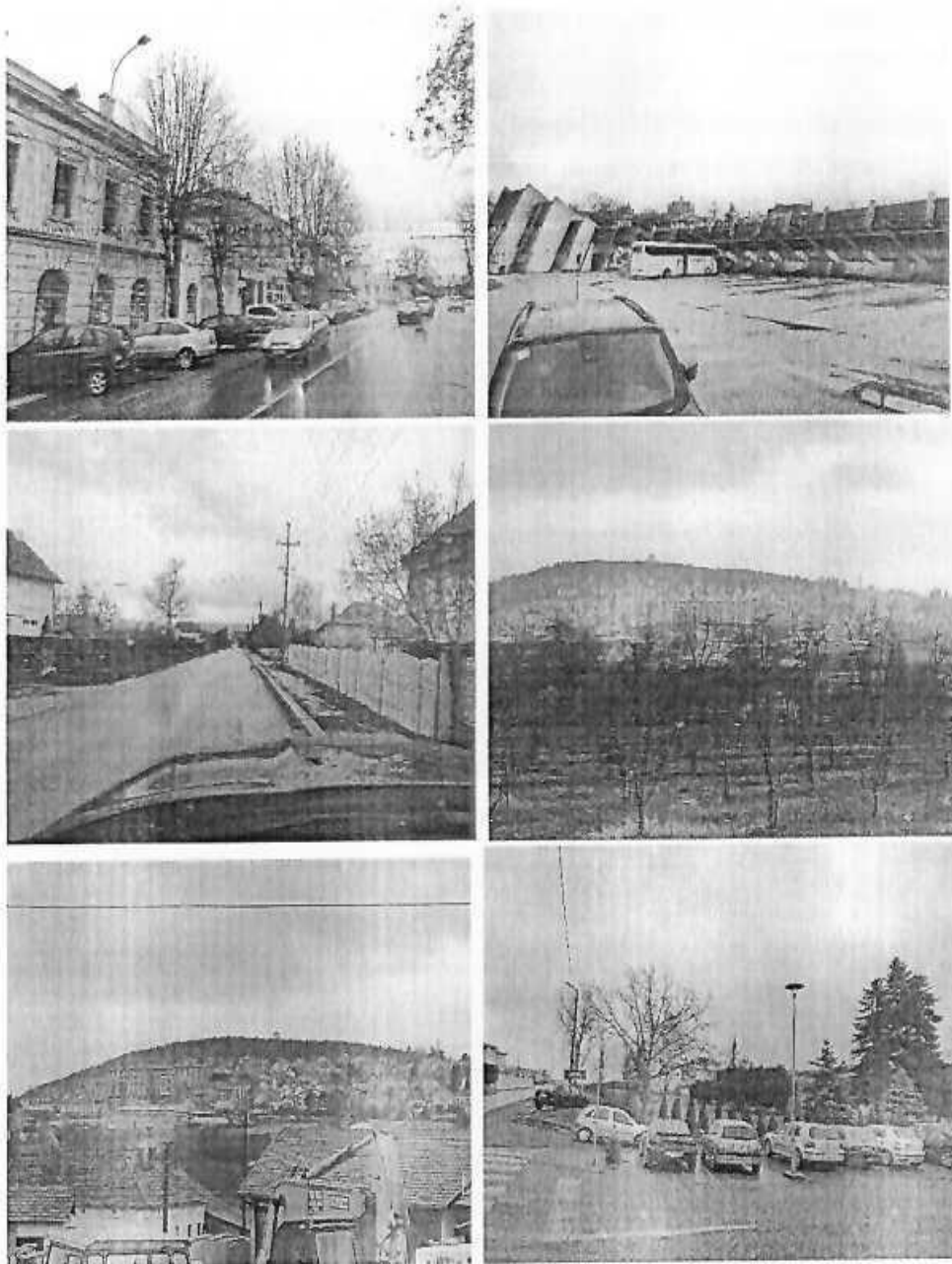
U praksi se za određivanje buke koriste razrađeni akustički modeli i merenja. Opština Topola nema merenja buke, verovatno zbog toga što buka i ne predstavlja nikakav problem za građane Topole. U razgovoru sa predstavnicima opštine, rekli su da znaju dva slučaja da se neko požalio na buku i to od jedne kamenorezačke radnje, koja radi 24 sata i na buku iz jednog kafića. Snimanjem terena koje smo obavili, odlučili smo da buku u Topoli na lokacijama odnosno zonama od interesa procenimo poređenjem sa raspoloživim merenjima iz gradova

koji imaju izvedena merenja buke, kao što je Beograd, Pančevo i Novi Pazar i na osnovu iskustva autora studije.

Na osnovu poređenja može se velikom sigurnošću uzeti da granični indikatori buke, odnosno da za kreiranje mape buke možemo da uzmemo namenu površina i granične vrednosti indikatora iz uredbe [12], odnosno tabele 2.

Dajemo u nastavku još slika da bi se stekao utisak o naseljenosti, gustini saobraćaja i spratnost zgrada.

Slika 21a do 21f Slike iz Topole

Treba znati da su indikatori buke dati kao merodavni nivo buke $L_{Aeq,T}$ što predstavlja ekvivalentni A – ponderisani nivo tokom određenog vremenskog intervala T, kome se dodaju korekcije zbog karaktera buke u frekvencijskom i vremenskom domenu. To je dodatni indikator buke koji se kod nas koristi za monitoring buke u životnoj i radnoj sredini.

Te korekcije su date u tabeli 3.

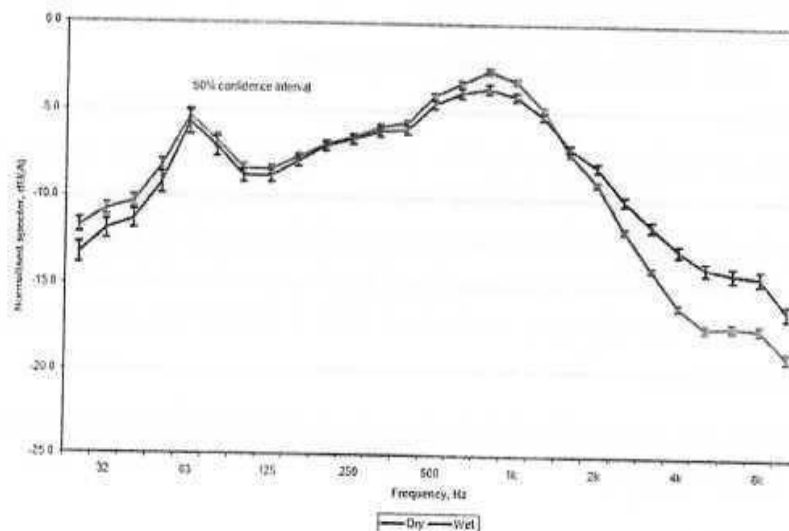

Osnovni korekcije		K
Tip izvora buke	Drumski saobraćaj	0
	Avionski saobraćaj	3 do 6
	Železnički saobraćaj	-3 do -6
	Industrijska buka	0
Karakter buke	Impulsna buka	5
	Izcizito impulsna buka	12
	Buka sa prisustvom tonova	3 do 6
Doba dana	Veče	5
	Noć	10

Tabela 3 Vrednosti korekcionog faktora za buku različitih karakteristika

Na osnovu ovoga možemo da zaključimo da su merodavne vrednosti $L_{RAeq,T}$ jednake ukupnim indikatorima buke L_d i L_{night} jer je primenjena korekcije zbog karaktera buke u frekvencijskom i vremenskom domenu nula. (U evropskim gradovima L_{den} je tipično za 4 dB veći od merodavnog nivoa buke $L_{RAeq,24h}$). Ukupni indikatori buke L_{den} i L_{night} , definisani po EU direktivama za buku nisu idealni za opisivanje buke, ali se međutim preporučuju obzirom na dostupnost tih podataka koji se koriste za akustička mapiranje buke [28].

Gradska buka po izvoru, potiče od drumskog saobraćaja, prema frekvencijskom spektru je širokopojasna i prema tipu je promenljiva.

Slika 22 Tipični spektar buke – (Izvor [28])

Tipični spektar saobraćajne buke izgleda kao na slici 22. Pik na nižoj frekvenciji potiče od buke motora, a maksimum na ~1000 Hz potiče od kontakta i trenja pneumatika sa asfaltom.

Kako signal opasnosti ima trajanje od minut, odnosno minut i po, idealno bi bilo posmatrati maksimalne vrednosti buke tokom dana, u trajanjima od po nekoliko minuta, koje bi mogle da maskiraju signal opasnosti. Maksimalne vrednosti se javljaju u vreme jutarnjeg i popodnevog

špica u saobraćaju i trebalo i to vreme bi trebalo da se izvrše merenja i da se „uhvate“ i snime te maksimalne vrednosti.

Drugi pristup koji ćemo primeniti ovde je da na osnovu raspoloživih podataka o merenju merodavnog nivoa buke, ili na osnovu upoređivanja sa drugim sličnim sredinama i merenjima, i to samo za period dana L_{den} , jer je veći, procenimo koliko iznose te maksimalne vrednost, koje bi najviše uticale na čujnost zvučnog signala opasnosti.

Pošto je merodavni nivo buke statistička usrednjena vrednost možemo očekivati da maksimalni nivoi buke prevazilaze merodavni nivo buke i zadatak je da, u nedostatku merenja, procenimo koliko i kvantifikujemo na određeni način.

Sa druge strane treba znati da je buka na frekvencijama ispod 1000 Hz, ili, kako se kaže, na centralnim tercnim frekvencijama od 250, 315, 400, 500, 630, 800 i 1000 Hz manja od ukupnog nivoa buke izraženog u dBA za 7 do 10 dB, a na frekvenciji signala opasnosti 420 Hz ona iznosi 8 dB [28].

Uzimajući u obzir prethodne činjenice zaključujemo da, ako računamo sa merodavnim nivoom buke za dan, umesto sa maksimalnim vrednostima buke, imamo rezervu od 7 dB, ili 10 – 15 %, u odnosu na merodavne vrednosti buke, što bi trebalo da je dovoljna zaštita da koristimo te vrednosti za kreiranje mape buke, umesto maksimalnih vrednosti koja bismo dobili merenjem.

8.1.1 Buka u industrijskim objektima

Industrijski objekti pripadaju 6. zoni namene površina. Buka unutar neke fabrike nije ograničena, ali jeste ograničena buka za radna mesta i buka koju taj objekat sme da pravi na granici sa drugom zonom, a ona mora da bude lokalizovana i ne sme da bude veća od granične vrednosti buke za tu zonu. Najčešće je to zona Zona 5 koja ima graničnu vrednost buke 65 dB, koja se često uzima i kao referentna vrednost za buku u industrijskim postrojenjima i objektima.

Obaveza je vlasnika većih industrijskih objekata da na svojoj teritoriji obezbede lokalne sirene za propagaciju signala opasnosti.

8.1.2 Buka (tišina) u selima

Kao što je rečeno na teritoriji opštine pored gradskog naselja Topola ima jedna varošica Natalinci i 29 seoskih naselja koja su ravnomerno raspoređena po celoj teritoriji opštine.

Buka u selima potiče od saobraćaja od glavnog puta koji prolazi kroz naselje, od rada poljoprivrednih mašina, kamenorezačkih i sličnih radnji i pogona.

Ako grad Topola nema problem sa bukom, tek sela nemaju nikakav problem, tako da se može uzeti da je najveća buka u selima u opsegu od 50 – 55 dBA. Treba obratiti pažnju na sela kroz koja prolaze magistralni putevi, na kojima se može očekivati veća buka od ove, ali ne više od 60 do 65dBA.

Za razliku od grada u kome dominantan faktor za korekciju slabljenja potiče od spratnosti zgrada i naseljenosti, u selima su izraženiji prirodni faktori, koji utiču na prostiranje zvuka u slobodnom prostoru, prirodne prepreke, konfiguracija terena, brda i planine, vetar, tip tla, reke, šume, usevi itd.

Ovo nije opravdano detaljno analizirati po selima. Za sela koja budu odabrana za postavljanje sirena za analizu pokrivanja treba uzeti minimalne korekcije

8.2 Modeliranje buke

Za izradu modela pozadinske buke za teritoriju gradskog naselja Topola za potrebe ove akustičke studije razdvojili smo sledeće zone i oblasti, koje su prikazane na slici :

1. Zona centar, koju čine strogi centar, omeđen ulicama: Bulevar vožda Karađorđa, Kraljice Marija, Šumadijskom, Prvog maja, Radoja Domanovića i Jovana Skerlića, Ova zona spada u Zonu 5 po nemani površina, za koju je granična vrednost 65 dBA.
2. Zona van centra po nameni služi za stanovanje (Zona 3) i modeliraćemo je bukom od 55 dBA, koju vrednost smo uzeli i za ostatak gradske i prigradske teritorije.
3. Celu prigradsku – seosku teritoriju opštine smo modelirali takođe sa bukom od 55dBA, (ovo je precenjena vrednost, koja u krajnjem ne utiče na rezultat).
4. Pored toga, modelirali smo sve glavne puteve i to tako da smo za najprometniji magistralni put Mladenovac Topola Kragujevac uzeli da je buka 70dBA, magistralni put Arandelovac – Topola – Rača kao i sve druge puteve sa 65 dBA kako je prikazano na slici .

Za ovu procenu korišćeni su uporedni podaci iz izvora [23], [24], [25] i [26].

Sve vrednosti buke smo uzeli sa velikim budžetom rezerve da bismo u nedostatku merenja osigurali dobro pokrivanje. Kada merenje budu dostupna izvršićemo korekciju, koja će sigurno ići na dole, ali nikako više od ovih vrednosti.

Slika 23 Model buke sa prikazanim regionima Centar 65 dBA, putevi 70 dBA i 65dBA i ostala površina 55 dBA

Kao rezultat ovakvog modeliranja, dobijamo mapu buke kao na sl slici 24.

Slika 24 Mapa buke za područje gradskog naselja Topola, (za žuti krug je R=1km)

9 IZBOR LOKACIJA ZA POSTAVLJANJE SIRENA

9.1 Sirene za gradsko područje

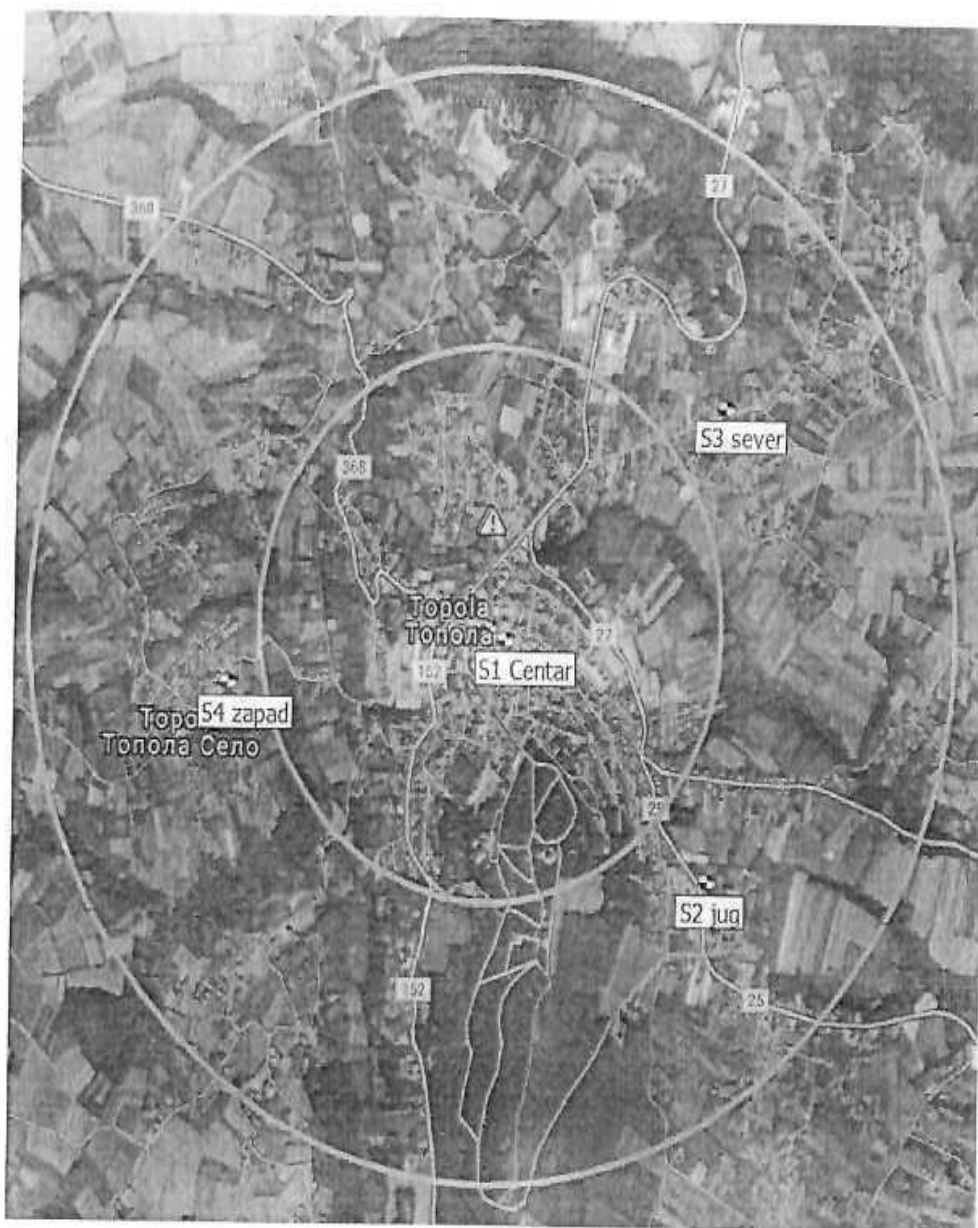
Da bi se izvršilo kvalitetno pokrivanje gradske teritorije opština Topola signalom uzbunjivanja neophodno je izvršiti zamenu postojećih sirena i dodavanje novih, s obzirom na to da postojeći sistem ne pokriva teritoriju u skladu sa propisima. Prilikom izbora lokacija za sirene vodilo se računa o više faktora:

1. Mapa buke za gradsko naselje Topola,
2. Spratnost,
3. Naseljenost,
4. Konfiguracija terena i zgrada, i u skladu s tim potrebna visina postavljanja sirena,
5. Pristup i dostupnost objekata za montažu sirena,
6. Lokacije postojećih sirena,
7. Optimalan broj i potrebne snage sirena.

Na slici 25 je data mapa sirena za gradsko naselje Topola (Topola varoš i Topola selo, sa okolinom).

Na slici su označen koncentrični krugovi, sa poluprečnikom 1, i 3 km od centralne lokacije, za koju je odabrana zgrada Skupštine opštine, adresa Bulevar kralja Aleksandra I br 9, Latitude: 44° 15' 16.3098" Longitude: 20° 40' 50.2395".

Slika 25 Mapa lokacija sirena za gradsko naselje Topola

Za pokrivanje gradskog naselja Topola (užeg i šireg centra u poluprečniku oko 800 m od centra) potrebna je jedna sirena snage 600 W akustičke snage 109 dBC.

Idealna lokacija za postavljanje sirene u centru je zgrada Katastra i Prekršajnog Suda na adresi Bulevar Kralja Aleksandra I br 19 (slika 26), jer se nalazi na centralnoj gradskoj ulici gde je najveća buka u gradu, na brdu je, odnosno na prevoju, tako da pokriva i deo ka jugu i ka severu grada, a dobacuje snagom i do magistralnog puta Mladenovac – Topola – Kragujevac.

Slika 26 – Lokacija za sirenu S1 – Centar – zgrada Katastra i Suda

Rubni delovi grada, Topola selo (Slika 29c) i naselja ka izlasku iz grada duž puta ka Kragujevcu i ka Beogradu (Slika 27a i 27b) bi trebalo pokriti manjim sirenama snage od po 70 do 100 W, koje bi se nalazile na udaljenosti nešto većoj od 1 km od centralne lokacije.

Slika 27a Sirene S2 jug

Slika 27b Sirene S3 sever

Slika 27c Sirena S4 Zapad

Rekapitulacija sirena po snagama je:

Sirena 600 W / 109 dBC - 1 kom S1 Centar

Sirena 70 W / 97-100dBC - 3 kom S2 Jug, S3 Sever i S4 Zapad

9.2 Sirene za seoska područja

Kao što je rečeno u seoskim mesnim zajednicama živi 70% stanovnika opštine Topola. Pokrivanje cele teritorije opštine bi bilo preskupo i nije ekonomski opravdano. Zato treba primeniti princip pokrivanje maksimalnog broja stanovnika sa optimalnim brojem sirena.

Za odabir sela u kojima treba postaviti sirene treba primeniti sledeći pristup:

- 1) da se kao prvo, sirene postave u selima koja predstavljaju centre zajednice naselja, u Natalincima i Donjoj Šatornji i u seoskim centrima Belosavci, Gornja Trnava i Jarmalovicima.
- 2) da se sirene postave i u tri najveća sela koja imaju oko 1000 stanovnika, a to su Vinča (1097), Žabare (853), Kloka (957)

Za pokrivanje sela treba primeniti koncept „jedno selo jedna sirena“ koja bi pokrila najgušće naseljeni deo sela u prečniku od 400 do 800 m, gde se nalazi centar sela, mesna kancelarija, prodavnica, zadruga, veterinarska stanica, kafana i drugi glavni objekti svakog našeg većeg sela.

To je moguće postići sirenama male snage od po 70W do 100 W i akustičkog pritiska od 97 do 100 dBC na 39m, koje su vrlo kompaktne, efikasne i ekonomski isplative. Snaga tih sirena je približno jednaka snazi starih sirena, od kojih u ovom trenutku jedna pokriva ceo grad, i za koje smo rekli da ne zadovoljavaju propise snage, ali ih ne treba izbaciti, makar privremeno već iskoristiti ako mogu da se uključe u sistem daljinskog nadzora. U tom smislu treba omogućiti korišćenje malih sirena u selima, jer je odnos performanse – cena za 2 do 3 puta povoljniji nego za minimalnu sirenu koja ima snagu 103dBC kako se propisima zahteva.

Izuzetak su Natalinci gde treba postavi malo jaču sirenu od 300 W (103dBC/30m).

To je ukupno 7 malih sirena od 70 do 100 W, koje treba postaviti u mestima Donja Šatornja, Belosavci, Gornja Trnava, Jarmalovci, Vinča, Žabare i Kloka.

U studiji su predložene lokacije za njihovo montiranje, ali su dozvoljena pomeranja u odnosu na zadate lokacije u krugu od 50-ak metara. Potrebno je prilikom projektovanja ili montaže

pronaći optimalna mesta i zahtevati od izvođača da izvrši ponovno računanje pokrivenosti kako se ne bi narušila planirana pokrivenost.

Pozicije sirena i mapa pokrivenosti su dati u Prilogu 1 u razmeri 1:25000.

Specifikacija sirena je dana u Tabeli 4 i Prilogu 2.

Specifikacija sirena za pokrivanje teritorije opštine Topola

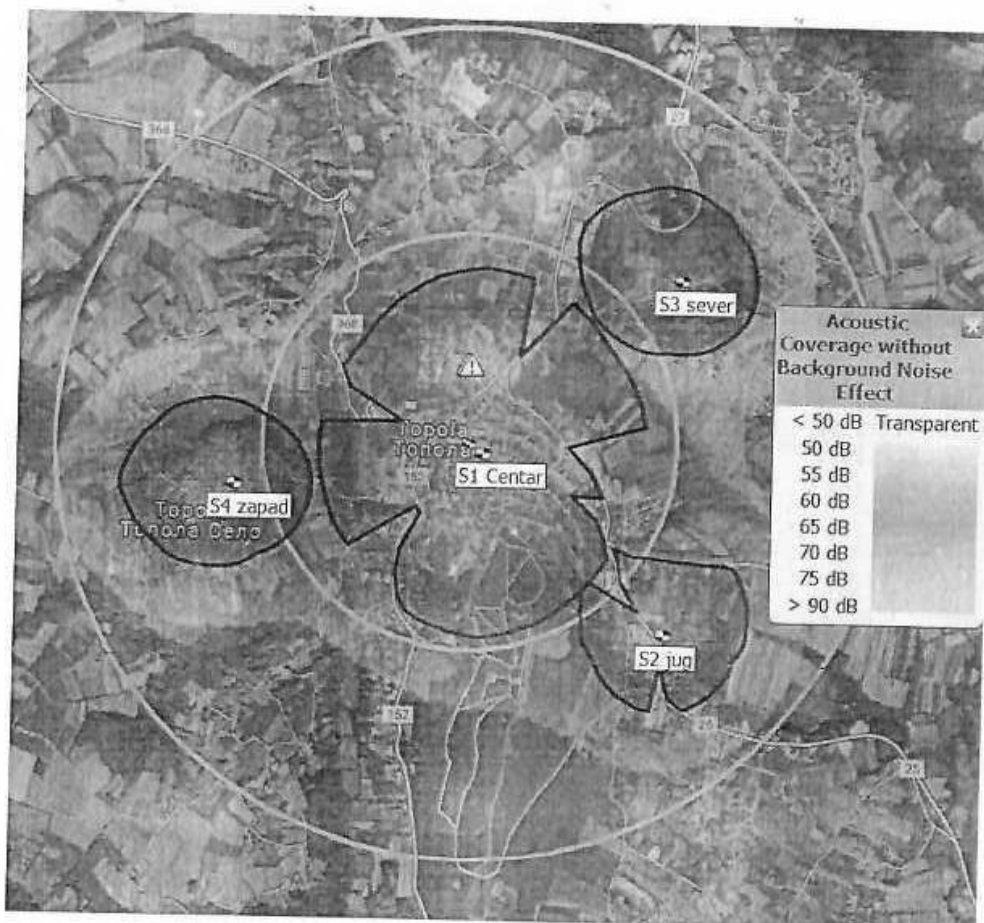
PRILOG 4b

Br.	Naziv	Adresa	Zona	Tip sirene	Snaga (W)	Udaljenost od centra (m)	Udaljenost od centra (km)	Udaljenost od centra (m)	Udaljenost od centra (km)	Udaljenost od centra (m)	Udaljenost od centra (km)
1. S1 Centar	Beleški krajak Aleksandrović 11	Zona 1 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
2. S2 jug	Plova Džurina Tomica (Džurina Tomica)	Zona 2 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
3. S3 sever	Beleški krajak Aleksandrović 11 (opštinski)	Zona 3 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
4. S4 zapad	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 4 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
5. S5 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 5 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
6. S6 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 6 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
7. S7 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 7 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
8. S8 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 8 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
9. S9 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 9 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
10. S10 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 10 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
11. S11 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 11 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447
12. S12 središte	Topola slobodna ulica (opštinski)	Zona 12 km	O. opštinski	30	447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447	0,447

Tabela 4 – lokacije sirena

10 MAPA POKRIVENOSTI

Za lokacije i tipove sirena izabranih u prethodnom poglavlju mapa pokrivenosti su date na sledećim slikama 28a i 28b.

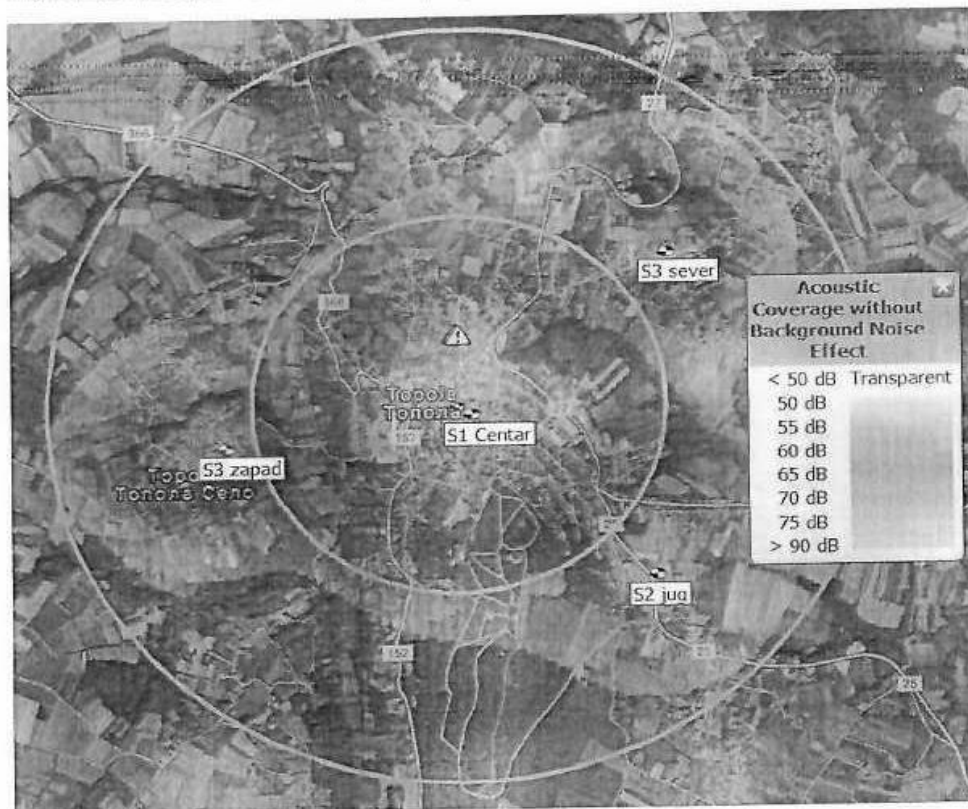

Slika 28a Mapa Pokrivanja - prikaz 1

Zatvorene crne krive linije predstavljaju domete pojedinih sirena u skladu sa tehničkim zahtevima definisanim u Paragrafu 7.

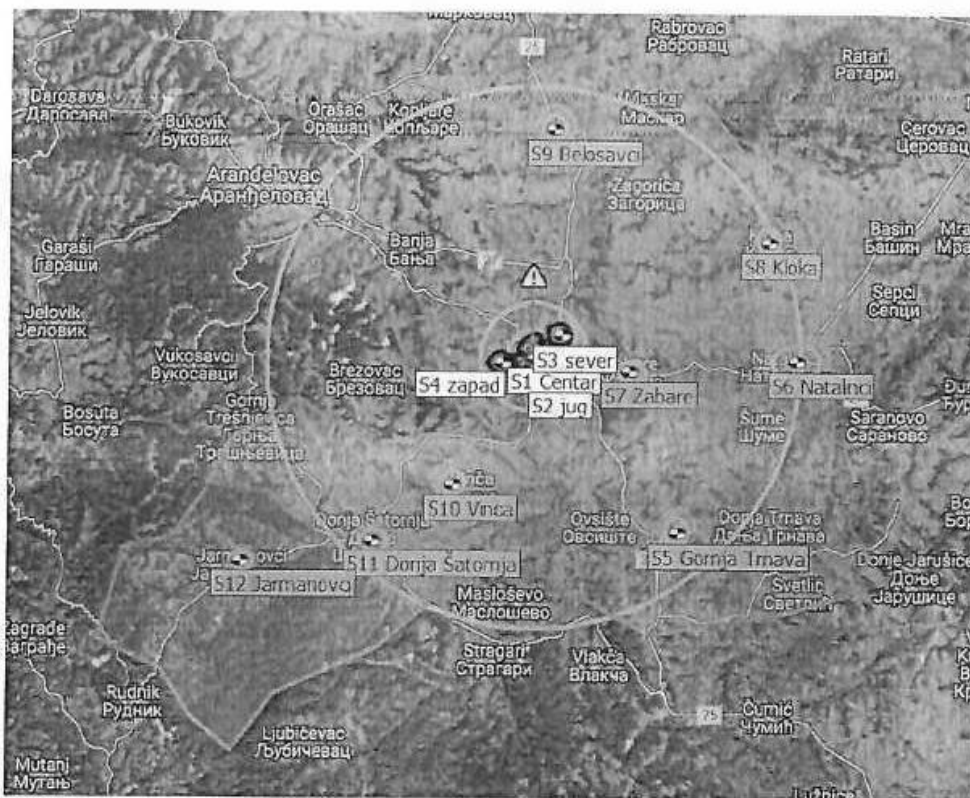
Njihova unija predstavlja ukupnu površinu koja je pokrivena propisanim zvučnim signalom opasnosti na gradskom području gradskog naselja Topola.

Na sledećoj slici je prikazana mapa pokrivanja na kojoj su bojama, od zelene do oker su označeni pojasevi i površine sa različitim nivoima zvučnog signala, prema legendi sa slike. Vidi da je efektivna čujnost dobra i da je ukupna pokrivenost dobra.

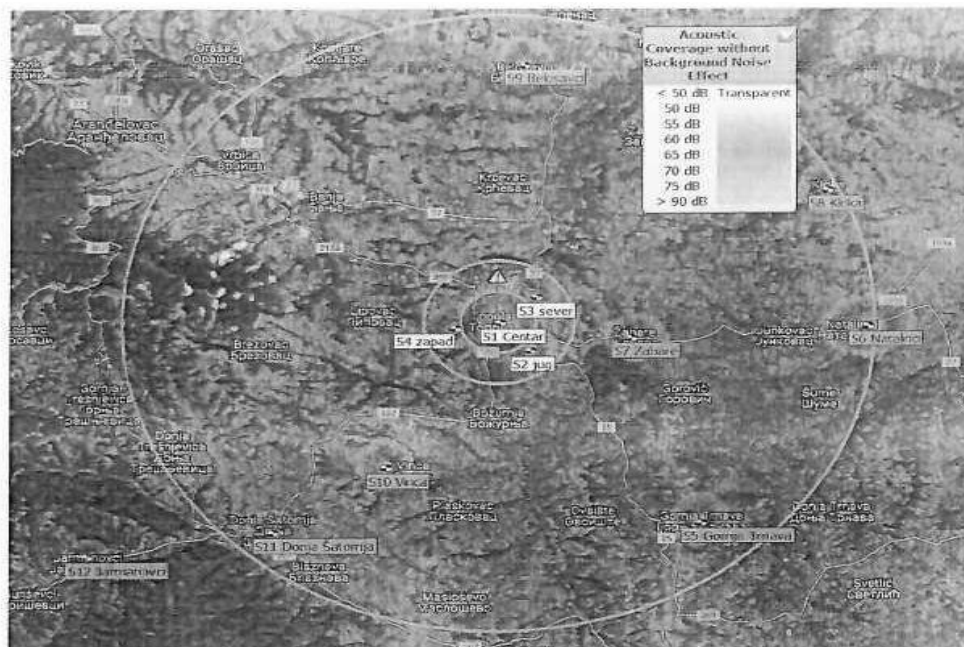
Slika 28b Mapa pokrivanja - prikaz 2

Mapa pokrivenosti za sela je prikazana na slikama 29a i 29b. Spoljni žuti krug je na 10 km od centra.

Slika 29a Mapa pokrivenosti za opštinu Topola za seoska područja - prikaz 1

Slika 29b Mapa pokrivenosti za opštinu Topola za seoska područja – prikaz 2

11 PROCENA BUDŽETA ZA IZGRADNJU PROJEKTA

Na osnovu predloženog broja i tipova sirena može se proceniti budžet za njihovu nabavku i realizaciju projekta. Predložene su dve varijantne, i to:

Varijanta 1 – potpuna varijanta za pokrivanje teritorije grada Topole u skladu sa akustičkom studijom sa isporukom novih sirena i za grad i za sela. (tabela 5)

Varijanta 2 – minimalna varijanta za pokrivanje (tabela 6)

- gradskog područja Topole sa jednom novom sirenom S1 Centar od 600 W i korišćenjem tri postojeće sirene, koje bi bile popravljene i izmeštene na nove lokacije sirena S2 Jug, S3 Sever i S4 Zapad
- seoskog područja sa novom sirenom S6 Natalince od 300 W i korišćenjem postojećih sirena za ostala sela koja predstavljaju centre zajednice naselja, u S11 Donjoj Šatornji i u seoskim centrima S9 Belosavcima, S5 Gornjoj Trnavi i S12 Jarmalovcima.

Varijanta 1 puna varijanta

R Br	Tip i snaga sirene	Količina	Cena sa PDV-om (RSD)	Ukupno sa PDV-om (RSD)
1.	Elektronska sirena 300 W / 103 dBC / 30 m	1	700.000,00	700.000,00
2.	Elektronska sirena 600 W / 109 dBC / 30 m	1	1.000.000,00	1.000.000,00
4.	Elektronska sirena 70 W / 98 dBC / 1m	10	300.000,00	3.000.000,00
5.	Centralni sistem za uključenje i nadzor sirena	1	350.000,00	350.000,00
6.	Upravljački sistem za daljinsko upravljanje sirenama, telekomunikacioni sistem za žično i/ili bežično povezivanje sirena, pripema mikrolokacija za montažu sirena.	1	1.000.000,00	1.000.000,00

Ukupno 6.050.000,00

Tabela 5 Budžet varijanta 1 – puna varijanta

Varijanta 2 – minimalna varijanta

R Br	Tip i snaga sirene	Količina	Cena sa PDV-om (RSD)	Ukupno sa PDV-om (RSD)
1	Elektronska sirena 300 W / 103 dBC / 30 m	1	700.000,00	700.000,00
1.	Elektronska sirena 600 W / 109 dBC / 30 m	1	1.000.000,00	1.000.000,00
2.	Centralni sistem za uključenje i nadzor sirena	1	350.000,00	350.000,00
3.	Upravljački sistem za daljinsko upravljanje sirenama, telekomunikacioni sistem za žično i/ili bežično povezivanje sirena, priprema mikrolokacija za montažu sirena	1	360.000,00	360.000,00
4.	Premeštanje električnih sirena na nove, uređenje mikrolokacija i uključenje starih sirena u centralni sistem nadzora	3	180.000,00	540.000,00
5.	Uključenje starih sirena u centralni sistem nadzora	4	80.000,00	320.000,00

Ukupno 3.270.000,00

Tabela 6 Budžet varijanta 1 – minimalna varijanta

Treba napomenuti da prema [1], komunikacionu opremu za povezivanje sirena za predaju i prijem signala za daljinsko upravljanje sirenama obezbeđuje Republika Srbija, ali da ovaj deo u praksi funkcioniše samo u obimu kako je funkcionisalo do sada, da su preko infrastrukture Telekom Srbija obezbeđene iznajmljene telefonske parice za povezivanje sirena sa centrom za upravljanje u opštini odnosno gradu. Povezivanje sirena preko sopstvene ili iznajmljene računarske mreže ili preko interneta, kao ni bežično povezivanje, nije tehnički podržano u ovom trenutku i s obzirom da taj deo može da uspori ili odloži realizaciju projekta, treba predvideti budžet za njegovu realizaciju.

Kao što je ranije rečeno preporučeno je postavljanje elektronskih sirena na postojećim ili novim lokacijama koje su podesne za instalaciju i gde je dostupno napajanje električnom energijom i gde se može izvesti privod za povezivanje sirene za daljinsko upravljanje i gde nije potrebno izdavanje građevinskih dozvola za postavljanje sirena i drugih troškova koji sa tim idu.

Priprema lokacija i daljinsko upravljanje ne bi trebalo da košta više od 20 do 25 % od budžeta za nabavku sirena i centralnog sistema za nadzor, što je uračunato u gore predložene budžete.

Sve ukupno, realizacija sistema za opštinu Topola bi trebalo da se izvede u budžetu do oko 50000 EUR u punoj varijanti odnosno 30000 EUR u minimalnoj varijanti, sve sa PDV-om.

Projekat se može realizovati i fazno zavisno od mogućnosti, prioriteta i raspoloživog budžeta. U prvoj godini, treba nabaviti obavezno sirenu za centar grada i makar jednu sirenu na periferiji i realizovati sistem za centralizovani upravljanje i nadzora. Po njihovom puštanju treba obavezno izvršiti merenja i proveriti i uporediti pokrivanje sa studijom i izvršiti ponovnu analizu pokrivenosti i odlučiti da li će se zadržati i izmeštati stare sirene ili nabavljati nove. Sirene koje se budu nabavljale u sledećim fazama moraju da budu kompatibilne sa sirenama iz prve faze i moraju se uključivati u sistem centralnog upravljanja i nadzora.

Ovaj pristup, gradualnih godišnjih nabavki se u pokazao kao vrlo efikasan u drugim opštinama i preporučuje se i opštinu Topola On omogućava da se

1) oprema nabavlja shodno mogućnostima budžeta,

2) da se vrše provere i merenja u hodu tokom izgradnje sistema i da se na vreme uoče potrebe za korekcijama.

12 ZAKLJUČAK

Akustička studija sistem za uzbunjivanje za opštinu Topla urađena je u skladu sa projektnim zadatkom, pravilima struke i dobroj domaćoj praksi i praksi evropskih zemalja, prema metodologiji koja uzima u obzir granične vrednosti buke, prema nameni površina i računarskim proračunom pokrivanja zvučnim signalom opasnosti.

Dat je opis područja i prikaz postojećeg stanja sistema za uzbunjivanje i apostrofirani su rizici iz procene rizika. Detaljno je objašnjena metodologija studije i izvučeni najznačajniji faktori prostiranja i evaluirane vrednosti korekcije za spratnost i gustinu naseljenosti.

Na osnovu snimanja stanja na terenu potvrđeno je da je buka u gradu izuzetno mala i u poređenju saobraćaja sa drugim gradovima gde se vrše sistematska merenja izvršena je procena buke na glavnim saobraćajnicama u gradu, a za vrednosti buke u centru i u ostatku grada uzete su odgovarajuće vršne vrednosti određene propisima. Na osnovu toga je kreirana mapa buke, na osnovu koje je potom urađeno pozicioniranje i odabir potrebnih snaga sirena, i izvršena računarska simulacija pokrivanja teritorije.

Za kvalitetno pokrivanje gradske zone potrebno je obnoviti sistem sirena nabavkom elektronskih sirena i obezbediti daljinsko povezivanje na centralni sistem za uključanje i upravljanje sirenama. Pokrivanje celokupnog seoskog područja nije ekonomski opravdano, pa su utvrđeni kriterijumi za odabir najvažnijih i najvećih sela u kojima je potrebno postaviti sirene.

Rezultat studije pokazuje da je u gradu potrebno postaviti jednu sirenu srednje snage od 600W i 3 male sirene od 70 do 100 W na periferiji, na putu ka Beogradu i ka Kragujevcu i u Topola selu. U selima treba postaviti ukupno 8 sirena i to u Natalincima treba postaviti jednu sirenu od 300 W i u selima Donjoj Šatornji, Belosavcima, Gornjoj Trnavi, Jarmalovcima, Vinči, Žabarima i Kloki po jednu sirenu od 70 do 100 W.

Preporučena je zamena starih sirena, ako budžet bude dopuštao, ali ako se odluči da se one zadrže, što je opet privremeno rešenje, neophodno ih je opremiti za upravljanje daljinskim nadzorom i preseliti iz centra na periferiju ili u sela.

Budžet za izgradnju kompletnog sistema za uzbunjivanje je okvirno 50.000 EUR sa PDV-om. Predlaže se fazna implementacija, prvo sirene u centru a potom i sirena na periferiji i u selima.

13 SPISAK KORIŠĆENIH PROPISA

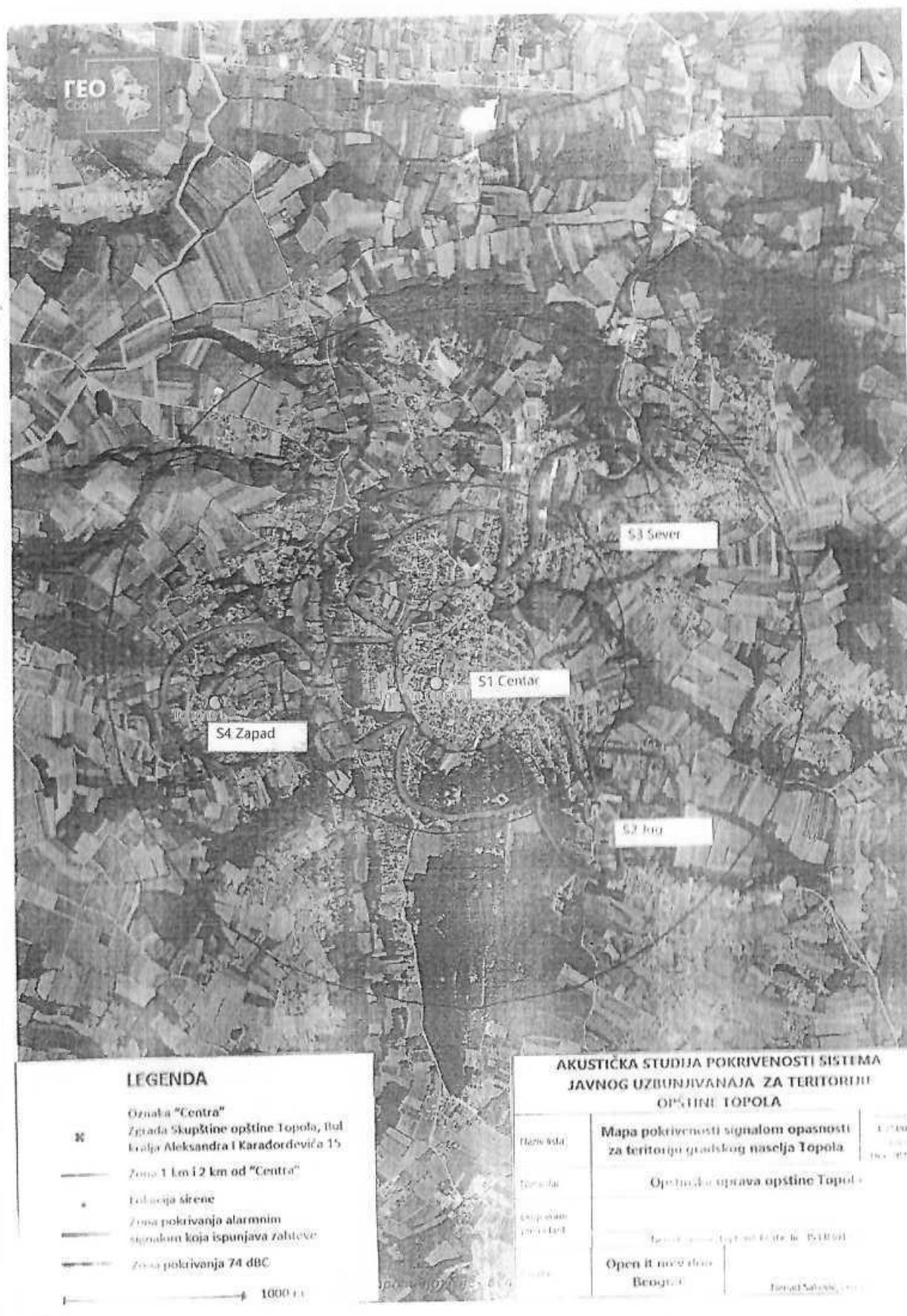
1. Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, ("Sl. glasnik RS", br. 87/2018)
2. Zakon o odbrani ("Sl. glasnik RS", br. 116/2007, 88/2009, 88/2009 - dr. zakon, 104/2009 - dr. zakon, 10/2015 i 36/2018)
3. Nacionalna strategija zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama, ("Sl. glasnik RS", br. 86/2011)
4. Uredba o organizovanju i radu službe osmatranja i obaveštavanja ("Sl. list SRJ", br. 54/94) (5+1 signala opasnosti)
5. Uredba o organizaciji i funkcionisanju sistema osmatranja, ranog upozoravanja, obaveštavanja i uzbunjivanja (MUP RS, 2010) - neusvojen dokument (1+1 signal opasnosti)
6. Pravilnik o tehničkim normativima za planiranje, izgradnju i održavanje sistema za uzbunjivanje (MUP RS, 2014) – neusvojen dokument
7. Zakon o zaštiti od požara ("Sl. glasnik RS", br. 111/2009, 20/2015, 87/2018 i 87/2018 - dr. zakoni)
8. Zakon o planiranju i gradnji ("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 81/2009 - ispr., 64/2010 - odluka US, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - odluka US, 50/2013 - odluka US, 98/2013 - odluka US, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - dr. zakon, 9/2020 i 52/2021)
9. Pravilnik o klasifikaciji objekata ("Sl. glasnik RS", br. 22/2015)
10. Pravilnik o sadržini, načinu i postupku izrade i načinu vršenja tehničke kontrole dokumentacije prema klasi i nameni objekata ("Sl. glasnik RS", br. 73/2019)
11. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini (sl. glasnik RS, br. 36/2009 i 88/2010)
12. Uredba o indikatorima buke, graničnim vrednostima, metodama za ocenjivanje indikatora buke, uznemiravanju i štetnih efekata buke u životnoj sredini (Sl. Glasnik RS, br. 75/2010)
13. Pravilnik o merilima nivoa zvuka, ("Sl. glasnik RS", br. 39/2014)
14. Zakon o elektronskim komunikacijama ("Sl. glasnik RS", br. 44/2010, 60/2013 - odluka US, 62/2014 i 95/2018 - dr. zakon)

15. Standard SRPS Z.F1.002:1990 Sredstva sistema osmatranja, obaveštavanja i uzbunjivanja stanovništva - Elektronska alarmna sirena - Tehnički zahtevi (Sl. Glasnik br. 9/1990)
16. Standard SRPS ISO1996-1 Akustika – Opisivanje, merenje i ocenjivanje buke u životnoj sredini Deo 1: Osnovne veličine i postupci ocenjivanja
17. Standard SRPS ISO1996-1 Akustika – Opisivanje, merenje i ocenjivanje buke u životnoj sredini Deo 2: Određivanje nivoa buke u životnoj sredini
18. Detaljni plan regulacije za Opštinu Topola
19. Plan – pretežna namena površina
20. Procena ugroženosti od elementarnih nepogoda i drugih nesreća
21. Plan zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama opštine Topola
22. Dopis sektora za vanredne situacije predsedniku opštine Topola o stanju i proveru ispravnosti sistema za uzbunjivanje br 217-13263/21 od 5.10.2021.g.
23. Akustička studija za opštinu Lapovo, SBT doo, Open it doo 2014.
24. Akustička studija za Grad Beograd, CIP doo i Institut Mihajlo Pupin doo 2015.
25. Godišnji izveštaj o sistematskom merenju buke u Pančevu u 2021. god, Zavod za javno zdravlje Pančevo, br izveštaja B016, datum 8.10.2021.
http://www.pancevo.rs/?wpfb_dl=4280
26. Izveštaj o merenju buke u životnoj sredini za Grad Novi Pazar za 2021. godinu, Miphem doo Beograd
27. Outdoor Warning Systems Guide (Approved and Cleared Final Report, Bolt Beranek and Newman Inc.), Report No. 4100, June 1979.
28. Background noise level in Europe (2008) Truls Gjestland SINTEF A6631 Report

PRILOG 1

Mapa lokacija i pokrivenosti signalom opasnosti za gradsko područje opštine Topola

-3-

На основу члана 72. став 3., 4., 5. и 6. и члана 74. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС“ бр. 14/2022), члана 34. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019) и члана 154. став 2., члана 155. став 1. и члана 199. став 7. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године донела је

О Д Л У К У

Потврђује се мандат одборнику Скупштине општине Топола изабраном на изборима одржаним 21.06.2020. и 28.06.2020. године, **Јасни Вуковић из Тополе** са изборне листе „ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ - ПОМОЗИМО ДРАГАНУ - ЗДРАВО ДА ПОБЕДИ - БОЉА СРБИЈА“, додељен Решењем Општинске изборне комисије број 82/2022 од 11.03.2022. године.

Мандат одборника траје до истека мандата одборницима чији је мандат потврђен Одлуком о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Топола број 020-149/2020-05-I од 19.8.2020. године.

Мандат одборника почиње тећи даном потврђивања мандата, односно 17.03.2022. године.

Ову Одлуку објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

Против ове Одлуке може се изјавити жалба преко Скупштине општине Топола, Управном суду Београд, у року од седам дана од дана доношења Одлуке.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-125/2022-05-I

Дана : 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-4-

На основу члана 72. став 3., 4., 5. и 6. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС“ бр. 14/2022), члана 34. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019) и члана 154. став 2., члана 155. став 1. и члана 199. став 7. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године донела је

О Д Л У К У

Потврђује се мандат одборнику Скупштине општине Топола изабраном на изборима одржаним 21.06.2020. и 28.06.2020. године, **Миливојевић Микици из Пласковца** са изборне листе „ДРАГАН ЈОВАНОВИЋ - ПОМОЗИМО ДРАГАНУ - ЗДРАВО ДА ПОБЕДИ - БОЉА СРБИЈА“, додељен Решењем Општинске изборне комисије број 83/2022.

Мандат одборника траје до истека мандата одборницима чији је мандат потврђен Одлуком о потврђивању мандата одборника Скупштине општине Топола број 020-149/2020-05-I од 19.8.2020. године.

Мандат одборника почиње тећи даном потврђивања мандата, односно 17.03.2022. године.

Ову Одлуку објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

Против ове Одлуке може се изјавити жалба Управном суду Београд у року од седам дана од дана доношења Одлуке, преко Скупштине општине Топола

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-126/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-5-

На основу члана 99. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, број 72/2009....52/2021), члана 40. став 1. тачка 36) Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број: 02/2019) и члана 11. Одлуке о грађевинском земљишту („Сл. гласник СО Топола, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола, на седници одржаној дана 17.03.2022. године, доноси

О Д Л У К У

о покретању поступка отуђења непокретности у јавној својини општине Топола

Члан 1.

Покреће се поступак отуђења неизграђеног градског грађевинског земљишта (у даљем тексту: непокретност) из јавне својине општине Топола ради изградње, јавним оглашавањем путем прикупљања писмених понуда, и то КП бр. 1813/5 у површини од 158 m² уписана у ЛН бр. 9 КО Топола (Варош).

Члан 2.

Непокретност се налази у оквиру „Плана генералне регулације насеља Топола“ („Сл. гласник СО Топола“, бр. 25/2014, 09/2019 и 15/2019), у оквиру просторне целине „Б“, подцелине „Б4“, у зони „Б2-Становање средњих густина“. Доминантна намена грађевинске парцеле је становање. Компатибилне намене су услужне делатности, мешовито пословање-трговина на велико и мало, мањи производни програми под посебним условима, објекти јавне намене и објекти инфраструктуре.

Катастарска парцела је неизграђена. Површина катастарске парцеле не испуњава услов за изградњу и изградња на предметној парцели могућа је само уз формирање парцеле у складу са Правилником о општим правилима за парцелацију, регулацију и изградњу („Сл. гласник РС“, бр. 22/2015) и Планом генералне регулације насеља Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 25/2014, 09/2019 и 15/2019), што представља обавезу купца грађевинског земљишта.

У погледу комуналне опремљености катастарска парцела има могућност за прикључење на комуналну инфраструктуру под условима које пропишу имаоци јавних овлашћења и то: водоводну и канализациону мрежу, гасну мрежу, електро мрежу.

Катастарска парцела нема обезбеђен приступ на јавну саобраћајну површину и инвеститор је обавезан да обезбеди исту кроз формирање катастарске парцеле или на други начин.

Члан 3.

Почетна купопродајна цена непокретности, према подацима Министарства финансија – Пореске управе, Сектора за издвојене активности – Одсек за контролу ИА малих локација Аранђеловац, број 003-464-08-00125/2021-0000 од 20.12.2021. године, износи укупно 297.292,80 динара.

Понуда мора да садржи износ понуђене цене који је исти или већи од почетног износа утврђеног у предходном ставу.

Износ депозита за учешће у поступку јавног оглашавања ради отуђења непокретности одређује се у висини од 15.000,00 динара.

Члан 4.

Право учешћа на огласу ради отуђења непокретности имају сва правна и физичка лица која испуњавају услове из јавног огласа и која уплате депозит из члана 3. ст. 3. ове одлуке.

Рок за подношење понуда износи 30 дана од дана јавног оглашавања у дневном листу који се дистрибуира на територији РС.

Критеријум за избор најповољнијег понуђача је висина понуђене купопродајне цене. За најповољнијег понуђача проглашава се лице које понуди највиши износ цене, под условом да је доставио понуду у складу са условима утврђеним у овој одлуци и јавном огласу.

Члан 5.

Купац је обавезан да неизграђено грађевинско земљиште приведе намени (формирање грађевинске парцеле, груби грађевински радови и стављање објекта под кров) у року од 3 (три) године од дана закључења уговора о купопродаји непокретности.

Рок из става 1. овог члана може се продужити за најдуже 2 (две) године због насталих или битно промењених околности које се нису могле предвидети у време закључивања уговора, под условом да је захтев за продужење уговора поднет пре истека рока.

Члан 6.

Решење о отуђењу непокретности најповољнијем понуђачу доноси Скупштина општине Топола.

Члан 7.

Поступак отуђења непокретности у складу са прописима и одредбама ове одлуке спроводи Комисија у следећем саставу:

- Виолета Говедарица, запослена у Општинској управи општине Топола- председник комисије,
- Милица Муминовић, запослена у Општинској управи општине Топола-члан комисије,
- Душица Илић-Недић, запослена у Општинској управи општине Топола-члан комисије,
- Јасна Миљковић, запослена у Општинској управи општине Топола-члан комисије,
- Драган Стојановић, запослен у Општинској управи општине Топола-члан комисије.

Члан 8.

Одлука ступа на снагу у року од осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику СО Топола“.

Члан 9.

Одлуку са образложењем доставити: Општинској управи општине Топола – Одељењу за комуналне делатности, грађевинско-урбанистичке, имовинско-правне и послове евиденције и управљања имовином, Одељењу за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности и Општинском правобраниоцу.

Образложење

ПРАВНИ ОСНОВ: Члан 99. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ бр. 72/09....52/2021) прописује да се „Отуђење неизграђеног грађевинског земљишта у јавној својини

спроводи јавним надметањем или прикупљањем понуда јавним огласом, по тржишним условима у складу са законом. Поступак, услове и начин отуђења грађевинског земљишта у јавној својини јединице локалне самоуправе уређује локална самоуправа“. Чланом 11. Одлуке о грађевинском земљишту („Сл. гласник СО Топола“ бр. 3/2019) прописано је да Скупштина општине доноси одлуку да се приступа отуђењу грађевинског земљишта јавним оглашавањем. Чланом 40. став 1. тачка 36) Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 02/2019) нормирана је надлежност Скупштине за одлучивање о отуђењу непокретности из јавне својине општине Топола.

ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ: За спровођење ове одлуке није потребно ангажовање додатних средстава буџета општине Топола. Отуђење непокретности имаће утицај на повећање прихода буџета општине од продаје имовине и изградње објекта.

СТУПАЊЕ НА СНАГУ И ОБЈАВЉИВАЊЕ: У складу са чланом 142. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 02/2019).

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-127/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-6-

На основу члана 38. став 5. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016-др. закон и 47/2018), члана 54. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 154. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

О Д Л У К У
О РАДНО ПРАВНОМ СТАТУСУ
ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Члан 1.

Овом Одлуком регулише се радно правни статус председника Скупштине општине Топола.

Члан 2.

За време обављања функције председника Скупштине општине Топола лице именовано на наведену функцију биће на сталном раду у Скупштини општине Топола.

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-141/2021-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Јасна Вуковић, с.р.

-7-

На основу члана 13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС“ број 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016), Правилника о образцу и садржини програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја („Службени гласник РС“ број 24/2015, 111/2015, 110/2016, 16/2018 и 87/2019), члана 139. став 1. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 3/2019), у складу са Одлуком о буџету Општине Топола за 2022 годину („Службени гласник СО Топола“ број 16/2021), а уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, број 320-00-02006/2022-09 од 3.03.2022. године,

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.03.2022. године, доноси

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА
ЗА ОПШТИНУ ТОПОЛА ЗА 2022. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Положај Подручје општине Топола налази се у средишњој Србији, у североисточном делу Шумадијског округа који чини 7 општина, са центром у Крагујевцу. Системом државних путева, Топола је повезана са суседним општинама истог округа: Аранђеловац (15 km), Рача (30 km), Крагујевац (40 km), општином Подунавског округа: Смедеревска Паланка (30 km), општином Града Београда: Младеновац (25 km), и са општином Горњи Милановац (40 km) која припада Моравичком округу. Простор на коме се налази општина Топола у географском смислу, налази се између 44°09' и 44°22' северне географске ширине, и

18°07' и 18°31' источне географске дужине. Западни и јужни део територије општине налази се на огранцима планина Рудник и Венчац, а источни и северни део отворен је долинама Јасенице и Кубршнице према Поморављу. Њеној територији припада северни део Шумадијског округа, области која пружа разнолике природне и привредне могућности. Алувијалне равни Јасенице и њених притока погодне су за ратарску, ливадско- сточарску и повртарску производњу, а неогено побрђе, поред ратарства погодно је претежно за воћарство, виноградарство и испашу стоке. Планине Рудника омогућују спонтани развој шумске вегетације, а њени проплати и темна коса испашу стоке. Кроз територију општине Топола пролазе важни државни путеви I и II реда, који омогућавају интегрисање у шире просторне целине, као и повезивање са непосредним окружењем. Границе Северна граница према општини Младеновац повучена је ниском површи. Североисточни део тополске границе, која је одваја од општине Смедеревска Паланка, сече једним делом долину Кубршнице, а другим се пружа ниским побрђем до речице Клоке, леве притоке Јасенице. Источна граница тополске општине према рачанској општини, од југа према северу, чини прво брежуљкасто ниско развође између Јасенице и Раче, а потом граница пресеца долину Јасенице и прелази на њену леву страну. Јужна граница према крагујевачкој општини води једним делом реком Раче, а потом, ниским развођем речице Трнаве и Раче, и лучно пресеца реку Јасеницу на два дела да би према југозападу вишим развођем, између њених десних притока Јарменовачке реке и сливног подручја Сребренице, избила испод врха Рудника. Југозападна граница према горњомилановачкој општини чини прво развође Јарменовачке реке и Јасенице, а потом граница пресеца долину Јасенице и према северозападу је представљена реком Качер. На крају, граница на западу, према аранђеловачкој општини, води од Качерске реке према истоку преко потеса Долина, а потом скреће приближно према северу прибијајући се уз падине Венчаца, затим сече долину Кубршнице и њених левих притока Виђије и Суморине. Величина Општина Топола обухвата 31 насеље од чега је 30 сеоских. Укупна површина административне општине Топола износи 356,45 km² и она је подељена на 29 катастарских општина. Према попису становништва из 2011. године, општина Топола је имала 22.329 становника.

Природни услови и животна средина: Рељеф У југозападном делу територије тополске општине уздиже се Рудник (Цвијићев врх 1132м), највећа и највиша од шумадијских планина. Поред Рудника треба споменути и Венчац који се налази на западном делу територије тополске општине и оне заједно представљају део високе Шумадије. На планинским падинама развила се густа мрежа са сталним токовима који су дубоко урезали своја корита стварајући долине чије су стране већих падова од генералних панинских нагиба. Долинска дна, најчешће врло уска, знатно су мањих падова од основних планинских нагиба. У њима се понекад зачињу уске алувијалне равни као делови рељефа најнижих падина морфолошке целине. Између токова се спуштају дугачке косе и повијаци. Овако рашчлањен рељеф је карактеристичан за целу високу Шумадију. Највиша тачка на територији општине налази се на Руднику близу Цвијићевог врха на апсолутној надморској висини 1080м. Најнижа тачка налази се у североисточном делу општине у алувијалној равни Кубршнице на апсолутној надморској висини 128м. Управо река Кубршница са реком Јасеницом чини низијски део, односно део ниске Шумадије. Најкарактеристичнији облик рељефа је долина Јасенице и њених притока. Речна долина Јасенице одликује се тањирастим обликом попречног профила. Овакав долински тип одликује ниску Шумадију. Територији тополске општине припада горњи и средњи део долине Јасенице који се састоји из више сужења и проширења, због којих има композитно обележје. Рељеф северног дела територије тополске општине чини долина Кубршнице, леве притоке Јасенице, претежно плитка и широка, стим што је због утицаја геолошког састава, десна долинска страна делимично стрмија и виша. Кубршница се одликује развијеном алувијалном равни и рововским коритом, као израз тектонске стабилности, на целој дужини тока кроз северни део територије. Каменица, десна притока Кубршнице, код Тополе је усекла своју долину у рипањску површ само 60м. На територији тополске општине крашки облици рељефа су распрострањени на релативно малим кречњачким површинама мезозојске старости у околини Тополе, на Венчацу и на Руднику. Ове кречњачке стене су местимично оголићене, а најчешће преко њих леже неогени седименти, који су од значаја за настанак крашких процеса. Површински крашки облици рељефа јављају се на више места, а представљени су тањирастим и левкастим вратачама и шкрапама. Подземни крашки рељеф, представљен пећинама, развијен је на територији тополске општине у старим палеозојским и мезозојским кречњачким стенама у Тополи (јасенички крај) и јарменовачкој крашкој оази (руднички крај). Међу рецентним облицима рељефа преовлађују вододерине и јаруге које су бројније у горњем сливу Јасенице, посебно у долинама њених притока до села Божурње. Хипсометрија, нагиби и експозиције терена На основу хипсометријских података рељефа, на низију (до 200м апс. н. в.) долази око једна трећина 36,2 % (129 км²) а на висински појас 200-500 м нешто више од половине 56,4 % (око 201 км²), затим на планински (ниске планине) рељеф 500-1000 м – 6,4% (око 23 км²) и само 0,8 % територије тополске општине прелази апс. н. в. од 1000м (3 км²). Низија се протеже дуж реке Кубршнице и једним делом Јасенице, а брдско-планински рељеф

представљен је падинама Рудника и Венчаца. Три четвртине тополске општине око (266 км² или 74,7 %) има нагиб до 15°, а на нагиб до 5°, одлази око 135 км², нешто више од трећине (37,9 %). Нагиб преко 20° захвата око 68 км² или 19,1 % површине територије тополске општине. Планине имају највећи топографски нагиб, па су ерозивно- денудациони процеси на њима најизраженији. Суподине ових планина, које их као ореол прстенасто окружују, мањих су падова. Дна неогених равни, која представљају геомормолошку основу ових планина, најмањих су топографских нагиба, па је овај чинилац овде најмање изражен у ерозивно-денудационом процесу. Разноврсност геолошке подлоге, често смењивање литолошких чланова и велика подложност распадању појединих литолошких чланова, условили су предодређеност слива за постанак и развој ерозионих процеса. На појаву ерозивних процеса утичу и: физичко стање и хемијске особине педолошког супстрата, састав биљног покривача, рељеф, као и богатство у водама. Као у читавој средишњој Србији, и на територији тополске општине, ерозија има типичан антропогени карактер. Основни проблем који се намеће у погледу ширења ерозивних процеса је чињеница да је један део територије, пре свега југозападни, смештен на брдско-планинском рељефу и неповољној геолошкој грађи, те да су до сада недовољно примењиване мере антиерозивног газдовања земљиштем. Без примене антиерозивних мера наставиће се ерозивна деградација земљишта и ширење површина под јаком ерозијом. Што се тиче експозиције рељефа, може се закључити да присојне стране обухватају око 216 км² или близу две трећине (60,7 %), а осојне око 140 км² или више од трећине (39,3 %). Од укупне површине присојних експозиција око 127 км² или 58,8% је у висинском појасу 200-500 метара, а од укупне површине осојних експозиција око 83 км² или 59,3% је такође у висинском појасу 200-500м. Клима Поднебље територије топлске општине карактерише регионални тип климата средњег дела Шумадије т.ј. умерено континентална клима, и то од ђудљиве до најпријатније-умерене. Виши део територије има специфичан варијетет блаже висинске субалпске климе, са доста правилним температурним односима. Просечна температура на територији општине Топола износи 11 °С. Средња месечна температура ваздуха је најмања у јануару (-0.7°С) а највиша у јулу (25°С). Већи део тополског климата одликује се релативно хладнијим зимама, јесенима топлијим од пролећа и умерено топлим летима (благи тренд пораста температура у последњих 10 година). Таква клима изузетно погодује културама које се гаје на територији општине. Развоју тих пољопривредних култура погодују и падавине чија је средња вредност 721,3 mm. Средња годишња вредност релативне влажности ваздуха је 72%. Тополско подручје је изложено ветровима који дувају претежно из западног и северозападног правца. Ти су ветрови изразитијег дејства у односу на снижавање температура и излучивање падавина у хладној половини године. Мада је честина ветрова доста велика, ипак су они мање снаге, те се обично осећају као поветарци. Највећу брзину и најдуже трајање има западни ветар, затим ветрови из северозападног и југоисточног правца. Хидрографија На територији тополске општине, због различитог утицаја геолошког састава, рељефа, климе, вегетације и деловања људи, разноврсне су хидролошке одлике. Заступљене су подземне и површинске воде. Подземним водама се посвећивала посебна пажња, јер су извори углавном слабе издашности. Становништво се и данас у великој мери снабдева водом са бројних бунара који су углавном копани у дворишту. У алувијалној равни бунари служе и за наводњавање повртарских и других биљних култура. Резерве подземних вода се смањују идући од нижих ка вишим деловима и најмање су у планинским пределима. Квалитет подземне воде у бунарима је различит. Вода је "тврда" или у нижим деловима често загађена и мирише на блато. Воде из неогених издани несумњиво су драгоцене и треба их очувати од загађења, јер у случају загађења других изворишта оне могу да послуже за покривање "минималних потреба". Површинске воде имају велики значај за становништво и за привреду уопште. Извори се јављају готово свуда у подножју страна на додиру песка и глине, кречњака и кварца. На брдско планинском подручју су бројна изворишта речних токова, што чини хидрографску мрежу разгранатом. Основ те речне мреже на територији општине чини Јасеница са својим бројним притокама, од којих је највећа Кубршница. Укупна дужина свих водотока износи око 410 км, а на основу вредности коефицијената густине хидрографске мреже може се закључити да је она на територији општине средње развијена. Крчењем шума долази је до брзог изливања река из плитких корита плавећи околно ниско земљиште. У циљу спречавања ерозије тла, бујица и поплава, извршена су делимична пошумљавања на Руднику а код значајних водотока и регулације речних корита. Педолошки састав земљишта Дејством разних фактора створени су разноврсни типови и подтипови земљишта на релативно малом простору тополске општине. На њихов размештај од великог утицаја су били рељеф, геолошки састав подлоге и климатске прилике. У долинским равнима Јасенице и Кубршнице и њихових притока заступљен је алувијум на терасама, на површима и нижем побрђу апсолутно преовлађују смоница, а на вишем побрђу, у западном делу општине гајњаче. На северним падинама Рудника је смеђе кисело земљиште на пешчару. Према томе, тополско подручје представља у педогенетском погледу праву зону смоница. Знатне су површине земљишта озбиљно захваћене процесима деградације и дехумификације, тако да је већ данас њихова производна моћ знатно

смањена у односу на потенцијалне могућности земљишних типова – смоница, гајњача, а донекле и алувијона. Биогеографске карактеристике У прошлости шуме су биле главни биљни покривач овог подручја. Оне су крчене у највећој мери где год је земљиште могло да се искористи за обраду. Место шума, на искрченом земљишту се јављају биљне културе, тако да је првобитни шумски покривач у потпуности измењен. Данас обрадиве површине захватају алувијалну равн Јасенице и Кубршнице, као и благе долине стране, терасе, широке плећате косе и побрђе у целини. То значи да је размештај биљног а тиме и животињског света на територији тополске општине условљен како историјским тако и данашњим природним и друштвеним факторима. Они су резултат разноврсних процеса који су се збивали не само на овом подручју већ и у ближој и даљој околини. Плодно земљиште и погодни климатски фактори омогућили су развој природног биљног света, нарочито шумског, по коме је област добила име. Шумске површине захватају свега 5.205 ха или 15 % укупне површине тополске општине. Највеће пространство заузимају букове шуме. Од дрвенастих врста најчешће су, сем букве, храст, граб, јасен, јавор и друго. Воћкарице су заступљене како у шумама тако и поред путева, међама и другим местима али их све ређе има. Најчешћа су дивља трешња, дивља јабука, дивља крушка. Жбунасте врсте су бројне: леска, дрен, зова, глог. Травна вегетација је после шумске најзаступљенији тип вегетације. Заступљене су долине и брдске ливаде. Животињски свет чине инсекти, водоземци, гмизавци и птице заступљене великим бројем врста. Од крупније дивљачи су срна и дивља свиња, која се јавља повремено на Руднику. Од ситне дивљачи најзначајнији представници су зец и фазан, две најважније ловне врсте. Реке су богате рибљом фауном. С обзиром да су то мањи водотоци и да је њихова вода у последњој деценији у извесној мери загађена то је и количина риба умањена а врсте проређене.

Хипсометријска структура општине Топола

Висинска зона	Површина	Удео на територији општине (у %)
0-200м	129	36,2
200-400м	175,27	49,2
400-600м	30,12	8,8
600-800м	10,49	2,9
800-1000м	8,5	2,1
Преко 1000м	3	0,8

Структура површина општине Топола према нагибу терена

Нагиб (у %)	Површина	Удео на територији општине (у %)
0-5	135,68	37,9
5-10	67,34	18,6
10-15	64,77	18,2
15-20	22,03	6,2
Преко 20	68,12	19,1

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Број становника у општини Топола, по Попису из 2011. године, износи 22.329 становника, што је за 12% односно 2.963 становника мање него 2002. године. Разлоге смањења броја становника треба тражити пре свега у миграцији становништва, нарочито млађе популације, у развијене, привредно и културно активније центре у Србији. Узроци миграција су углавном економске природе (типа село-град, град-град). Миграциона кретања, због своје сложености, имају вишеструке последице (губитак становништва у појединим насељима условљава необрађене обрадиве површине и неискоришћеност других природних богатстава). Општина Топола је територијално подељена на 31 насељено место од којих 14 имају преко 1000 становника а њих 10 до 500 становника. Највећи број становника је у насељеном месту Варош Топола (5.422) које је и административни центар општине. Око 24% становништва живи у урбаној средини а осталих 76% (16.907) у сеоским подручјима. Густина насељености износи 63 становника по квадратном километру. Структура становништва је следећа: становништво млађе од 15 година представља 13% укупног становништва општине, радни контингент становништва је 66%, старијих од 65 година је 21%. Просечна старост у општини Топола износи 44 године. У табели је дат приказ

становништва према старосним групама и полу на подручју Општине Топола по Попису из 2011. године. Са становишта образовне структуре у општини Топола има

1.402 становника са завршеном вишом и високом стручном спремом, 7.734 са средњом стручном спремом, 5.027 са завршеном основном школом и без школске спреме и са непотпуним основним образовањем је 5.100 становника општине Топола.

Становништво према старосним групама и полу

Категорија	Женск о	Мушк о
Становништво старости 0 – 14 година	1.424	1.559
Становништво старости 15 – 29 година	1.780	2.046
Становништво старости 30 – 44 година	1.951	2.147
Становништво старости 45 – 64 година	3.437	3.382
Становништво старости 65 – 84 година	2.363	1.904
Становништво старије од 85 година	221	115
Укупан број становника	11.176	11.153

Диверзификација руралне економије: Према последњим подацима, на подручју Општине Топола регистровано 243 привредних друштава и 806 предузетника, 136 удружења и 4 задужбине/фондације. Према Попису становништва из 2011. године, у образовној структури популације општине Топола старије од 15 година доминантна је заступљеност лица са завршеном средњом школом (40%), што је на значајно вишем нивоу у односу на учешће лица без формалног образовања (26,%) и са завршеном основном школом (26%). Структура реалне радне снаге у руралним срединама није примерена захтевима савременог тржишта рада у погледу примене иновативних техничко-технолошких решења. Пољопривреда је основна делатност и носилац привредног развоја општине Топола. У последњих неколико година у области пољопривреде јасно су се диференцирале три најзначајније гране са интензивном производњом, и то: воћарство, виноградарство и сточарство. Агроеколошки услови у општини Топола су врло повољни за пољопривредну производњу. Обрадиво земљиште представља један од најважнијих природних ресурса и чини базу организоване пољопривредне производње. Пољопривреда у протеклом периоду, у условима тешке економске ситуације, нестабилности тржишта, диспаритета цена пољопривредних производа на тржишту, претрпела је и трпи огромне губитке. Поред свих тешкоћа и проблема, пољопривредни произвођачи, локална самоуправа и државни органи теже унапређују пољопривреду како на глобалном нивоу, тако и на нивоу региона и општина. Опленачко-венчачко виногорје и развијено воћарство на територији данашње општине Топола, а и шире, представља богату локалну сировинску базу за прераду, односно развоју подрумарства, које је представља основу за развој индустрије за производњу и промет алкохолних пића. Осим традиционалне производње вина и ракије, развој пољопривреде представљао је и сировинску основу за индустријску прераду воћа и поврћа. И геолошко-петрографска структура је значајан чинилац сировинске базе за развој пре свега индустрије неметала. Сем сировинске базе, за развој индустрије значајни су и други друштвено-економски чиниоци: радна снага, погонска енергија и саобраћајни услови. Развојем индустрије у тополској општини стално се увећава удео индустрије у друштвеном производу, а смањује се учешће пољопривреде. Њен развој се заснива на одређеним компаративним предностима, поготову на обиљу радне снаге и релативно повољним саобраћајницама, као и близине већих индустријских центара. Поред неведеног општина Топола свој развој у будућности базира на туризму као привредној грани од посебног значаја. Наслеђе традиционалног руралног подручја представља богату основу за динамичан развој руралног туризма зато што су те области сачувале свој крајолик и бројна традиционална обележја, попут архитектуре, традиционалних заната и услуга, разноврсну и богату понуду локалних специјалитета, нарочито културно-историјску разноликост. Расположиви туристички потенцијали и положај у близини већих градских агломерација представљају подстицајни фактор развоја: културног, излетничког, сеоског, манифестационог, винског, транзитног и туризма посебног интересовања.

Рурална инфраструктура: Развој инфраструктуре један је од битних сегмената руралне политике. Независно од тумачења појма инфраструктуре, добро развијена инфраструктура сматра се једним од најважнијих предуслова руралног и укупног економског развоја. Развијена инфраструктура доприноси: економском аспекту живота руралних заједница смањењем регионалних неједнакости и

побољшањем приступа тржишту, нижим транспортним и трансакционим трошковима, повећаном трговинском разменом са другим регионима и повећањем прихода сеоског становништва. Повећава се и обим инвестиција у руралним подручјима, али и обим прихода из других, непољопривредних грана руралне економије као што је, на пример, туризам. Самим тим доприноси се отварању нових радних места, смањењу стопе незапослености и новим могућностима за запошљавање. Осим економском, развијена инфраструктура доприноси социјалном аспекту живота у руралним подручјима смањењем степена изолованости руралних подручја и повезивањем нивоа друштвене интегрисаности. На крају, добро развијена инфраструктура доприноси и повећаној слободи кретања, мобилности и значајно већој доступности социјалних сервиса, као што су здравствене установе или школе, руралној популацији. Саобраћајна инфраструктура На територији општине Топола заступљен је само један вид саобраћајног система и то друмски саобраћај са путевима различитих категорија: државни путеви I и II реда, као и општински и некатегорисани путеви. Подручје општине Топола је веома добро плански покривено саобраћајном мрежом путева различитих категорија и то: - IБ реда бр. 25 (Мали Пожаревац-Младеновац- Топола-Крагујевац) - IБ реда бр. 27 (Аранђеловац-Крћевац-Топола-Рача) - IIА реда бр.152 (Топола-Доња Шаторња-Рудник) - IIА реда бр.156 (Наталинци-Смедеревска паланка-Раља) - IIБ реда бр.367 (Аранђеловац-Д.Шаторња-Страгари-Влакча) - IIБ реда бр.368 (Аранђеловац-Топола, стари пут преко Бање) - IIБ реда бр.369 (веза са државним путем IБ реда бр. 25, потес "Јапанска"-Борци-Рача) као и разгранатом мрежом општинских и некатегорисаних путева. На територији општине Топола има: 137 km општинских путева, 700 km некатегорисаних путева и 35 km улица у насељу Топола. Улице су јавни путеви у насељу Топола који саобраћајно повезују делове насеља и служе за кретање возила и пешака, са елементима који одговарају потребама насеља (ивичњаци, тротоари, кишна канализација). Општински путеви су јавни путеви који саобраћајно повезују насељена места на територији општине Топола као и територију општине са мрежом државних путева I и II реда. Некатегорисан пут је саобраћајна површина која је доступна већем броју разних корисника и која је уписана у катастар непокретности као некатегорисани пут. У некатегорисане путеве се убрајају сеоски путеви, атарски путеви, пољски путеви, шумски путеви и путеви на насипима за одбрану од поплава и сл., а коловозна конструкција ових путева може бити од земље, шљунка, туцаника или савремених асфалтних материјала. Кретање пешака одвија се по тротоарима, али и коловозом што је посебно изражено у сеоским насељима. Основни циљеви развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре на подручју општине Топола јесу: - Новом просторном организацијом створити услове за имплементацију свих концептуалних поставки из Просторног плана Републике Србије у домену саобраћајне инфраструктуре, а које се односе на ову просторну целину, - Иницијални развој саобраћаја и саобраћајних мрежа на простору општине Топола ће се остварити реконструкцијом и модернизацијом саобраћајних мрежа ради остваривања интегралног саобраћаја, који је заснован на стратегији укупног развоја региона, - Развој саобраћајних мрежа и саобраћајних манифестација треба да буде заснован на свеукупној стратегији одрживог развоја животне средине, - Саобраћајне урбане и руралне функције, као и саобраћајне мреже у атару треба тако функционално испланирати како би се остварили позитивни економски ефекти, односно снижавање трошкова транспорта и повећање конкурентности роба са овог простора, - Ради подстицања развоја еколошког урбаног живљења стимулирати немоторна кретања у насељима кроз изградњу капацитета. Добра страна развијене мреже државних путева је могућност прилаза и доласка у Тополу из разних праваца. Ово је нарочито значајно не само због тога што је Топола значајно историјско и туристичко место, већ и због близине других природних и историјских атракција у њеној непосредној близини. Добра повезаност са ширим и даљим окружењем је важна и због производних потенцијала, имајући увид да одређен број индустријских субјеката своје погоне има у Тополи. Услуге које пружа Топола као административни центар општине лако су доступне становницима околних насеља који гравитирају општинском центру. Као потенцијал овог простора се може сматрати и близина Крагујевца као регионалног центра и Београда, односно простора који се могу ангажовати у домену разних привредних активности, уз минорне трошкове комуналног и инфраструктурног опремања. Ова погодност би требало да се у будућности искаже као стожер укупног привредног развоја. Водопривредна инфраструктура Подручје општине Топола заузима северне падине Рудника и побрђа ка Младеновцу и Смедеревској Паланци. Водотоци на подручју општине Топола дренирају планински систем Рудника, Венчаца и Букуље. Јасеница са својом изворишном челенком дренира северне падине Рудника, који у хидролошком смислу представља најводоноснији део Шумадије: највеће падавине и највећи коефицијенти отицаја оборинских вода, што даје могућност за задовољење потреба у вези овог подручја, адекватним водозахватним системом. Водопривредном основом Републике Србије је предвиђено да се перспективно водоснабдевање Тополе обавља са изворишта подземних вода, водотокова са планине Рудник и у наредној фази из Регионалног водосистема „Рзав“. Снабдевање водом насеља на територији општине Топола обезбеђено је на следеће начине: 1. Из подручничког слива коришћењем

површинске воде из планинских бујичних токова са планине Рудник са водозахвата сирове воде на Јарменовачкој реци, Милића потоку и Поточањи која се прерађује у постројењу за питку воду (PPV) у Јарменовцима. Магистралним цевоводом од АССØ350 и РЕНØ400, капацитета 100 l/s снабдевају се питком водом Тополаи делови насеља Винча, Пласковац, Липовац, Божурња, Жабаре, Топола (Село). Недостатак сирове воде на извориштима на Руднику је проузрокован сезонским недостатком падавина. 2. Градска изворишта Врело, Божурња и Кречања су у потпуности реконструисана и у систему водоснабдевања служе као допунска у случају недостатка воде у критичним месецима за водоснабдевање Тополе (вароши), дела Топола (села) и села Божурње. 3. Насеља која имају сопствени систем дистрибуције воде су Јарменовци, Горња и Доња Шаторња, Блазнава, Овсиште и Винча. Горња и Доња Шаторња имају систем који се заснива на каптирању Јарменовачке реке и дистрибуцији воде до насеља без резервоара и прекидне коморе водом РЕØ110. Јарменовци користе исту каптажу као и Горња и Доња Шаторња, с тим што поседују резервоар $V=50\text{m}^3$. Сеоски водовод је остварен и у Блазнави коришћењем извора са падина Рудника уз изграђену разводну мрежу, док у Овсишту и Винчи постоје системи мањих капацитета који снабдевају до 50 домаћинстава. На територији општине Топола су изграђене две микро-акумулације: МА1 у Тополи поред државног пута првог реда број 4 и МА2 у Наталинцима на Трешљанском потоку, намењене за наводњавање, али се обе мало користе за планиране намене. Водоснабдевањем у општини Топола обухваћено је 12.000 еквивалент становника. Што се тиче атмосферске канализације, у селима на територији општине постоји углавном отворени систем канала делимично бетониран, а делимично земљани. Ова канализација се излива на повољним местима у оближње јаруге и удолине. Одвођење фекалне канализације у општинском центру заснива се на сепаратном систему. У општини Топола постоји најмодерније постројење за пречишћавање комуналних отпадних вода „Каменица“ које је капацитета 8.000 еквивалентних становника. Тренутно је обухваћено 6.000 еквивалентних становника. Електроенергетска инфраструктура Код израде стратегије развоја за планско подручје Општине Топола коришћени су статистички подаци о кретању броја становника и домаћинстава, потрошњи и снази електричне енергије у предходном периоду, прогнозе и планови стручних служби Е.Д. Топола, као и подаци из студије „Даљи развој електродистрибутивне мреже и избор средњег напона на подручју Е.Д.Топола“ а коју је израдио Е.Т.И „Никола Тесла“ из Београда. Просторним планом Р.С. на подручју општине Топола није предвиђена изградња преносних и производних електроенергетских објеката виших напонских нивоа изнад 110kV. Територијом општине Топола пролазе делови траса далековода 110 kV број 123/2 Аранђеловац – Топола и број 123/3 Топола – Крагујевац 2, као и далековод 400 kV број 436 Крагујевац 2 – Обреновац. Главни извор електричне енергије за планско подручје је електроенергетски систем „Електромреже“ Србије са трансформаторском станицом „Топола“ 110/35/10 kV која је везана у прстену DV 110 kV, и то DV 110 kV 123/3 Крагујевац 2 – Топола и DV 110 kV 123/2 Топола – Аранђеловац. Инсталисана снага ове ТС је 20+31,5 MVA са два енергетска трансформатора: Т1 110/35 kV, снаге 20 MVA – резерва, Т2 110/35/10 kV, снаге 31,5 MVA – у редовном погону и Т3 35/10 kV, снаге 8 MVA. Тренутно оптерећење ТС „Топола“ је 22 MVA. Напајање Т.С „Топола“ је могуће из два правца, далеководима 110 kV и то: 1. Из правца Т.Е. „Колубара“ далеководом бр.123/1 до Т.С „Аранђеловац 1“ и даље далеководом бр.123/2 до Т.С „Топола“ 2. Из правца Т.С.400/110 kV „Крагујевац 2“ далеководом бр.123/3, а која има могућност напајања из Х.Е. „Ђердап“ и из Т.Е. „Косово Б“ квалитетним далеководима 400 kV. Из Т.С 110/35/10 kV „Топола“ напајају се Т.С 35/10 KV на планском подручју укупне инсталисане снаге 39 MVA. Карактеристике Т.С 110/35/10 kV и Т.С 35/10 kV су приказане у табели - Карактеристике ТС 110/35/10 KV и 35/10 KV убазној и циљној (2025)год. плана. ТС „Наталинци“ је изграђена као ТС35/10 kV, али ради као 10 kV разводно постојење, пошто, за сада нема потребе да ради као ТС 35/10 kV. Т.С –е 35/10 kV су на Т.С „Топола“ прикључене квалитетним далеководима 35 kV који задовољавају потребе, чак и за наредни плански период. Карактеристике далековода 35 kV и 110 kV су приказане у табели - Карактеристике ТС 110 KV и 35 KV. Далекковод 35 kV Наталинци је изграђен као 35 kV, а ради као 10 kV вод. Средњенапонска мрежа 10 kV која напаја Т.С 10/0,4 KV из 35/10 kV је већим делом изграђена на бетонским стубовима са задовољавајућим пресеком проводника. Мањи део далековода 10 kV не задовољавају потребе због недовољног пресека проводника, истека века трајања и великих дужина што за последицу има повећане губитке електричне енергије. На подручју Општине Топола постоји изграђено укупно 215 Т.С 10/0,4 KV укупне инсталисане снаге 49 MVA. У централној градској зони напајање Т.С 10/0,4 KV је изведено кабловским 10kV водовима а у ванградском подручју углавном надземним далеководима 10kV. Дужина 10 kV мреже која се води кабловски је 15,08 km, а ваздушно 206,53 km. Нисконапонска мрежа 0,4 KV је углавном израђена као надземна, а незнатан део је изведен кабловским водовима. Велики део постојеће нисконапонске мреже је на дрвеним стубовима и са недовољним пресеком проводника, углавном у ванградском подручју и карактеришу је изводи великих дужина, што захтева нужну реконструкцију са циљем да до краја планског периода целокупна надземна мрежа

буде изграђена на бетонским стубовима са одговарајућим пресеком проводника. Тиме ће се елиминисати највећи део губитака електричне енергије, који у базној години износе око 1,6% укупне потрошње. У предходном периоду присутан је тренд успоравања раста потрошње електричне енергије код свих категорија потрошача из више разлога-због пада стандарда становништва економских проблема великих предузећа и све већег коришћења других енергената који су економски исплативији у односу на електричну енергију. Укупна потрошња у базној години израде просторног плана је износила 106 MWh а вршна снага 21,8MW. Највећи удео у потрошњи електричне енергије имала је категорија потрошача –широка потрошња (домаћинства) око 55%. Очекује се да ће у наредном периоду доћи до промене структуре потрошње електричне енергије, односно до поверења у категорији потрошача на високом и ниском напону уз смањење удела у укупној потрошњи код категорије широка потрошња (домаћинства). Разлог за то је очекивано оживљавање малих предузећа уз веће коришћење других енергената у категорији широка потрошња пре свега убрзана гасификација и коришћење обновљивих извора, економски исплативијих а који замењују електричну енергију. Управљање отпадом ЈКСП “Топола” из Тополе, чији је оснивач општина Топола, поверена је производња и дистрибуција воде, сакупљање и одвођење отпадних вода, изношење и депоновање смећа, пијачне услуге, гробљанске услуге, извођење грађевинских радова и одржавање јавне хигијене у граду. На подручју општине Топола евидентирано је 7 дивљих депонија које угрожавају животну средину и представљају велику опасност по здравље људи и животиња и неповољно утичу на биљни покривач. Број дивљих депонија је значајно смањен у односу на претходни период а тенденција је се да проблем неадекватног одлагања отпада потпуно реши. У складу са Националном стратегијом о управљању отпадом, општинском одлуком о одржавању чистоће, компанији А.С.А. се поверио посао обављања комуналне делатности сакупљања и одвожења комуналног отпада са сеоског подручја општине Топола. Услугом одношења смећа су покривене све месне заједнице општине Топола. Телекомуникације Стање изграђености телекомуникационих капацитета на подручју општине може се оценити као условно повољно у смислу добре покривености мрежом релативно средње густине и неравномерним размештајем прикључака. На подручју општине има неколико поштанских јединица које равномерно покривају територију општине Топола и око 6.712 телефонска претплатника. Цело подручје општине добро је покривено мрежом предајника мобилних телефонских мрежа. Оцена стања Стање јавних путева, државних, општинских и некатегорисаних, на појединим деоницама није задовољавајуће у погледу стања коловозне површине и осталих елемената пута, недовољне ширине коловоза и слично који угрожавају безбедно одвијање саобраћаја прописаним брзинама. Генерална оцена јесте да се годинама уназад, како од стране републичких институција тако и од стране општине Топола доста улаже у реконструкцију, рехабилитацију и само одржавање постојеће мреже јавних путева. Приоритет би требало да има реализација нових деоница са функцијом међусобног повезивања микроразвојних руралних центара, туристичких простора и других саобраћајних тежишта општине са државним путевима, општинским центром и центрима у мрежи насеља суседних општина. Водопривредни капацитети којима се располаже су у претходних неколико година проширени али и даље постоји потреба за новим капацитетима да би се успоставила што већа стабилност снабдевања водом.. Може се закључити и да постојећи електроенергетски објекти задовољавају садашње потребе потрошача али у неким насељима општине Топола јавља се несигурност напајања потрошача (јавља се пад напона и губитак енергије).

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Пољопривредно земљиште општине Топола простире се на 25.758 хектара (подаци РГЗ). Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, учешће коришћеног пољопривредног земљишта у укупној површини општине је 58%, односно према попису на територији општине укупно 4371 газдинства користи 20.684 ха пољопривредног земљишта. Конфигурација терена заједно са климатским факторима омогућава гајење разноврсних пољопривредних култура. У табели је дат преглед пољопривредних површина на територији општине Топола (у ха) по Попису пољопривреде из 2012. године. У структури пољопривредних површина доминантне су ратарска и воћарска производња. Укупна површина под житима и махунаркама износи 9.372 ха, под индустријским биљем 483 ха, под поврћем 202 ха, крмним биљем 3.061 ха, цвеће и украсно биље 3 ха остали усеви заузимају 5 ха и угари 82 ха. (Попис пољопривреде 2012). Комасација пољопривредног земљишта није спровођена на територији општине Топола. Каналска мрежа за наводњавање и одводњавање није изграђена ни у једној катастарској општини. Укупно наводњавано земљиште на територији општине Топола износи 224 ха у 172 пољопривредна газдинства. Укупна површина обрадивог пољопривредног земљишта у државној својини износи 442,9057 ха. Тренутно је закупу 66,3492 ха пољопривредног земљишта у државној својини и 75,1948 ха на коришћењу без накнаде.

Преглед пољопривредних површина

Пољопривредна површина	Оранице	Воћњаци	Виногради	Ливаде и пашњаци	Расадници	Окућница и остало
20.684 ха	13.208 ха	3.523 ха	469 ха	2.999 ха	17 ха	468 ха

Вишегодишњи засади: Подручје општине Топола има веома повољне природне услове за гајење економски значајних врста воћа и винове лозе. У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Воћарство и виноградарство су основне производње у великом делу општине. Према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, површине под воћњацима износе

3.523 ха док је винограда 469 ха. Структура коришћења површина по воћним врстама је следећа: јабуке заузимају 690 ха, крушке 134 ха, брескве 426 ха, кајсије 49 ха, вишње 337 ха, шљиве 1.734 ха, ораси 39 ха, лешници 12 ха, малине 6 ха, купине 11 ха, остало бобичасто воће 3 ха и остало 82 ха. Последњих година присутан је тренд повећања површина под воћем, настао као последица ниске рентабилности у ратарству као и смањења броја домаћинстава која гаје стоку. Плантажни узгој је присутан на око 3.253 ха, а екстензивна производња је на 270 ха.

Сточни фонд: У општини Топола постоје веома повољни услови за развој сточарства али потенцијалне могућности још увек нису у довољној мери искоришћене, мада је много учињено на процесу трансформације од екстензивног на полуинтензиван начин сточарења. У условима полуинтензивног сточарства нарочито се развило говедарство, свињарство, живинарство, овчарство. Код говедарства је заступљен затворени (шталски) систем држања стоке у току целе године. Углавном се гаји домаће шарено говече у типу сименталца, типичан представник комбинованих производних способности (за млеко и месо). Укупан број говеда на подручју општине, према Попису пољопривреде из 2012. године, износи 7.296 грла од тога 3.777 крава, укупан број свиња износи 19.942 грла од тога 2.472 крмача за приплод, оваца 23.167 грла од тога 17.630 грла за приплод, док је укупан број живине 182.191 комада. Последњих година запажа се развој пчеларства на територији општине и укупан број кошница износи 4.341.

Механизација, опрема и објекти: Према Попису пољопривреде из 2012. године, на територији општине Топола има укупно 1.534 једноосовинских трактора (1.458 пољопривредних газдинства) од тога су 95 % старији од десет година. У пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 1.461 једноосовинских трактора. Двоосовинских трактора има укупно 3.577 (2.940 пољопривредних газдинстава) од тога је 94% старијих од десет година. У пољопривредно/производној 2011/2012 коришћено је 3.554 двоосовинских трактора. Комбајна има укупно 312 у 254 пољопривредна газдинства, од тога 98 % старијих од десет година. На територији општине има укупно 163 берача кукуруза, 2.912 плугова, 1.518 тањирача, 667 сејалица, 1.129 прскалица, 2.125 приколице и др. По Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних објеката износи 15.003. За смештај стоке постоји 8.937 објеката на територији општине од тога број објеката за смештај говеда је 2.529, број објеката за смештај свиња је 2.572, број објеката за смештај кокошака носиља је 2.168 и број објеката за смештај остале стоке је 1.668. Укупан број објеката за смештај пољопривредних производа износи 4.420 од тога кошева, амбара, силоса има 3.861, сушара и објекти за силажу има 184, хладњача има 155, стакленика и пластеника има 220. Укупан број објеката за смештај пољопривредне механизације и опреме износи 1.646.

Радна снага: Радна снага у пољопривреди има неповољну образовну и квалификациону структуру. У знатном проценту је квалификација носилаца пољопривредних газдинства недовољна за развој и унапређење пољопривредног газдинства, осим носилаца газдинстава која се баве интензивном воћарском и виноградарском производњом који поседују знање и прате савремене трендове у овим гранама пољопривреде. Чланова газдинства и стално запослених на газдинству има укупно 11.026 лица од тога на породичном газдинству 10.894 лица и 132 лица на газдинству правног лица. Годишње радне јединице ангажоване радне снаге у пољопривреди износе 5.799 лица, од тога носиоци пољопривредног газдинства 2.377, чланови породице и рођаци су 2.987, стално запослени на газдинству 85 и сезонска радна снага на породичним газдинствима 350 лица (Попис пољопривреде 2012).

Структура пољопривредних газдинстава: Према Попису пољопривреде из 2012. године, укупан број пољопривредних газдинстава на територији општине Топола је 4.371. Учешће пољопривредних газдинстава у укупном броју домаћинстава износи 82%. Укупан број регистрованих пољопривредних газдинстава на територији општине према подацима Управе за трезор-експозитура Крагујевац износи

3.185. Према величини коришћеног пољопривредног земљишта, 575 газдинстава користи до 1 ха пољопривредног земљишта, 719 пољопривредних газдинства користи 1-2 ха, 1.573 газдинства користи 2-5 ха, 1.069 газдинстава користи 5-10 ха, 339 газдинстава користи од 10-20 ха, 49 газдинстава користи 20-30 ха, 17 газдинстава користи преко 30 ха док је 30 газдинстава без

пољопривредног земљишта. Просечно коришћено пољопривредно земљиште по газдинству за општину Топола износи 4,73 ха. Према броју условних грла газдинства су подељена на следећи начин: у 4371 газдинства има 14.987 условних грла, од тога 3.335 ПГ имају ≤ 4 УГ, 745 имају 5-9 УГ, 168 ПГ имају 10-14 УГ, 67 ПГ имају 15-19 УГ, 45 ПГ имају 20-49 УГ, 7 ПГ има 50-99 УГ и 4 ПГ имају 100-499 УГ стоке.

Производња пољопривредних производа: Пољопривреда је основна привредна делатност на подручју општине Топола. Природне предиспозиције и близина београдског тржишта су условили да је велики број пољопривредних делатности развијен. Најзначајније гране производње у пољопривреди тополске општине су воћарство и виноградарство које представљају стратегијске гране унапређења и развоја пољопривреде на територији општине. Ретка су подручја која располажу толико повољним условима за гајење економски значајних врста воћа и винове лозе. У већем делу општине постоји дуга традиција и велико знање у гајењу воћа и винове лозе. Најзаступљенија воћна врста је шљива, која учествује са око 50% у структури укупних површина под воћем, затим следе јабука, бресква и вишња. На подручју општине Топола годишње се произведе око 50.000 тона воћа и око 3.995 тона грождја највишег квалитета. Воће се већим делом пласира на тржиште Русије и Западне Европе. Последњих година уложени су велики напори у обнову воћарске и виноградарске производње, чији су ефекти већ видљиви, јер новоподигнути савремени засади ступају у род. У задњих 10 година на подручју општине интензивно се развија производња квалитетних вина. Највеће сетвене површине захватају жита и то пре свега кукуруз затим пшеница, јечам и овас. Велику улогу, што се тиче биљне производње, има и крмно биље пре свега луцерка, црвена детелина, травнолегуминозне смеше и др. По економском значају кукуруз међу житима заузима прво место и углавном се користи на газдинству за исхрану стоке, ретко као тржишни производ. Просечна годишња производња пшенице у тонама на територији општине износи 11296, кукуруза 25265, луцерке 11528, пасуља 247, кромпира 3898. Најзначајнија производна грана сточарства је говедарство, живинарство и овчарство, мање је заступљено свињарство, а последњих година популаризује се пчеларство. На територији општине Топола постоје повољни агроеколошки услови за развој интегралне и органске пољопривреде али тренутно су ови видови производње незаступљени односно веома мало заступљени.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На подручју општине Топола постоји 9 пољопривредних удружења: Удружење сточара општине Топола, Удружење винара Шумадије, Удружење пчелара „Опленац“ Топола, Удружење пчелара „Орловац“ Јарменовци, Удружење одгајивача оваца

„Опленац-Винтерберг“, Удружење „Противградна заштита општине Топола“, Златне капи – Опленац, Удружење одгајивача ситних животиња – Топола (Белосавци) и Агробизнис центар – центар за развој пољопривреде и пласман пољопривредних производа као и 10 задруга: 33 Агрокооператива „Домаћин“ Топола, Живинарска задруга Шумадија 2017, Земљорадничка задруга „Горња Јасеница“ Доња Шаторња, Пчеларска задруга „Екомед“ Јарменовци, Земљорадничка задруга „Клока“, Земљорадничка задруга

„Саша“ Белосавци, Општа земљорадничка задруга Војковци 2018, Ученичка задруга „Опленачка визија 2019“, Ученичка задруга „Наши трагови“ ОШ „Сестре Радовић“, Белосавци, Пољопривредна задруга

„Опленачки рај 2019“ Блазнава, Земљорадничко-сточарска задруга „Златно руно“ Крћевац, Задруга ДБМ АГРАР. Улога удружења и задруга је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи и слично а основни проблеми везани за рад удружења јесу пре свега низак ниво свести пољопривредника о потреби удруживања, низак степен професионализације удружења и расположивости адекватног управљачког кадра.

Трансфер знања и информација: Општи ниво ефикасности система преноса знања и информација у области рурала релативно добро функционише али недовољно, из тог разлога неопходно је ову област унапредити и деловати на унапређење свести пољопривредника о значају правовременог и тачног пријема информација. Такође је потребно анимирати пољопривреднике да активно учествују у трансферу знања а све у циљу унапређења рада пољопривредних газдинстава обзиром да традиционалност у производњи и низак ниво свести о потребама удруживања пољопривредника у прерађивачке групе и удружења прети да доста негативно утиче на даљи развој и унапређење пољопривреде општине.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	2.114.300,00	1.700,00	0	0,00	35.700,00
	УКУПНО		2.114.300,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	350.000,00	0,00	100	50.000,00	0,00
	УКУПНО		350.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	2.278.982,44	85	150.000,00	21.017,56
2	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	1.160.000,00	100	600.000,00	0,00
3	Управљање ризицима	104	5.963.996,91	100	50.000,00	36.003,09
4	Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга	301	1.100.000,00	50	100.000,00	0,00
5	Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима	302	1.900.000,00	100	170.000,00	0,00
	УКУПНО		12.402.979,35			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мераруралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Набавка материјала за прихрану пчела	601	1.700.000,00	0,00	100	42.000,00	0,00
2	Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата	602	1.890.000,00	0,00	75	0,00	10.000,00
	УКУПНО		3.590.000,00				

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке заспровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	18.457.279,35
Планирана средства за директна плаћања	2.114.300,00
Планирана средства за кредитну подршку	350.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	12.402.979,35
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	3.590.000,00
Пренете обавезе	102.720,65

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Потенцијални корисници мера подршке - циљна група јесу физичка и правна лица (регистрована пољопривредни газдинства), удружења, предузетници, предузећа, запослени у органу управе, агенције, институти и др. Реализација овог Програма допринеће имплементацији пољопривредне политике и политике руралног развоја, чиме се постижу неки од основних циљева руралног развоја: унапредити квалитет живота руралног становништва, задржати становништво у руралним срединама, подржати економске делатности руралног становништва и др.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника вршиће се преко органа локалне самоуправе, локалних медија, интернет странице општине и других јавних привредних субјеката, огласних табли и сл.

Мониторинг и евалуација: Праћење реализације Програма вршиће се на основу Извештаја надлежног одељења о реализацији Програма у складу са важећим Правилником, а који ће се достављати надлежном Министарству. Надлежни орган општине Топола ће на основу извештаја и резултата процењивати да ли су применом одређене мере постигнути очекивани ефекти и да ли ће се и у будућности спроводити исте мере или их треба мењати.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (Сл. гласник РС 10/13, 142/14, 103/15 и 101/2016), АП и ЈЛС могу да утврђују мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, осим директних плаћања, а која се не односе на регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима и регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање, као и мере политике руралног развоја за подручје територије аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Мером подршке за унапређење примарне пољопривредне производње путем регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница подстиче се пораст квалитета и квантитета производње на локалном нивоу, а у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027. Регресирање вештачког осемењавања крава и/или јуница је инвестиција која има за циљ унапређење говедарства на територији општине Топола. Укупан број говеда на подручју општине, према Попису пољопривреде из 2012. године, износи 7.296 грла говеда, а од тога 3.777 крава. Овом производњом доминирају мали произвођачи и општи проблем сада представља одрживост ове производње као и низак генетски потенцијал говеда, тако да је регресирање вештачког осемењавања крава и/или јуница, инвестиција која ће утицати на побољшање стања у говедарству. Регресирањем за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) остварује се побољшање расног састава крава и/или јуница на територији општине у циљу повећања производње, квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача, а самим тим доприноси развоју матичне службе и матичења грла. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, оперативни циљ 1.2.2. -До краја 2027. године повећати примарне производне капацитете у области сточарства за 10% у односу на постојеће капацитете. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 140 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Одрживост квантитета у говедарству и унапређење генетског потенцијала, које ће допринети повећању квалитета и квантитета млека и меса.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са националним програмима за пољопривреду. Мера није истоветна нити са једном мером у НППР и не постоји могућност двоструког финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе.

Специфични критеријуми: За реализацију мере регресирање за репродуктивни материјал (повраћај дела средстава за вештачко осемењавање уматичених грла - крава и/или јуница) корисник је у обавези да испуни следеће критеријуме: - да је одгајивач – подносилац захтева или члан његовог домаћинства, власник уматичених крава и/или јуница; - да у регистру пољопривредних газдинстава подносилац захтева/корисник има уредно пријављен сточни фонд крава и/или јуница (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају).

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Н е	Бодов и
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава, анајкасније до 31.10.2022. године.		

Интензитет помоћи: Износ регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница је 1.700,00 динара по приплодном грлу са ХБ бројем, само за прво осемењавање.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева
2	Укупан број осемењених грла

Административна процедура: Мере ће бити спроведене од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиције које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Реализација регресирања вештачког осемењавања крава и/или јуница се спроводи на следећи начин: Након усвајања Програма мера од стране Скупштине општине Топола на који је предходну сагласност дало Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, доказ да је/су грло/а уматичено/а (да има ХБ број) издат од надлежне матичне службе која води матичну евиденцију стоке, потврда о вештачком осемењавању надлежне ветеринарске службе са признаницом/потврдом и извршеном плаћању за прво вештачко осемењавање у периоду од 16.10.2021. године до 15.10.2022. године, потписана изјава о измиреним дуговањима према општини Топола по основу уговора из претходних година и фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева. Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница, врши одабир корисника средстава по редоследу пријема потпуних захтева до утрошка средстава и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско већа општине Топола. Исплата регреса за вештачко осемењавање крава и/или јуница врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

Образложење: Кредитна подршка има за циљ унапређење пољопривредне производње у свим областима пољопривредне производње и прераде на територији општине Топола. Овом мером подстиче се пораст квалитета и квантитета производње на локалном нивоу, а у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027. Пољопривреда је делатност у којој се улаже велики износ новчаних средстава сваке године, било да се ради у улагању новца у репроматеријал, или у улагању у нове заседе, основно стадо, наводњавање, механизацију и остале инвестиције у пољопривредну производњу и прераду. Константни извори финансирања су не само предуслов за повећање производње, већ и за одржавање већ постојећег нивоа производње. Свако пољопривредно газдинство које жели да успешно послује пољопривредни кредит види као могућност обезбеђења готовог новца и повећања профита. Кредитна подршка путем субвенционисања камате за пољопривредне кредите представља меру којом се пољопривредним газдинствима омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних инпута за постојећу производњу и прераду и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње и прераде. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, приоритет 1. - Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 10 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви - Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Унапређење техничко-технолошке опремљености регистрованих пољопривредних газдинстава; - Одрживо управљања ресурсима.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Општи критеријум за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, као и изабрана банка.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава, анајкасније до 31.10.2022. године.		

Интензитет помоћи: Исплата 100% редовне номиналне камате, за кредите до 1500 евра у динарској противвредности на 12 месеци, а максимално 17.000 динара; Исплата 100% редовне номиналне камате, за кредите до 3000 евра у динарској противвредности на 24 месеци, а максимално 50.000 динара.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених кредита, за које је исплаћена субвенционисана номинална камата.

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Након закључења Уговора са банком о међусубним правима и обавезама, а по спроведеном поступку Јавне набавке, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс за суфинансирање камата за пољопривредне кредите које додељује пословна банка. Конкурс ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод са подацима о структури биљне производње и структури сточног фонда (за унапређење и развој сточарске производње). Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Комисије образоване од стране Председника општине Топола, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости инвестиције. Захтеви који испуњавају услове, биће ранжирани по редоследу подношења захтева и достављани банци у даљу процедуру. На основу извештаја банке о испуњености услова за добијање кредита, уплата средстава банци за субвенционисане камате за сваки појединачни кредит биће у складу са уговором о кредиту који банка закључује са носиоцем пољопривредног газдинства.

Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

Образложење: Техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца. Мера инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту

и дугорочне одрживости. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардима, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. Важно је да се и РПГ где су носиоци жене укључе у секторе веће вредности. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Стратешки циљ 1.1. – Повећање нивоа инвестиција стварањем ефикасног локалног механизма за подршку; Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 25 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности; - Унапређење техничко-технолошке опремљености малих и средњих пољопривредних газдинстава уз вођење рачуна о унапређењу родне равноправности; -Повећање учешћа регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ) чији су носиоци жене у коришћењу средстава; - Одрживо управљања ресурсима и заштита животне средине. Сектор: Воће, грорђе и поврће – Проширење производње и обнављање постојеће производње; Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; Повећање површина под интензивним засадама; Повећање наводњаваних површина.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Општи критеријуми за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације инвестиције. -Право на подстицај има корисник који је до краја завршио инвестицију у периоду од 01.11.2021. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Сектор – Воће -Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра; Пољопривредна газдинства, регистрована у Регистру произвођача садног материјала воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу („Службени гласник РС“ бр. 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор - Поврћа: - Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор – житарица и индустријских усева: Прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају до 49 ha земљишта под житарицама и индустријским усевама; Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ha земљишта под хмељем.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава а најкасније до 31.10.2022. године		

Интензитет помоћи: -Уколико је подносилац захтева мушког пола интензитет помоћи износи 65% без ПДВ-а од укупног износа средстава за набавку конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике (максимални износ по кориснику средстава је до 150.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева женског пола интензитет помоћи износи 85% без ПДВ-а од укупног износа средстава за набавку конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике (максимални износ по кориснику средстава је до 150.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева мушког пола интензитет помоћи износи 50% без ПДВ-а за куповину машина, уређаја и опреме за наводњавање усева (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара). - Уколико је подносилац захтева женског пола интензитет помоћи износи 70% без ПДВ-а за куповину машина, уређаја и опреме за наводњавање усева (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне/сточарске производње које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, оверена фотокопија или оригинал фискалног и блок рачуна (рачуни издати од 01.11.2021. године па до дана подношења захтева) и фотокопија гарантног листа за инвестицију која подлеже гаранцији. Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

Образложење: На подручју општине Топола носиоци пољопривредне производње су мала и средња газдинства. Да би сачували властите интересе и заштитили се од нелојалне конкуренције, произвођачи се интересно повезују у одређене асоцијације – удружења и задруге. На подручју општине Топола постоји 9 пољопривредних удружења: Удружење сточара општине Топола, Удружење винара Шумадије, Удружење пчелара „Опленац“ Топола, Удружење пчелара „Орловац“ Јарменовци, Удружење одгајивача оваца „Опленац-Винтерберг“, Удружење „Противградна заштита општине Топола“, Златне капи – Опленац, Удружење одгајивача ситних животиња Белосавци и Агробизнис центар – центар за развој пољопривреде и пласман пољопривредних производа. Постоје и удружења која се баве руралним развојем а то су нпр. Удружење жена Топола, Удружење жена Рајковац. Улога удружења је веома значајна за унапређење пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, давања савета и информација пољопривредницима, пружања помоћи код прикупљања и попуњавања документације за конкурсе, као и повољности код набавке инпута за пољопривредну производњу и пласмана пољопривредних производа, заједничко коришћење опреме, заједничко истраживање тржишта, заједнички пласман робе и слично. Све ове активности заједно треба да допринесу прилагођавању захтевима тржишта, развоју производње и пласмана, што у крајњој инстанци доводи до унапређења конкурентности. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, стратешки циљ

1.4. -Ојачати капацитете постојећих и створити услове за развој нових облика удружења пољопривредника и задруга. Сврха – унапређење рада постојећих асоцијација пољопривредних

произвођача. Очекивани ефекти: унапређење рада најмање 5 Удружења из области пољопривреде кроз финансирање њихових пројеката.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Унапређење услова живота и рада руралног становништва
 Специфични циљеви: -Унапређење рада постојећих и формирање нових организација удружења у области пољопривреде, -Јачање тржишне позиције и повећање потенцијала понуде организованих произвођача.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Општи критеријуми за кориснике јесте потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима.

Крајњи корисници: Удружења из области пољопривреде.

Економска одрживост: Подносилац захтева мора да докаже економску одрживост кроз образац описа пројекта

Општи критеријуми за кориснике: - Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар и да има активан статус; - Корисник Статутом треба да има дефинисане циљеве и активности које се односе на унапређење пољопривреде и руралног развоја на подручју општине Топола; -Да се пројекат не финансира или је поднет на конкурс другим јавним фондовима; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе и других локалних јавних привредних субјеката.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Број година рада на територији општине Топола	да	0-20
2	Важност пројекта	да	0-20
3	Законски заступник удружења је жена	да	0-10
4	Материјална и кадровска опремљеност удружења	да	0-10
5	Реализацију предложеног пројекта спроводи Удружење из области пољопривреде саседиштем на територији општине Топола	да	0-20
6	Структура извора финансирања предложеног пројекта	да	0-10
7	Усклађеност пројекта са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола	да	0-10

Интензитет помоћи: Удружења могу остварити право на дотације до 100% у максималном износу до 600.000,00 динара у току једне године приликом конкурсисања за један или више пројеката.

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних Удружења

Административна процедура: Мера ће се спроводити кроз Јавни конкурс за финансирање пројеката удружења из области пољопривреде са прецизираним условима и неопходном документацијом и апликационом формом, уз спровођење што боље информисаности и роковима за подношење захтева. Подносиоци захтева су у обавези да доставе своје захтеве заједно са документацијом надлежној служби. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране надлежног органа у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. На основу утврђивања испуњености услова, надлежни орган доноси одговарајуће акте. Исплата средстава удружењима врши се на основу поднетих захтева за средства са пропратном документацијом и извештаја о спроведеним активностима које су у складу са достављеним пројектом, а у складу са динамиком спровођења пројекта и Уговором.

Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

Образложење: Пољопривредно земљиште је увек изложено временско-климатским утицајима а највеће последице на пољопривредну производњу има појава града. Укупна брањена површина од града за подручје Општине Топола је 35.700 ха а од тога 27.915 је брањена пољопривредна површина. Како би систем противградне заштите што ефикасније функционисао и како би се повећао ниво заштите пољопривредног земљишта на подручју Општине Топола, локална самоуправа предузима мере на унапређењу система ПГЗ издвајајући средства локалног буџета за ову намену. Штете на пољопривредним усевама, стоци и другим ресурсима редовна

су појава у пољопривредној производњи, посебно су карактеристичне штете од временских непогода на усевама и од дивљачи. Штете већег обима превазилазе могућност санирања од стране произвођача и могу озбиљно да угрозе опстанак газдинстава, а тиме и дугорочно одрживи развој производње. Мали број пољопривредних газдинстава врши осигурање пољопривредне производње и користи могућност повраћаја на плаћене премије осигурања. Мера треба да покаже позитиван ефекат у смислу повећања броја корисника и прихватања мере као реалне потребе у односу на постојеће микро и макро климатске појаве и друге негативне утицаје на пољопривредну производњу. Веза са стратешким документима: Пројекат доприноси остваривању циљева Стратегије одрживог развоја Општине Топола 2010-2020 - Приоритет 2, стратешки циљ 2.2 – створити услове за оптимално коришћење пољопривредног земљишта. Сврха – допринос унапређењу заштите пољопривредних усева и других материјалних добара на подручју општине Топола.

Циљеви мере: Општи циљеви: - Економски напредак села; Специфични циљ: - Унапређење нивоа заштите пољопривредног земљишта/култура и материјалних добара од временске непогоде – градоносних облака; - Смањене штете од градоносних облака и повећани приходи пољопривредних газдинстава; - Подизање стандарда живота у руралној средини и пољопривредних произвођача кроз повећање и стабилност дохотка пољопривредних газдинстава.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са националним програмима за рурални развој и пољопривреду.

Крајњи корисници: Крајњи корисници ове мере су пружаоци услуге – ангажовани стрелци ПГЗ и носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике ове мере - пружаоци услуге – ангажовани стрелци ПГЗ не постоје. Општи критеријуми за кориснике - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе.

Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за кориснике ове мере не постоје.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.1	Улагање у заштиту од елементарних непогода, неповољних климатских прилика и катастрофалних догађаја
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошкар средстава а најкасније до 31.10.2022. године		

Интензитет помоћи: За шифру инвестиције 104.1 интензитет помоћи је 100%. За шифру инвестиције 104.3 интензитет помоћи износи 10% без ПДВ-а повраћаја од плаћене премије осигурања за усева, плодове, вишегодишње засаде, расадника или животиња (максимални износ по кориснику средстава је до 50.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број ангажованих стрелаца ПГЗ
2	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: За шифру инвестиције 104.1: Реализацију наведене мере спроводиће одељење Одељење за буџет, финансије, привреду и друштвене делатности. Општина Топола ће вршити суфинансирање ангажовање извршиоцима за деловање на градоносне облаке – стрелцима на лансирним станицама на територији Општине Топола које такође ангажује

Републички хидрометеоролошки завод тако што ће са њима закључити уговоре о делу за обављање послова сезонског карактера на основу којих ће им исплаћивати део накнаде за ангажовање и уплаћивати порезе и доприносе. За шифру инвестиције 104.3: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева, потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне/сточарске производње које издаје Управа за трезор; Копија полисе осигурања издате од стране друштва за осигурање код кога је подносилац захтева осигуран у периоду од 01.01.2022. године до 31.10.2022. године (уз достављање оригинала на увид). Копија потврде о извршеном плаћању укупне премије осигурања (уз достављање оригинала на увид). Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 301 Инвестиције за унапређење и развој руралне инфраструктуре и услуга

Образложење: У сеоском подручју општине Топола становништво се бави интензивном пољопривредном производњом која захтева стално обезбеђивање довољних количина воде, нарочито у вегетационом периоду. Услови водоснабдевања у пољопривреди у сеоском подручју општине Топола су тешки. Присутни су бројни проблеми везани за изворишта, капацитет и квалитет вода које се користе. Многа сеоска домаћинства, због конфигурације терена и квалитета земљишне подлоге, довољне количине воде могу да обезбеде једино из артерских бушотина, класичних бунара или стварањем резерви воде у акумулационим базенима. Како би се што већи број домаћинстава обезбедио потребним количинама воде за наводњавање пољопривредних култура, општина Топола ће у 2022. години финансијски подстицати ископ/бушење бунара, изградња микроакумулација и уређење водозавода у функцији наводњавања. По доношењу Програма биће расписан јавни позив за све заинтересоване пољопривреднике и утврђени критеријуми за расподелу средстава. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Оперативни циљ 2.4.1. – Унапредити јединствени систем водоснабдевања и наводњавања; Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 7 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње; - Повећање наводњаваних површина.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације

инвестиције, - Право на подстицај има корисник који је до краја завршио инвестицију у периоду од 01.11.2021. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
301.2	Инвестиције у израду, унапређење или проширење свих типова инфраструктуре мањег обима, укључујући инвестиције у обновљиве изворе енергије

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Подстицај из буџета општине Топола за ову меру подносилац захтева остварио у 2020. години или 2021. години	не	100
2	Подстицај из буџета општине Топола за ову меру подносилац захтева остварио у 2020. години или 2021. години	да	0

Интензитет помоћи: Интензитет помоћи износи 50% без ПДВ-а за ископ/бушење бунара, изградња микроакумулација и уређење водозахвата у функцији наводњавања (максимални износ по кориснику средстава је до 100.000,00 динара).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мере ће бити спроведене од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утроска средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: Након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава (активно и комерцијално), извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури биљне производње које издаје Управа за трезор, потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима, фотокопија рачуна (фактура) која гласи на име подносиоца захтева и извод или налог за плаћање оверен од стране банке ако је плаћање извршено безготовински односно фотокопију готовинског рачуна (фактура) која гласи на име подносиоца захтева и фискалног исчека ако је плаћање извршено готовински (рачуни издати од 01.11.2021. године па до дана подношења захтева). Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 302 Унапређење економских активности на селу кроз подршку непољопривредним активностима

Образложење: Поред пољопривредних делатности на територији Општине Топола у сеоским срединама присутно је дуги низ година уназад бављење сеоским туризмом. Обзиром да је то профитабилна грана која поред економског ефекта има социјални, све је више газдинстава која имају потребе за бављење овом делатношћу. Рурални туризам у општини Топола, услед циљева и прегледности, је структуриран из неколико видова туризма. Као препозната грана туристичке делатности која има потенцијале у нашим сеоским срединама захтева потребу за подршком кроз мере субвенционисања, а са циљем унапређења исте. У Општини Топола у оквиру сеоског туризма постоји 10 домаћинстава која су регистрована за бављење овом делатношћу, различитих капацитета и категорија, а која имају тенденцију проширења са циљем даљег унапређења и промоције сеоског туризма. Туризам а самим тим и сеоски туризам се третира као приоритет у развоју општине Топола. У свом функционисању посебна пажња се даје координирању свих општинских служби, јавних предузећа и других субјеката који имају директан утицај на ову област. Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Стратешки циљ 2.5. Унапредити туристичку понуду кроз стварање услова за

ефикаснију промоцију и дистрибуцију постојећих туристичких производа уз развој туристичке инфраструктуре; Сврха – Унапредити туристичке и угоститељске капацитете. Очекивани ефекти: најмање 10 пољопривредних газдинстава која се баве руралним туризмом ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви - Повећање конкурентности газдинстава која се баве руралним туризмом; Специфични циљеви: - Повећан број туриста (корисника) у руралном туризму; Промоција села, његових аутентичности кроз рурални туризам на територији Тополе.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој. Потписивањем изјаве од стране корисника средстава да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја спречиће се двоструко финансирање исте инвестиције са локалног и националног нивоа.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су носиоци породичног пољопривредног газдинства уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, која се баве туризмом на селу на територији општине Топола.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава; - Да има активан статус - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање другим јавним фондовима; - Корисник мора наменски да користи и да не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од три године од дана набавке/реализације инвестиције,

Специфични критеријуми: - Сектор руралног туризма и сектор старих и уметничких заната - Прихватљиви примаоци: - Физичка лица; - Приватни предузетници и правна лица у низу микро и малих предузећа; - Земљорадничке задруге које се баве угоститељством/кејтерингом. - Прихватљиво подручје: Категорисано сеоско туристичко домаћинство на подручју општине Топола (важећа категоризација) - Максимални капацитет броја кревета у регистрованим смештајним објектима ограничен је на до 30 појединачних кревета по примаоцу. - Прихватљиви издаци се односе на: - Изградњу / реконструкцију и опремање традиционалних (аутентичних) објеката категорисаних само као пољопривредно туристичко домаћинство и домаћи занатски угоститељски објекти у циљу очувања локалне културе и традиције; - Промоцију непољопривредних активности (израду и дизајн веб страница; дизајн и штампање промотивног материјала). - Интензитет помоћи: - Мање од 20.000 ЕУР.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
302.2	Подршка активностима везаним за рурални туризам

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утрошка средстава.		

Интензитет помоћи: Општина Топола ће одредити средства и кроз подстицајну меру подржати активности везане за рурални туризам у износу од 100% без ПДВ-а (максимални износ по кориснику средстава је до 170.000,00 динара). Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а (износ појединачног предрачуна већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а, односно ако је на предрачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 20.000,00 динара без ПДВ-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утрошка средстава. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже: фотокопија личне карте подносиоца захтева, фотокопија текућег рачуна подносиоца захтева,

потврда о активном статусу у регистру пољопривредних газдинстава, извод из регистра пољопривредних газдинстава (подаци о пољопривредном газдинству) и извод са подацима о структури пољопривредне производње које издаје Управа за трезор, Копија важећег Решења о категоризацији за сеоско туристичко домаћинство регистровано на територији општине Топола (уз достављање оригинала на увид), потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање другим јавним фондовима, оверена/е фотокопија/е или оригинал/и предрачун/а, Изјава добављача да може да испоручи робу у року од 120 дана од дана издавања предрачуна. Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава у складу са одлуком Општинског већа општине Топола и Уговора Председника општине Топола и корисника средстава којим се прописују права и обавезе уговорних страна врши се уплатом на наменски текући рачун корисника средстава.

Назив и шифра мере: 601 Набавка материјала за прихрану пчела

Образложење: Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 кг по кошници годишње али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста броја кошница на територији општине што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији јесу нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Подршка газдинстава потребним материјалом за прихрану пчела унапређује се квалитет и квантитет производа (позитивни ефекти ове мере). Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Приоритет 1. – Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 45 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Општи циљеви -Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава Специфични циљеви: - Повећање производње у сектору пчеларства; - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; - Унапређење других страна пољопривредне производње, које зависе од улоге пчела као опрашивача и повећање броја кошница.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Мера није истоветна нити са једном мером из НППР те стога не постоји могућност дуплирања финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да има активан статус; - Да је измирио доспеле јавне приходе; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Право на подстицај има корисник који је набавио материјал за прихрану пчела у периоду од 01.11.2021. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници за инвестиције за ову меру су пољопривредна газдинства са територије општине Топола која у моменту подношења захтева за коришћење подстицаја имају регистроване пчелињак/е са најмање 20 кошница пчела.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
601	Набавка материјала за прихрану пчела

Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу (датуму) пријема потпуних захтева до утршка средстава, анајкасније до 31.10.2022. године.		

Интензитет помоћи: Интензитет помоћи за набавку материјала за прихрану пчела износи 100% од укупних прихватљивих трошкова без урачунаог пореза на додату вредност: Максимални износ подстицаја по кориснику: - који има регистроване пчелињак/е од 20 до 39 кошница пчела износи 14.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 40 до 59 кошница пчела износи 21.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 60 до 79 кошница пчела износи 28.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е од 80 до 100 кошница пчела износи 35.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност; - који има регистроване пчелињак/е са преко 100 кошница пчела износи 42.000,00 динара без урачунаог пореза на додату вредност. Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а. (Износ појединачног рачуна већи од 10.000,00 динара без пдв-а односно ако је на рачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утршка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови (рокови подношења захтева, обрасци захтева, документација која се прилаже уз захтев и сл.) као и обавезе корисника средстава. Корисник треба да достави доказ да је извршио набавку материјала за прихрану пчела са пратећом документацијом. Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

Назив и шифра мере: 602 Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата

Образложење: Показатељ степена развијености укупне пољопривредне производње једне земље зависи од учешћа сточарске производње у производној структури пољопривреде. Сточарство и сточарска производња последњих деценија бележи перманентно опадање броја грла за 1-2% на годишњем нивоу. Како је сточарство виша фаза „органске индустрије“ и уједно најинтензивнија грана пољопривредне делатности, управо сточарство и покреће развој биљне и укупне пољопривредне производње у свакој земљи. Зато је неопходно у наредним годинама повећати учешће сточарства у вредности укупне пољопривредне производње, чиме би се омогућила ефикасна валоризација ратарских производа као и повећање укупних девизних прихода земље од извоза сточарских производа. Пољопривредни произвођачи који оставе уматичену женску телад у периоду узраста од 5 до 12 месеци добијају повраћај за набавку хране уколико конкуришу и испуне захтеве Јавног конкурса. Ова мера је посебно значајна јер одгајивачи стоке за обнову или увећање својих стада најрадије користе грла из сопственог запата јер им је на тај начин поред значајно мањих финансијских улагања и позната генетика грла, као и одлична аклиматизација гајених грла. Поред тога применом вештачког осемењавања одгајивачи стоке могу директно да утичу на жељени генотип и утичу на позитивне особине гајених грла. Веза са стратешким документима: Спровођење мере је у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Топола 2017-2027, Приоритет 1. – Повећање обима, квалитета, здравствене безбедности, конкурентности и економских резултата у пољопривредној производњи и преради пољопривредних производа. Сврха – унапређење пољопривредне производње и економско оснаживање пољопривредних газдинстава. Очекивани ефекти: најмање 75 пољопривредних газдинстава ће остварити право на суфинансирање у области ове мере.

Циљеви мере: Допринос економском оснаживању пољопривредних газдинстава. Специфични циљеви: - Увећање сточног фонда код физичких лица из сопственог запата (телада) на подручју општине Топола.

Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са националним програмима за пољопривреду и рурални развој. Мера није истоветна нити са једном мером из НПРР те стога не постоји могућност дуплирања финансирања захтева истог корисника.

Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци комерцијалног породичног пољопривредног газдинства са територије општине Топола, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом.

Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план о економској одрживости улагања.

Општи критеријуми за кориснике: Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава са пребивалиштем и производњом на територији општине Топола; - Да је регистровано пољопривредно газдинство у активном статусу; - Да је измирио доспеле локалне јавне приходе или да нема доспеле а неизмирене обавезе у складу са решењем о одлагању плаћања дугованог пореза; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - Потписана изјава под пуном материјалном и кривичном одговорношћу да није поднет захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - Не отуђи грла која су предмет субвенције у периоду од две године од дана подношења захтева. - Право на подстицај има корисник који је набавио сточну храну за увећање стада из сопственог запата у периоду од 01.11.2021. године до дана подношења захтева.

Специфични критеријуми: За реализацију мере корисник је у обавези да испуни следеће критеријуме: - да је одгајивач – подносилац захтева или члан његовог домаћинства, власник уматичених грла; - да у регистру пољопривредних газдинстава подносилац захтева/корисник има уредно пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају; - Да у тренутку конкурисања уматичено женско тело за које се захтева подстицај за набавку сточне хране буде узраста од 5 до 12 месеци.

Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
602	Набавка сточне хране за увећање стада из сопственог запата

Критеријуми селекције:

Интензитет помоћи: За увећање стада из сопственог запата: -75 % трошкова исхране уматичене женске телади у периоду узраста од 5 до 12 месеци (купљена сточна храна), а максимално 10.000 дин/грлу без урачунатог пореза на додатну вредност. Право на подстицаје остварује корисник ако је износ инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а. (Износ појединачног рачуна већи од 10.000,00 динара без пдв-а односно ако је на рачуну збир износа за сваки појединачни елемент предметне инвестиције већи од 10.000,00 динара без пдв-а).

Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одобрених захтева

Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Топола. Инвестиција које ће се финансирати у оквиру ове мере спроводиће се кроз конкурс за подношење захтева, који ће бити отворен до утршка средстава, а најкасније до 31.10.2022. године. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране органа локалне самоуправе у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Реализација ове мере се спроводи на следећи начин: након усвајања Програма мера, Комисија образована од стране Председника општине Топола расписује Конкурс на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се детаљније дефинисати услови (рокови подношења захтева, обрасци захтева, документација која се прилаже уз захтев и сл.) као и обавезе корисника средстава. Корисник треба да достави доказ да је извршио набавку сточне хране за увећање стада из сопственог запата са пратећом документацијом. Комисија образована од стране Председника општине Топола утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење и доноси предлог одлуке о исплати средстава. Коначну одлуку доноси Општинско веће општине Топола. Исплата средстава врши се уплатом на наменски текући рачун корисника, на основу решења Председника општине Топола, а у складу са одлуком Општинског већа општине Топола.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Шумадијска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	357 км ²	рзс*
Број насеља	31	рзс*
Број катастарских општина	29	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	3	
Демографски показатељи		
Број становника	22329	рзс**
Број домаћинстава	7040	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	63	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	Смањење за 12% (2.963 становника)	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	2341	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13%	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21%	рзс**
Просечна старост	44	рзс*
Индекс старења	140,88	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	26%	рзс*
Основно образовање (%)	26%	рзс*
Средње образовање (%)	40%	рзс*
Више и високо образовање (%)	7%	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	79%	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Брежуљкасти - 56,4%	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Смоница III класа - 8459 ха	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	721,3 мм	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11 oC	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	Реке Јасеница и њена лева притока Кубршница и остале притоке	Интерни
Површина под шумом (ха)	4.752 ха	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	15%	рзс*

Пошумљене површине у претходној години (ha)	-	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	4492 m3	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	4371	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3185	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,28%	
- правна лица и предузетници (%)	0,72%	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	20684 ха	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	53 %	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	20684 ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	13208 ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4,73 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	172	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	-	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	224	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	442,9057 ха	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	141,544 ха	Интерни
- физичка лица (%)	46,88%	Интерни
- правна лица (%)	53,12%	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	237954	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	19362	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	14621	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	382	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	30827	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	11026	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	10894/132	рзс***
Годишње радне јединице (број)	5799	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	19	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	36.561 тона пшенице и кукуруза 50.000 тона воћа 3.995 тона грождја 27.683 тона	рзс***

	крмног биља 4.749 тона индустријског и повртног биља	
- сточарска производња (t, lit, ком.)	7296 ком. говеда, 19 942 ком. свиња, 23167 ком. оваца, 182191 ком. живине 4341 ком. пчела	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	230	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	6 / 6712	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	3370	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	1484	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	420	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	316	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	239	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	38	рзс*
Број становника на једног лекара	786	рзс*
Број корисника социјалне заштите	1395	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	106	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30)(број)	373	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	3023	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем(број)	33 одабраних пг 753 осталих пг	ПССС

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 320-213/2022-05-I

Дана: 17.03.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-8-

Скупштина општине Топола на основу члана 38. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018), чланова 40. став 1. тачка 13., 54. и 55. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 3/2019) и члана 20. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 3/2019),

На седници Скупштине општине одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о

избору председника Скупштине општине Топола

1. **Јасна Вуковић, учитељица** из Тополе, изабрана је за председника Скупштине општине Топола почев од **17.3.2022.** године.

2. Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНА ТОПОЛА

Број: 020-140/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-9-

Скупштина општине Топола, на основу члана 40. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/2007, 83/2014 - др. закон, 101/2016 - др. закон и 47/2018), члана 40. став 1. Тачка 14. и члана 58. став 2. и 3. Статута општине Топола ("Службени гласник СО Топола", бр. 2/2019) и члана 35. Став 1. Пословника Скупштине општине Топола ("Службени гласник СО Топола", бр. 3/2019), на седници одржаној 17.3.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о

постављењу секретара Скупштине општине Топола

1. **Сања Јевтић** дипломирани правник из Раче, постављена је за секретара Скупштине општине Топола, почев од 17.3.2022. године.
2. Именованој из тачке I овог решења док обавља дужност секретара Скупштине општине Топола радни однос заснован у Општинској управи општине Топола мирује. По престанку дужности секретара Скупштине општине именована наставља са радом у Општинској управи општине Топола на истом или другом радном месту, које одговара врсти и степену стручне спреме.
3. Секретар Скупштине општине Топола је на сталном раду и остварује право на плату у складу са Правилником о платама и утврђивњу коефицијената за лица која бира и поставља Скупштина Општине, Општинско веће и Председник Општине („Сл. гласник СО Топола“ бр. 17/2016, 7/2017, 2/2019, 13/2020, 9/2021, 13/2021 и 17/2021.).
4. Ово Решење објавити у "Службеном гласнику СО Топола"

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-142/2022-05-I

Дана 17.3.2022. године

**ПРЕДСЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Јасна Вуковић, с.р.

-10-

Скупштина општине Топола, на основу члана 51а. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009-испр. 64/2010-Одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013-Одлука УС, 50/2013-Одлука УС, 54/2013-Одлука УС, 98/2013-Одлука УС, 132/2014, 145/2014, 65/2017-Одлука УС, 83/2018, 312/2019, 37/2019-др. Закон, 9/2020 и 81/2020-Одлука УС, члана 9. и 10. Одлуке о главном урбанисти општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019), члана 40. став 1. тачка 16. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019) и чланова 154. Став 2 и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола ("Службени гласник СО Топола", бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3. 2022. године донела је

Р Е Ш Е Њ Е

о именовању главног урбанисте општине Топола

1. **АНДРИЋ МАРИЈАНА**, дипл. инжењер архитектуре из Белосаваца именује се за главног урбанисту општине Топола, на предлог Општинског већа општине Топола.

2. Главни урбаниста општине Топола именује се на период од 4 године.

3. Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топол“.

О б р а з л о ж е њ е

Чланом 51а. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 81/2009 - испр. 64/2010 - Одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - Одлука УС, 50/2013 - Одлука УС, 54/2013 - Одлука УС, 98/2013 - Одлука УС, 132/2014, 145/2014, 65/2017 - Одлука УС, 83/2018, 312/2019, 37/2019 - др. Закон, 9/2020 и 81/2020-Одлука УС), члана 9. и 10. Одлуке о главном урбанисти општине Топола („Сл. гласник

СО Топола“ бр. 2/2019), члана 40. став 1. тачка 16. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 3/2019), предвиђено је да главни урбаниста координира израду планских докумената и врши координацију рада између органа надлежног за послове урбанизма и јавних предузећа и других институција укључених у поступке израде и доношења планских докумената.

Наведеним планом прописано је и да главног урбанисту именује Скупштина општине на период од 4 године.

Чланом 9. Одлуке о главном урбанисти општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 13/2021) прописано је да главог урбанисту именује Скупштина Општине на период од 4 године већином гласова од укупног броја одборника. Ставом 3. истог члана прописано је да предлог за именовање може поднети Општинско веће, најмање 21 одборник и скупштинско стално радно тело надлежно за избор и именовање. Чланом 10. исте Одлуке предвиђено је да главни урбаниста може бити лиценцирани главни архитекта, односно архитекта урбаниста са најмање 10 година радног искуства у стручној области архитектура, односно ужој стручној области урбанизам.

Саставни део овог образложења је и биографија Андрић Маријане, дипл. инжењера архитектуре из Белосаваца.

На основу наведеног, а обзиром да је Одлука о главном урбанисти општине Топола донета на седници Скупштине Општине дана 4.9.2021. године, предлаже се именовање за главног урбанисту Андрић Маријане, дипл. инжењера из Белосаваца.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА**Број: 020-136/2022-05-I****Дана: 17.3.2022. године****ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА****СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ****Божидар Павловић, с.р.****-11-**

На члана 40. став 1. тачка 12. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Одлуку Управног одбора Културног центра Топола о изменама и допунама Статута Културног центра „Топола“ број 28 од 17.01.2022. године.

II Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА**Број: 020-10/2022-05-I****Дана: 17.03.2022. године****ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА****СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ****Божидар Павловић, с.р.****-12-**

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада и план промотивних активности Туристичке организације „Опленац“ Топола за 2022. годину број 332/33 од 20.12.2021. године, на који је претходну сагласност дала Туристичка организација Србије дана 6.01.2022. године, број 16/33.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА**Број: 110-2/2022-05-I****Дана: 17.3.2022. године****ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА****СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ****Божидар Павловић, с.р.****-13-**

На основу члана 40. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

- I Даје се сагласност на Програм субвенција Јавног комунално стамбеног предузећа „Топола“ Топола за 2022. годину, број 3815/1.1.2 од 30.12.2021. године.
- II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-133/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-14-

На члана 40. став 1. тачка 65. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

- I **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Правилник о изменама Правилника о организацији и систематизацији послова Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола бр. 935 од 24.12.2021. године, на који је донео Управни одбор Предшколске установе дао сагласност својом Одлуком број 934 на седници одржаној дана 24.12.2021. године.

- II Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 110-79/2021-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-15-

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„СОФИЈА РИСТИЋ“
Бр. 339
Дат. 24.12 2021 год
ТОПОЛА

сбрана

На основу члана 24. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17—одлука УС, 113/17 ... и 10/19), члана 126. став 4. тачка 19. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/17, 27/18—др. Закони, 10/19 и 6/20), чл.13. ст. 2 и чл. 19. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“ бр. 68/15, 81/16 - одлука УС и 95/18), Уредбе о Каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Сл. гласник РС“ бр. 81/17 и 6/2018) и члана 68. ст. 3. тач. 17) Статута Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола бр. 224 од 22.03.2018. године, директор Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола, доноси

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА

П РА В И Л Н И К А

О ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ ПОСЛОВА

ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

„СОФИЈА РИСТИЋ“ ТОПОЛА

Правни основ:
- чл. 24. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14 и 13/17 - одлука УС);
- чл. 126. ст. 4. тач. 19. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 88/17) - даље: ЗОСОВ;
- Уредба о Каталогу радних места у јавним службама и другим организацијама у јавном сектору („Сл. гласник РС“ бр. 81/17) - даље: Уредба;
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору („Сл. гласник РС“ бр. 68/15 и 81/16-УС)

Члан 1.

У Члану 9. у делу Табела: Приказ систематизованих радних места, додаје се и гласи:

Гр упа	Ре дн и бр.	Опис	Број извр шила ца	Стр учна спре ма	Осно вни коэф ицијен т
IX		Педагошки послови			
	1	Стручни сарадник - Педагог	1	VII	17,32
		Укупно:	52		

Члан 2.

У члану 19. додаје се тачка

17. СТРУЧНИ САРАДНИК – ПЕДАГОГ

- доприноси стварању оптималних услова за развој деце у унапређивању васпитно –образовног рада;
- учествује у програмирању, праћењу и вредновању остваривања васпитно-образовног рада (учествовање у припреми развојног плана установе, концепцији и изради годишњег плана установе, предшколског програма, плана самовредновања предшколске установе, индивидуалног обезовног плана за децу, у избору и планирању посебних и специјализованих програма, осмишљавању и изради акционих планова и пројеката који могу допринети унапређењу квалитета, избору дидактичког материјала, планирању посета васпитно-образовним активностима и планирању сопственог стручног усавршавања и професионалног развоја);
- прати, анализира, подстиче целовит развој детета;
- пружа подршку и помоћ васпитачима у планирању, припремању и реализацији свих видова васпитно-образовног рада;
- обавља саветодавни рад са децом и родитељима, односно старатељима и запосленима у установи;
- сарађује са васпитачима на праћењу и подстицању напредовања деце,

прилагођавању васпитно-образовног рада индивидуалним потребама детета, креирању педагошког профила и индивидуалног образовног плана детета, обавља саветодавни рад са васпитачима на основу добијених резултата процене, пружајући им подршку у раду са децом, родитељима, личним пратиоцима (педагошким асистентом), подстиче лични и професионални развој васпитача; - подстиче професионални развој запослених и реализује стручно усавршавање у установи; - спроводи активности у циљу остваривања континуитета додатне подршке при преласку наредни ниво образовања или у другу установу; - организује и реализује активности на пружању подршке деци ради постизања социјалне, емоционалне и професионалне зрелости; - пружа подршку у изради и развијању индивидуалних образовних планова и сарађује са интересорном комисијом у процени потреба за додатком образовном, здравственом или социјалном подршком детету; - ради у стручним тимовима и органима установе; - води прописану евиденцију и педагошку документацију; - учествује у изради прописаних докумената установе; - координира и учествује у раду тима за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања; - креира и прилагођава инструменте процене процене како би дошао до релевантних података о деци, узимајући у обзир специфичности у комуникацији, социјалној интеракцији, емоционалном и когнитивном развоју; - сарађује са Центром за социјални рад и другим релевантним институцијама; - иницира и учествује у истраживањима образовне – васпитне праксе на нивоу установе; - сарађује са институцијама, локалном заједницом, стручним и струковним организацијама од значаја за успешан рад установе; - води матичну књигу уписане деце;	

- обавља послове у вези израде Уверења о похађању припремног предшколског програма;
- ради на благовременом и тачном уносу (овлашћено је лице) података у ЛИСП у делу ЈОБ (јединствени образовни број), Регистар установа и регистар ДУОС.

Послове стручног сарадника педагога може обављати лице:

- које има одговарајуће високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, специјалистичке академске студије или мастер струковне студије), односно на основним студијама у трајању од најмање 4 године по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године, у складу са Законом.

Радно искуство: Са или без радног искуства.

Лиценца: Са или без лиценце.

Број извршилаца: 1 (један).

Члан 3.

На Правилник о изменама Правилника о организацији и истематизацији послова Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола сагласност даје Управни одбор и Скупштина општине Топола.

Након добијених сагласности наведени Правилник о изменама истакнути на огласну таблу Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола.

Правилник ступа на снагу у року од 8 дана од дана истицања на огласној табли.

Истакнуто на огласној табли дана _____.2022. године.

Ступа на снагу дана _____.2022. године.

Секретар ПУ

Директор ПУ

Гордана Живковић

Гордана Ницовић

-16-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. и члана 139. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019)

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о раду са финансијским извештајем Културног центра Топола за 2021. годину, број 82 од 4.2.2022. године, који је Управни одбор усвојио својом Одлуком на седници 4.2.2022. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 401-99/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-17-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о раду Библиотеке „Радоје Домановић“ за 2021. годину број 62 од 25.2.2022. године, који је Управни одбор Библиотеке усвојио својом Одлуком број 61-1 од 25.02.2022

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-86/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-18-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада Библиотеке „Радоје Домановић“ за 2022. годину број 47 од 10.2.2022. године, који је Управни одбор Библиотеке усвојио својом Одлуком број 61-2 дана 25.02.2022. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-131/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-19-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 5/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о раду са финансијским извештајем за 2021. годину Друштва са ограниченом одговорношћу Агенције за рурални развој општине Топола, који је Скупштина Друштва са ограниченом одговорношћу Агенције за рурални развој општине Топола усвојила својом Одлуком број 7/2022 од 14.01.2022. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“,

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 110-5/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

**ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ**

Божидар Павловић, с.р.

-20-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. и 155. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 5/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 17.3.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Програм рада Друштва са ограниченом одговорношћу Агенције за рурални развој општине Топола, број 5/2022 од 14.01.2022. године.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола,,

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-132/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-21-

На основу члана 40. став 1. тачка 54. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Годишњи програм пословања Спортског привредног друштва СОФК „Карађорђе“ д.о.о Топола за 2022. годину.

II Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-135/2022-05-I

Дана: 17.3.2022 . године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-22-

На основу члана 63. став 1. и 2. и члана 64. став 2. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 15/16 и 88/19), члана 46. став 1. тачка 56. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014-други закон, 101/2016-други и 47/2018), члана 67. став 1 . тачка 9. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 2/2019), члана 10. став 1. тачка 9. и члана 17. Одлуке о Општинском већу општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 3/2019 и 5/2019-испр.) и члана 31. Пословника Општинског већа општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 5/2019),

Општинско Веће општине Топола на седници одржаној дана **24.02.2022. године**, донело је

Р Е Ш Е Њ Е

I Даје се сагласност на Тромесечни извештај о реализацији Програма пословања ЈКСП „Топола“ за четврти квартал 2021. године, који је усвојио Надзорни одбор својом Одлуком број 217/1.4.18. на седници одржаној дана 28.1.2022. године.

II Саставни део Извештаја из тачке 1. овог решења су прилози, прописани Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији Годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС“ бр. 33/16).

III Решење ступа на снагу даном доношења.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ

ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 401-89/2022-05-III

Датум: 24.2.2022. године

ПРЕДСЕДНИК

ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Игор Петровић, с.р.

-23-

На основу члана 63. став 1. и 2. и члана 64. став 2. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“ бр. 15/16), члана 32. став 1. тачка 8. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014-други закон, 101/2016-други и 47/2018), члана 40. став 1. тачка 11., а у вези са чланом 67. став 1. тачка 9. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 2/2019) и члана 154. став 2. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022.** године донела је

Р Е Ш Е Њ Е

I Усваја се Извештај о степену усклађености планираних и реализованих активности из Програм пословања ЈКСП „Топола“ за период 1.01.2021.-31.12.2021. године (ЧЕТВРТИ квартал), који је усвојио Надзорни одбор својом Одлуком број 217/1.4.18. на седници одржаној дана 29.1.2022. године, а Општинско веће општине Топола на исти дало сагласност својим Решењем број 401-89/2022-05-III од 24.2.2022. године.

II Саставни део Извештаја из тачке 1. овог решења су прилози, прописани Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији Годишњег, односно трогодишњег програма пословања јавних предузећа („Сл. гласник РС“ бр. 33/16).

III Решење ступа на снагу даном доношења.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-134/2022-05-I

Дана: 17.3.2021. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-24-

На основу члана 9. Одлуке о оснивању Библиотеке „Радое Домановић“ Топола („Сл. гласник РС“ број 12/95), члана 40. став 1. тачка 12. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и чланова 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се **СЛАЂАНИ МИТРОВИЋ**, дипл. библиотекар-информатичар-мастеру из Тополе, **престанак дужности директора** Библиотеке „Радое Домановић“ Топола даном давања сагласности од стране матичне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац на Решење Скупштине општине Топола о именовању директора библиотеке број 020-138/2022-05-I од 17.03.2022. године
2. Решење ступа на снагу даном доношења
3. Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-137/2022-05-I

Дана: 17.03.2022. године

ЗАМЕНИК

ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-25-

На основу члана 75. Закона о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“ број 11/2017, 95/2018, 86/2019 и 157/2020), члана 40. став 1. тачка 12. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године** донела је

Р Е Ш Е Њ Е

1. Утврђује се **Мирјани Ћирић**, дипл. економиста из Тополе престанак вршења дужности директора Туристичке организације „Опленац“ Топола са даном 31.03.2022. године.
2. Ово Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-143/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Јасна Вуковић, с.р.

-26-

На основу члана 75. Закона о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“ број 11/2017, 95/2018, 86/2019 и 157/2020), члана 40. став 1. тачка 12. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ број 2/2019) и члана 154. став 2 и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, број 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

1. **ИМЕНУЈЕ СЕ** Љиљана Тодоровић, економиста и оперативни менаџер из Тополе за в.д. директора Туристичке организације „Опленац“ Топола, почев од 01.04.2022. године до именовања директора, а најдуже на период од годину дана.

2. Ово Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-150/2022-05-I

Дана: 17.03.2022. године

ПРЕДСЕДНИК

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Јасна Вуковић, с.р.

-27-

На основу члана 25. и 52. Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, број 15/2016 и 88/2019), члана 32. став 1. тачка 9. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број 129/2007 и 83/2014 - др. закон, 101-2016-др. закон и 47/2018), члана 40. став 1. тачка 11) Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници, одржаној дана **17.3.2022.** године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

О РАЗРЕШЕЊУ В.Д. ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТОПОЛА“ ТОПОЛА

1. РАЗРЕШАВА СЕ Сања Чоловић, дипл. економиста из Тополе дужности в.д. директора Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“ Топола са даном 7.03. 2022. године, због спроведеног поступка избора директора ЈКСП „Топола“ Топола.

2. Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-139 /2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-28-

На основу члана 24. став 3. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 40. став 1. тачка 11. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 2/2019), и чланова 154. Став и чл. 155. став 3. Пословника скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“ број 3/2019), а на предлог Општинског већа општине Топола, Скупштина општине Топола, на седници одржаној дана 17.03.2022. године, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

О ИМЕНОВАЊУ ДИРЕКТОРА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ТОПОЛА“

I

Именује се **Сања Чоловић, дипл. економиста** из Тополе, за директора Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“, на период од четири године.

II

Именована је дужна је да ступи на рад у року од 8 (осам) дана од дана објављивања решења о именовању у „Службеном гласнику Републике Србије“.

III

Решење ступа на снагу даном доношења и коначно је.

IV

Решење објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“, „Службеном гласнику СО Топола“ и на интернет страници општине Топола.

Образложење

На основу члана 24, став 3. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС“ бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 40. став 1. тачка 11. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 2/2019) прописано је да директора Јавног предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе именује Скупштина Општине, на период од четири године, а на основу спроведеног јавног конкурса, док је члановима 154. став 2. и 155. став 3. прописано да Скупштина поред осталих аката може донети и решења.

Јавни конкурс је спроведен у складу са цитираним Законом.

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана 16.10.2021. године донела је Одлуку о спровођењу јавног конкурса са текстом јавног конкурса за именовање директора Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“.

Текст јавног конкурса је био објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 99 од 22.10.2021. године, у дневном листу „Данас“ бр. 8789 од 22.10.2021. године и на интернет сајту општине Топола.

Комисија за именовање директора је на седници одржаној дана 7.12.2021 године разматрала пријаву Сање Чоловић из Тополе која је благовремено пристигла, а неблаговремену пријаву Дејана Дуњић из Тополе је закључком одбацила.

У складу са Уредбом о мерилима за именовање директора јавних предузећа („Службени гласник РС“ број 65/2016), извршено је проверавање оспособљености, знања и вештина кандидата Сање Чоловић, тако да је Комисија на основу сагледавања свих резултата утврдила Ранг листу са једним кандидатом – Сања Чоловић са просечном оценом 2,83

Комисија је наведени закључак о утврђивању Ранг листе, заједно са записником о спроведеном изборном поступку доставила Општинском већу и Скупштини општине Топола на разматрање и усвајање.

Обзиром на напред наведено, предлаже се Скупштини општине доношење Решења као у предлогу.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 111-20/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Божидар Павловић, с.р.

-29-

На основу члана 13. Одлуке о оснивању Установе културе - Културни центар Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 14/2008), члана 40. став 1. тачка 12. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 2/2019) и чланова 154 став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола на седници одржаној дана **17.3.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

**о разрешењу и именовању члана Управног одбора
Културног центра „Топола“**

I

Разрешава се **Ема Стевановић**, дипл. етнолог-антрополог из Тополе дужности члана Управног одбора Културног центра „Топола“ испред Центра.

II

У Управни одбор из тачке I именује се **Љубица Поповић**, етномузиколог из Тополе испред Центра.

III

Мандат именовање из тачке II овог решења траје до истека мандата чланова Управног одбора Културног центра „Топола“ именовањем Скупштине општине Топола број 020-447/2021-05-I од 4.9.2021. године.

IV

Решење ступа на снагу осмог дана од дана доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-130/2022-05-I

Дана: 17.3.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-30-

На основу члана 116. и чл. 117. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018-др. закон, 10/2019 и 6/2020), члана 40. став 1. тачка 10. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола, на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

**о разрешењу и именовању чланова Школског
одбора Основне школе „Карађорђе“ у Тополи**

I

Разрешавају се дужности члана Школског одбора Основне школе „Крађорђе“ у Тополи испред Општине Топола

1. Милета Матић пољопривредник из Доње Трнавe,
2. Сузана Радојевић, струковни еколог-туризмолог из Жабара

II

У Школски одбор из тачке I овог Решења **именују се**

1. Игор Ћирковић, машински техничар из Тополе,
2. Сања Чоловић дипл.економиста из Тополе

III

Мандат именованих из тачке II овог Решења траје до истека мандата чланова Школског одбора ОШ „Крађорђе“ из Тополе, именованих решењем Скупштине општине Топола, број 020-199/2018-05-I од 6.7.2018. године („Службени гласник СО Топола“, број 13/2018).

IV

Ово решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“.

V

Решење ступа на снагу даном доношења.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-30/2022-05-I

Дана: 17.03.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-31-

На основу члана 116. и члана 117. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018-др. закон, 10/2019 и 6/2020), члана 40. став 1. тачка 10. Статута општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Сл. гласник СО Топола“, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола, на седници одржаној дана **17.03.2022. године**, донела је

Р Е Ш Е Њ Е

**о разрешењу и именовању члана Школског одбора
СШ „Краљ Петар I“ Топола**

I

Разрешавају се дужности члана Школског одбора СШ „Краљ Петар I“ Топола: 1. Николић Данијела, професор српског језика и књижевности из Клоке - испред запослених-Наставничког већа,
2. Марковић Дејан, струковни економиста из села Тополе – испред Савета родитеља,
3. Радојковић Зоран, пољопривредни техничар из Тополе – испред општине Топола

II

У Школски одбор из тачке I овог Решења **именују се:**

1. Стеванчевић Весна, професор српског језика и књижевности из Јунковца – испред запослених – Наставничког већа,
2. Јелена Месаровић из Тополе – испред Савета родитеља,
3. Марковић Дејан, струковни економиста из села Тополе – испред општине Топола
- 4.

III

Мандат именованих из тачке II овог Решења траје до истека мандата члановима Школског одбора СШ „Краљ Петар I“ Топола именовани решењем Скупштине општине Топола број 020-234/2020-05-I од 29.11.2020. године.

IV

Решење ступа на снагу даном доношења.

V

Ово Решење објавити у „Службеном гласнику СО Топола“

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-35/2022-05-I

Дана: 17.03.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-32-

На основу члана 121. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 88/2017, 27/2018-др.закон и 10/2019), члана 3. Правилника о Општинском савету родитеља („Службени гласник РС“, број 72/2018), члана 40.ст.1.тачка 10. Статута општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр.2/2019) и члана 154. став 2. и 155. став 3. Пословника Скупштине општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 3/2019),

Скупштина општине Топола, на седници одржаној **17.3.2022.** године донела је

**Р Е Ш Е Њ Е О ИЗМЕНИ РЕШЕЊА
О ИМЕНОВАЊУ ОПШТИНСКОГ САВЕТА РОДИТЕЉА
ОПШТИНЕ ТОПОЛА**

Члан 1.

У **члану 2.** Решења о именовању Општинског савета родитеља општине Топола („Службени гласник СО Топола“ бр. 14/2021) врше се следеће измене:

- У алинеји 1. уместо „Гордана Ивовић, представник родитеља ОШ „Карађорђе“ Топола“
- треба да стоји „Зоран Тодоровић, представника родитеља ОШ „Карађорђе“ Топола“
-

Члан 2.

Мандат именованог из члана 1. траје до истека мандата Општинског савета родитеља општине Топола именованог Решењем Скупштине општине Топола број 020-511/2021-05-I од 16.10.2021. године.

Члан 3.

Решење ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у „Службеном гласнику СО Топола“.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ТОПОЛА

Број: 020-580/2021-05-I

Дана:17.03.2022. године

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА

СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

Божидар Павловић, с.р.

-33-

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да се у Решењу о избору заменика председника општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 4/2022) поткрала се грешка, па се даје

ИСПРАВКА

У тачки 2. Решења о избору Заменика Председника општине Топола („Службени гласник СО Топола“, бр. 4/2022) уместо „почев од 10.03.2022. године“ треба да стоји „почев од 11.03.2022. године“

Из Службе за скупштинске, заједничке послове и информисање

С А Д Р Ж А Ј

1. Одлука о Измени одлуке о такси превозу	Страна 1.
2. Одлука о Усвајању Студија акустичности система јавног узбуњивања за територију општине Топола број 82-13/2021-05-II од 28.12.2021. године	Страна 1.
3. Одлука о Потврђивању мандата одборнику Скупштине општине Топола изабраном на изборима одржаним 21.06.2020. и 28.06.2020. године, Јасни Вуковић из Тополе	Страна 55.

4.	Одлука о Потврђивању мандата одборнику Скупштине општине Топола изабраном на изборима одржаним 21.06.2020. и 28.06.2020. године, Миливојевић Микици из Пласковца	Страна 55.
5.	Одлука о покретању поступка отуђења непокретности у јавној својини општине Топола	Страна 55.
6.	Одлука о радно правном статусу председника скупштине општине Топола	Страна 57.
7.	Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Топола за 2022. годину	Страна 57.
8.	Решење о избору председника Скупштине општине Топола Јасне Вуковић, учитељице из Тополе	Страна 85.
9.	Решење о постављању секретара Скупштине општине Топола Сање Јевтић, дипломирани правник из Раче	Страна 85.
10.	Решење о именовању главног урбанисте општине Топола Маријане Андрић, дипломирани инжењер архитектуре из Белосаваца	Страна 85.
11.	Решење о давању сагласности на Одлуку Управног одбора Културног центра Топола о изменама и допунама Статута Културног центра „Топола“ број 28 од 17.01.2022. године	Страна 86.
12.	Решење о давању сагласности на Програм рада и план промотивних активности Туристичке организације „Опленац“ за 2022. годину број 332/33 од 20.12.2021. године	Страна 86.
13.	Решење о давању сагласности на Програм субвенција Јавног комуналног стамбеног предузећа „Топола“ Топола за 2022. Годину, број 3815/1.1.2 од 30.12.2021. године	Страна 86.
14.	Решење о давању сагласности на Правилник о изменама Правилника о организацији и систематизацији послова Предшколске установе „Софија Ристић“ Топола број 935 од 24.12.2021. године	Страна 87.
15.	Правилник о изменама Правилника о организацији и систематизацији послова предшколске установе „Софија Ристић“ Топола	Страна 87.
16.	Решење о усвајању Извештаја о раду са финансијским извештајем Културног центра Топола за 2021. годину, број 82 од 4.2.2022. године	Страна 91.
17.	Решење о усвајању Извештаја о раду Библиотеке „Радоје Домановић“ Топола за 2021. годину број 62 од 25.02.2022. године	Страна 91.
18.	Решење о давању сагласности на Програм рада Библиотеке „Радоје Домановић“ Топола за 2022. годину, број 47 од 10.02.2022. године	Страна 91.
19.	Решење о усвајању Извештаја о раду са финансијским извештајем за 2021. годину Друштва са ограниченом одговорношћу Агенције за рурални развој општине Топола	Страна 91.

20.	Решење о давању сагласности на Програм рада Друштва са ограниченом одговорношћу Агенције за рурални развој општине Топола, број 5/2022 од 14.01.2022. године	Страна 91.
21.	Решење о давању сагласности на Годишњи програм пословања Спортског привредног друштва СОФК „Карађорђе“ д.о.о Топола за 2022. Годину	Страна 92.
22.	Решење о давању сагласности на Тромесечни извештај о реализацији Програма пословања ЈКСП „Топола“ за четврти квартал 2021. године	Страна 92.
23.	Решење о усвајању Извештаја о степену услађености планираних и реализованих активности из Програма пословања ЈКСП „Топола“ Топола за период 1.01.2021.-21.12.2021. године	Страна 92.
24.	Решење о утврђивању престанка дужности директора библиотеке „Радоје Домановић“ Топола Слађани Митровић, дипл. Библиотекар-информатичар-мастеру из Тополе	Страна 93.
25.	Решење о престанку вршења дужности директора Туристичке организације „Опленац“ Топола Мирјани Ћирић, дипл. Економиста из Тополе	Страна 94.
26.	Решење о именовању в.д. директора Туристичке организације „Опленац“ Топола Љиљане Тодоровић, економиста и оперативни менаџер из Тополе	Страна 94.
27.	Решење о разрешењу дужности в.д. директора ЈКСП „Топола“ Топола Сање Чоловић, дипл. економиста из Тополе	Страна 95.
28.	Решење о именовању директора ЈКСП „Топола“ Топола Сање Чоловић, дипл. економиста из Тополе	Страна 95.
29.	Решење о разрешењу и именовању чланова Управног одбора Културног центра „Топола“	Страна 96.
30.	Решење о разрешењу и именовању чланова Школског одбора Основне школе „Карађорђе“ у Тополи	Страна 96.
31.	Решење о разрешењу и именовању члана Школског одбора СШ „Краљ Петар I“ Топола	Страна 97.
32.	Решење о измени решења о именовању општинског савета родитеља општине Топола	Страна 97.
33.	Исправка службеног гласника број 4/2022	Страна 97.

Оснивач и издавач: Скупштина општине Топола
СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ ТОПОЛА, Топола, Булевар краља Александра I бр. 9.
Тел: 034/6811-017, Факс: 034/6811-771
Главни и одговорни уредник: Исидора Николић, инжењер информатике
За издавача: Председник Општине Топола, Владимир Радојковић
Лист је уписан у регистар средстава јавног информисања који се води у Министарству за информисање Републике Србије, под бројем 2376.
Текући рачун: 840-135640-26
Компјутерска припрема и обрада: Општинска управа општине Топола
Штампа: Општинска управа општине Топола